

Styrelsen for Arbejdsmarked og
Rekruttering
Njalsgade 72 A
Postboks 90
2770 Kastrup

star@star.dk, Tina Holgaard (thm@star.dk) og Anne Hedegaard
(aih@star.dk)

**Høringssvar vedrørende Udkast til Forslag til lov om ændring af
lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte m.fl.
(Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire
ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.)**

Ankestyrelsen har modtaget høring vedrørende Udkast til Forslag til lov
om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte
m.fl., jf. j.nr. 15/14322

Ankestyrelsen har følgende bemærkninger:

**Til udkast til lovforslagets § 1, nr. 11, om indsættelse af et nyt
stk. 3 i § 37 i lov om aktiv socialpolitik**

Vi bemærker, at vejledningskravet i aktivlovens § 35, stk. 1, efter en
umiddelbar vurdering må antages også at gælde i forbindelse med
sanktion for udeblivelse fra en selvbooket samtale, herunder at
vejledningen skal være fyldestgørende og kunne dokumenteres at være
givet.

**Til udkast til lovforslagets § 1, nr. 17, om ændring af
klagereglerne i § 98, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik, jf.
udkastet til lovforslagets § 1, nr. 5, om indførelse af et
kontanthjælpsloft, herunder opgavefordelingen mellem
kommunen og Udbetaling Danmark, og § 1, nr. 10,
opgavefordelingen mellem kommunen og Udbetaling Danmark
for så vidt angår særlig støtte efter aktivlovens § 34**

Vi bemærker, at der ikke er overensstemmelse mellem ordlyden af den
foreslåede ændring af aktivlovens § 98, stk. 3, om klageadgangen, og
det i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 17, anførte om

8. januar 2016

J.nr. 2015-0017-57290

Ankestyrelsen
Teglholmsgade 3
2450 København SV

Tel +45 3341 1200
Fax +45 3341 1400
ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk
www.ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Eksp.tid:
man-fre kl. 9.00-15.00

klageadgangen. Det fremgår således af ordlyden af den foreslåede ændring af aktivlovens § 98, stk. 3, jf. den nugældende § 98, stk. 1, at kommunernes afgørelser om samliv, om indplacering i loftet samt om berettigelse til og beregning af særlig støtte efter aktivlovens § 34 kan påklages til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, mens Udbetaling Danmarks afgørelser om loftberegningen af den samlede hjælp samt nedsættelse af den særlige støtte og boligstøtten kan påklages til Ankestyrelsen. Imidlertid fremgår af det af bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 17, at Udbetaling Danmarks afgørelser vedrørende loftet vil kunne indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

Såfremt hensigten er, at opdele klagesagsbehandlingskompetencen, som det fremgår af ordlyden til den påtænkte ændring af aktivlovens § 98, stk. 3, mellem Ankestyrelsen og Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, bemærker vi, at en sådan opdeling må forventes i ikke uvæsentlig grad at komplicere klagesagsbehandlingen med længere sagsbehandlingstid til følge for den enkelte borger. Vi henviser i den forbindelse til, at Udbetaling Danmarks afgørelse om nedsættelse af den særlige støtte og boligstøtten hviler på den forudsætning, at den afgørelse, som kommunen har truffet om samliv, om indplacering i loftet samt om berettigelse og beregning af den særlige støtte, er korrekt. Ankestyrelsen vil som udgangspunkt ikke kunne træffe afgørelse i klagesagen om Udbetaling Danmarks afgørelse om nedsættelse af særlig støtte og boligstøtten på grund af loftet, før Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har truffet afgørelse i klagesagen om kommunens afgørelse om samliv, indplacering i loftet samt berettigelse og beregning af den særlige støtte. I fortsættelse heraf må det i øvrigt forventes, at den påtænkte opgavefordeling mellem kommunerne og Udbetaling Danmark og opdelingen af klagesagsbehandlingskompetencen kan medføre, at en del borgere i forbindelse med en klage over Udbetaling Danmarks afgørelse om nedsættelse af særlig støtte og boligstøtte kan risikere at få afvist en samtidig klage over kommunens afgørelse om samliv, indplacering i loftet samt berettigelse og beregning af særlig støtte, fordi klagefristen over kommunens afgørelse om samliv m.v. kan være overskredet på det tidspunkt, hvor borgeren får meddelelse om Udbetaling Danmarks afgørelse om nedsættelsen af den særlige støtte og boligstøtten. Endelig henviser vi til, at opdelingen af klagesagsbehandlingskompetencen må forventes at påvirke klarheden af kommende principafgørelser om loftreglerne, da der ikke vil kunne træffes én sammenhængende principiel afgørelse, men ville skulle træffes to.

Til lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige – vurdering af de økonomiske og administrative konsekvenser for Ankestyrelsen

Ankestyrelsen forventer på baggrund af en gennemgang af udkastet til lovforslag at skulle behandle et øget antal klager.

Der er med udgangspunkt i forslagets skøn over berørte ydelsesmodtagere af et nyt kontanthjælpsloft og indførelse af et skærpet rådighedskrav foretaget en skønsmæssig opgørelse af antal klagesager og de administrative økonomiske konsekvenser.

Opgørelsen er foretaget på grundlag af gennemsnitlige ankefrekvenser og tidsforbrug i sagsbehandlingen.

Der er i forslaget ikke skøn over, hvor mange der vil blive berørt af ændringen af feriereglerne, ændringen af sanktionsreglen i aktivlovens § 37 og ændringen af dagtilbudsloven mm. Ankestyrelsen har ikke haft mulighed for at beregne virkningerne heraf. Virkningerne af disse øvrige elementer i forslaget indgår derfor ikke i de økonomiske konsekvenser nedenfor.

Forventede merudgifter for Ankestyrelsen

Med udgangspunkt i forslagets skøn over de berørte ydelsesmodtagere af et kontanthjælpsloft og rådighedskravet foretages et skøn antal klagesager og merudgifter i Ankestyrelsen, jf. tabel 1.

Tabel 1: Antal klagesager som følge af lovforslag om nyt kontanthjælpsloft mv. og de administrative økonomiske konsekvenser for Ankestyrelsen

Sager og mio. kr.			201	201
	2016	2017	8	9
		1.20		
Sager om et nyt kontanthjælpsloft	904	5	603	603
Sager om indførelse af et skærpet rådighedskrav	299	399	199	199
	1.20	1.60		
Antal sager i alt	3	4	802	802
Administrative merudgifter for Ankestyrelsen (mio. kr.)	5,6	7,4	3,7	3,7

Anm.: 2016 indgår med virkning fra ikrafttræden pr. 1. april svarende til $\frac{3}{4}$ årsvirkning.

I forslaget skønnes, at der vil være 24.100 fuldtidspersoner, der berøres af det nye loft over kontanthjælpen, der i gennemsnit skønnes at få reduceret boligstøtten og særlig støtte med ca. 1.450 kr. pr. md. som følge af et nyt kontanthjælpsloft. Det skønnes, at der er en klagefrekvens på 5 pct. i 2016 og 2017 faldende til 3 pct. i 2018 og 2019. Det understreges, at der er tale om gennemsnitlige klagefrekvenser.

I forslaget skønnes endvidere, at der er 670 ægtepar, der mister ca. 162.000 kr. p.a. og 7.300 fuldtidspersoner, der mister ca. 11.500 kr. p.a. fordi 225 timers kravet ikke er opfyldt. Klagefrekvensen skønnes tilsvarende at være 5 pct. i 2016 og 2017 faldende til 2,5 pct. i 2018 og 2019.

Til beregning af de administrative økonomiske konsekvenser er forudsat en udgift på 825.000 kr. pr. årsværk.

Der er forudsat 1.600 effektive arbejdstimer pr. årsværk, efter at ferie og helligdage er fratrasket.

Der forudsættes et tidsforbrug på 9 timer pr. sag. Sagerne vurderes at have en høj kompleksitet, der vil omfatte flere lovområder.

I **bilag 1** er tabel 1 uddybet.

I **bilag 2** er vurderingen af forslagets enkelte elementer indenfor Ankestyrelsens sagsområder gennemgået.

Venlig hilsen

Birgitte Myhrmann Christensen

Bilag 1: Antal ankesager og de økonomiske administrative konsekvenser af lovforslaget om nyt kontanthjælpsloft mv. opdelt i hhv. 2016-2017 og 2018-2019.

Punkt	Antal timer pr. sag	Årsværk pr. sag	Antal sager	Klage-frekvens	Antal klager	Årsværk i alt	Udgift i alt i mio. kr.
Sager om et nyt kontanthjælpsloft	9	0,006	24.100	0,05	1.205	6,8	5,6
Sager om indførelse af et skærpet rådighedskrav	9	0,006	7.970	0,05	399	2,2	1,8
Sager om retten til ferie ændres fra 5 til 4 uger 1)							
Sager om ret til op til 5 ugers ferie med ressourceforløbsydelse 1)							
Sager om ret til at holde ferie med feriegodtgørelse og ressourceforløbsydelse 1)							
Sager om sanktioner ved selvbookede samtaler 1)							
Sager om ægtefælleberegning når udsatte kontanthjælpsborgere får et lempeligere fradrag for arbejdsindtægter 1)							
Sager om tilskud til pasning af egne børn efter dagtilbudsloven 1)							
I alt i årligt 2016 og i 2017					1.604	9,0	7,4

Anm.: I teksttabel 1 ovenfor indgår udgiften for 2016 med ¾ årsvirkning.

Punkt	Antal timer pr. sag	Årsværk pr. sag	Antal sager	Klage-frekvens	Antal klager	Årsværk i alt	Udgift i alt i mio. kr.
Sager om et nyt kontanthjælpsloft	9	0,006	24.100	0,025	603	3,4	2,8
Sager om indførelse af et skærpet rådighedskrav	9	0,006	7.970	0,025	199	1,1	0,9
Sager om retten til ferie ændres fra 5 til 4 uger 1)							
Sager om ret til op til 5 ugers ferie med ressourceforløbsydelse 1)							
Sager om ret til at holde ferie med feriegodtgørelse og ressourceforløbsydelse 1)							
Sager om sanktioner ved selvbookede samtaler 1)							
Sager om ægtefælleberegning når udsatte kontanthjælpsborgere får et lempeligere fradrag for arbejdsindtægter 1)							
Sager om tilskud til pasning af egne børn efter dagtilbudsloven 1)							
I alt i årligt 2018 og i 2019					802	4,5	3,7

1) Der er i forslaget ikke skøn over, hvor mange der vil blive berørt af ændringen af feriereglerne og af ændringen af sanktionsreglen i aktivlovens § 37 mm. Virkningerne af disse øvrige elementer i forslaget indgår derfor ikke i de økonomiske administrative konsekvenser.

Bilag 2: Vurdering af forslaget elementer opdelt på sagsgrupper i AST

Det bemærkes, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget under afsnit 3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige, at det skønnes, at der vil være i alt 24.100 fuldtidspersoner strukturelt, der berøres af de nye loft over hjælpen. Af disse skønnes ca. 5.400 fuldtidspersoner at være gifte/samlevende forsørgere.

Det skønnes med betydelig usikkerhed, at ca. 670 ægtepar og ca. 7.300 fuldtidspersoner strukturelt bliver berørt af det nye krav om 225 timers arbejde.

Der ses ikke være noget skøn over, hvor mange der vil blive berørt af ændringen af feriereglerne og af ændringen af sanktionsreglen i aktivlovens § 37.

Ændringer i reglerne i aktivloven om ressourceforløbsydelse, anses for at være af mindre betydning, idet der stort set er tale om, at de gældende krav - i stedet for henvisning til kontanthjælpsreglerne på visse områder - formuleres i ydelsesreglerne.

Lovforslaget medfører også ændringer i lov om individuel boligstøtte. Det er den umiddelbare vurdering, at lovforslaget vil genere et højt antal klagesager på boligstøtteområdet. Tallet vil være svarende til det antal sager, der vil komme på beskæftigelsesområdet, da det er boligstøtten, som vil blive reduceret som følge af aktivlovens regler om loft over hjælpen. Det er således i boligstøttesagen, at borgeren vil mærke ændringen. Sagerne forventes at blive komplekse.

Vurderingen er videre, at lovforslaget vil genere nye typer klagesager efter lov om aktiv socialpolitik, da der er tale om nye regler i forhold til den nugældende lov om aktiv socialpolitik. Det er endvidere vurderingen, at langt de fleste af sagerne vil være af meget høj kompleksitet.

Det er vurderingen, at antallet af nye klagesager ikke vil blive ubetydeligt.

Endelig ses der ikke at være noget skøn over, hvor mange der vil blive berørt af den foreslåede regel om, at ægtefæller, der enten er blevet hjemmegående, og til hvem der derfor ikke beregnes hjælp efter aktivloven, eller som har mistet retten til hjælp på grund af 225 timers

reglen, ikke kan modtage tilskud til pasning af egne børn efter dagtilbudsloven. Der må dog forventes et øget antal klagesager.

Det vurderes, at lovforslaget især vil genere flere klagesager på følgende områder (Sagsgrupperne henviser til sagsgrupper i Ankestyrelsens journalplan):

Sagsgruppe 4023:

Ændring af aktivlovens ferieregler i § 13

Lovforslagets § 1, nr. 2-3, og § 3 om ikrafttræden og overgangsregler: der foreslås en reducere af antallet af ferieuuger fra 5 til 4 og en begrænsning af ferieperiodens længde til maksimalt 2 sammenhængende uger.

Der er tale om nye regler, der kommer til at omfatte alle uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere, men ikke integrationsydelsesmodtagere, da de slet ikke har ret til ferie. Det vurderes, at sagerne, så længe de involverer overgangsreglerne, vil være af forholdsvis høj kompleksitet.

Sagsgruppe 4023:

Indførelse af et skærpet rådighedskrav i aktivlovens § 13 – et krav om 225-timers udstøttet arbejde – og beregning af hjælpen samt særlig støtte aktivlovens §§ 26 og 34

Lovforslagets § 1, nr. 4, indførelse af nye regler som aktivlovens § 13 f-g: der foreslås indført et skærpet rådighedskrav for i udgangspunktet alle uddannelses-, kontanthjælps- og integrationsydelsesmodtagere, som skal optjene 225 timers arbejde for at kunne bevare hjælpen eller undgå at få hjælpen nedsat.

Der har tidligere (indtil 1.1.2012) været regler i aktivloven om et arbejdstime-krav, men de nu foreslåede regler er en væsentlig ændring/udvidelse i forhold de regler, der tidligere var gældende.

Disse sager vil også komme til at medføre klagesager på sagsgruppe **4025** (om beregning af hjælpen til ægtepar efter aktivlovens § 26 – lovforslagets § 1, nr. 6-7) og **sagsgruppe 4028** (om særlig støtte efter aktivlovens § 34 – lovforslagets § 1, nr. 8-10) som dobbelt/tredobbeltsager.

Det er vurderingen, at sagerne vil være af særdeles høj kompleksitet.

Sagsgrupperne 4025, 4028 og 3111:

Indførelse af et loft over hjælpen

Lovforslagets § 1, nr. 5, om indførelse af nye regler om loft over hjælpen (aktivlovens §§ 25 b-e): der foreslås indført et loft over hjælpen, der betyder nedsættelse af den særlige støtte efter aktivlovens § 34 og boligstøtten, hvis hjælpsmodtageren rammer loftet for den hjælp, som han højst kan modtage.

Det bør særligt bemærkes, at der foreslås indført en regel om, at kommunen forud for indplaceringen i loftet, skal træffe afgørelse om, hvorvidt ugifte personer kan anses for samlevende eller reelt enlige, således som dette defineres efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Der har tidligere (indtil 1.1.2012) været regler i aktivloven om loft over hjælpen, men de nu foreslåede regler er en væsentlig ændring/udvidelse i forhold de regler, der tidligere var gældende.

Disse sager vil komme til at medføre klagesager på **sagsgruppe 4025** (om samliv og indplacering i loftet), **sagsgruppe 4028** (om berettigelse, beregning og nedsættelse af særlig støtte efter aktivlovens § 34) og på **sagsgruppe 3111** (om nedsættelse af boligstøtten, lovforslagets § 2, nr. 1 og 2) som dobbelt/tredobbeltsager.

Det er vurderingen, at sagerne vil være af særdeles høj kompleksitet.

Sagsgruppe 4029:

Indførelse af ny sanktionsregel i aktivlovens § 37

Lovforslagets § 1, nr. 11, indførelse af en et nyt stk. i § 37 om, at udeblivelse fra selvbookede jobsamtaler medfører sanktion.

Der er tale om en ny regel, men sagerne forventes ikke at blive komplekse.

Anders Elbo

Fra: Danmarks Lejerforeninger <dl@dklf.dk>
Sendt: 10. januar 2016 13:57
Til: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering; Sophie Mørck; Tina Holgaard Madsen; Anne Hedegaard
Emne: Re: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte

På Danmarks Lejerforeningers vegne meddeler jeg, at vi ikke har nogen bemærkninger til denne høring.

Med venlig hilsen,
Jakob Lindberg, organisationssekretær

Den 08-12-2015 kl. 13:28 skrev Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering:

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering vedlægger høringsbrev, høringsliste samt udkast til Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.)

Lovforslaget vedlægges til evt. bemærkninger, som bedes fremsendt til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering senest **kl. 12.00 fredag den 8. januar 2016**.

Evt. bemærkninger bedes sendt til star@star.dk samt fuldmægtig Tina Holgaard Madsen (thm@star.dk) og specialkonsulent Anne Hedegaard (aih@star.dk).

Venlig hilsen

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

**Styrelsen for
Arbejdsmarked og Rekruttering**
Njalsgade 72 A
2300 København S
Tlf: +45 72 21 74 00
Sikker e-mail: star@star.dk
Hjemmeside: www.star.dk

**Danish Agency for
Labour Market and Recruitment**
Njalsgade 72 A
DK-2300 Copenhagen S
Phone: +45 72 21 74 00
Secure e-mail: star@star.dk
Website: www.star.dk

Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail, hvis det er nødvendigt

den 14. december 2015

Høring om lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte

Att. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

star@star.dk

(thm@star.dk)

(aih@star.dk).

Indledning

BL har modtaget lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte i høring. Forslaget består af 4 delelementer nemlig et nyt kontanthjælpsloft, 225 timers regel, samme ydelse til unge uafhængig af uddannelse samt ingen ret til ferie for kontanthjælpsmodtagere.

Baggrunden for kontanthjælpsloftet er ifølge forligspartierne, at udviklingen på kontanthjælpsområdet er gået den gale vej. Fra 129.000 fuldtidspersoner i 2011 til 152.900 fuldtidspersoner i 2015. BL er enige i, at denne udvikling er bekymrende. En stor andel af kontanthjælpsmodtagerne bor i den almene sektor, og det gælder også enlige kontanthjælpsmodtagere med børn.

BL vil i bemærkningerne fokusere på to førstnævnte punkter – nemlig nyt kontanthjælpsloft og 225 timers reglen – da disse forslag har væsentlig betydning for boligsituationen for kontanthjælpsmodtagerne i den almene boligsektor. BL er således meget bekymrede for forslagenes konsekvenser for antallet af udsættelser i den almene sektor.

Generelle bemærkninger

Den almene sektor har de senere år sammen med kommunerne gjort en betydelig indsats for at begrænse antallet af udsættelser for de økonomisk mest trængte familier. Dette samarbejde ser ud til at have båret frugt, idet antal af udsættelser er faldet med ca. 40 pct. siden 2010.

Denne udvikling er meget glædelig, da udsættelser har væsentlige økonomiske konsekvenser for både kommuner og boligorganisationer, ligesom de selvsagt er en meget stor belastning for de berørte beboere og deres børn.

Som det fremgår af tabel 1, forventes forslaget at øge den langsigtede beskæftigelse med 650 personer. BL finder, at dette er et meget beskedent resultat både i forhold til det samlede antal kontanthjælpsmodtagere, og i forhold til antallet af kontanthjælpsmodtagere, som ikke kommer i beskæftigelse, og dermed også antallet som derfor berøres meget negativt af forslaget.

Ifølge regeringen vil ca. 30.000 fuldtidspersoner berøres negativt af forslaget, hvoraf mange vil opleve ganske markante reduktioner i rådighedsbeløbet. Dette gælder især to grupper. Dels de ca. 13.000 enlige forsørgere på kontanthjælp, der som konsekvens af udformningen af

kontanthjælpsloftet mister mellem 20 og 30 pct. af rådighedsbeløbet efter skat, dels de knapt 700 parfamilier, hvor begge er på kontanthjælp, som ifølge lovforslaget rammes af 225-timers reglen, og som vil reducere disse familiers årlige indkomst med 162.000 kr.

Tabel 1. Antal berørte kontanthjælpsmodtagere og de økonomiske konsekvenser for disse personer

Familietype	Antal	Gennemsnitlig årlig reduktion i indkomst
Kontanthjælpsmodtagere	152.900	
Kommer i beskæftigelse	650	
<i>Rammes af kontanthjælpsloft (lavere boligsikring)</i>		
Enlige uden børn	4.000	8.400 kr. (efter skat)
Enlige med børn	13.000	22.200 kr. (efter skat)
Par uden børn	1.700	10.800 kr. (efter skat)
Par med børn	5.400	14.400 kr. (efter skat)
I alt kontanthjælpsloft	24.100	17.400 kr. (efter skat)
<i>Rammes af 225-timers regel (lavere kontanthjælp)</i>		
Enlige	7.300	11.500 kr. (før skat)
Par	670	162.000 kr. (før skat)
I alt 225 timers regel	8.000	
Familier der rammes af de to elementer i forslaget	32.100¹	

1) Der kan være et begrænset overlap mellem konsekvenserne af kontanthjælpsloft og 225-timers reglen.

Kilde: Regeringens lovforslag og faktaark om kontanthjælpsloft

Ovenstående i alt ca. 14.000 familier må vurderes at få meget vanskeligt ved at fastholde deres nuværende bolig, hvor de har disponeret økonomien i tillid til gældende regler. På den baggrund kan det undre, at det som minimum ikke er valgt at indfase ændringerne gradvist på samme måde, som det fx gøres i relation til reduktionen af boligydelsen til pensionister.

BL er meget bekymrede for lovforslagets konsekvenser for udviklingen i antallet af udsættelser, også fordi der de seneste 10 år været en tæt sammenhæng mellem indførelse af særligt lave ydelser som kontanthjælp, timeregler mv. og antallet af udsættelser.

Det er i den forbindelse særligt bekymrende, at en analyse fra SFI om konsekvenser af udsættelserne viser, at især børnene påvirkes meget, hvilket bl.a. giver sig udslag i, at de opnår lavere karakterer ved folkeskolens afgangseksamen og sjældnere tager ungdomsuddannelser end deres jævnaldrende. Dermed risikerer man, at der på længere sigt kommer flere

kontanthjælpsmodtagere end ellers, da uddannelse er nøglen til at bryde den sociale arv og få en plads på arbejdsmarkedet.

Denne negative langsigtede konsekvens af lovforslaget er ikke medtaget i regeringens beregning af forslagets langsigtede beskæftigelseseffekt.

Risikoen for en stigning i antallet af udsættelser bliver ikke mindre af, at forslaget i praksis afskaffer kommunernes mulighed for at yde særlig støtte til høje boligudgifter ved en akut social begivenhed. En social begivenhed kan fx være arbejdsløshed, sygdom, skilsmisse eller andre situationer, hvor familien ikke er i stand til at klare sine almindelige økonomiske forpligtelser.

Dette instrument må vurderes også at have haft betydning for den ganske positive udvikling i nedbringelsen af antallet af udsættelser de seneste år.

Hvis lovforslaget gennemføres uændret og udsættelserne stiger, så vil det foruden ulykkelige konsekvenser for de berørte familier og også give ekstraudgifter til beboerne i de almene boliger – som skal dække huslejerestancerne – og ekstraudgifter for kommunerne, som skal sikre børnefamilierne tag over hovedet.

Loftet over kontanthjælpen giver således ikke kommunen mulighed for at yde særlig støtte til høje boligudgifter ved en akut social begivenhed, så der i stedet skal finansieres midlertidig indkvartering på fx hoteller.

I opgørelsen af de økonomiske konsekvenser af lovforslaget er ikke indregnet konsekvenserne på kommunernes økonomi af et stigende antal udsættelser.

Kontanthjælpsloftet

Kontanthjælpsloftet er i praksis et loft over den maksimale boligsikring inklusive kommunernes mulighed for at yde særlig støtte til høje boligudgifter ved en akut sociale begivenhed.

Som det ses af tabel 2, sker der en meget markant reduktion i den maksimale boligsikring for kontanthjælpsmodtagere. Den maksimale boligsikring var før kontanthjælpsloftet fastlagt i reglerne for boligsikring, men disse regler sættes nu de facto ud af kraft. Reelt vil kontanthjælpsloftet fremadrettet være bestemmende for størrelsen af boligsikringen, jf. højre kolonne i tabel 2.

Reduktionen i den maksimale boligsikring er i praksis endnu større end angivet i tabel 2, idet tabellen ikke medregner den nuværende særlige kommunale boligstøtte, som i praksis afskaffes med kontanthjælpsloftet, jf. ovenfor.

Tabel 2. Nuværende og ny maksimal boligsikring for kontanthjælpsmodtagere pr. måned

Antal børn	Eksisterende maksimal boligsikring (excl. de kommunale særlige ydelser)	Ny maksimal boligsikring (loft – kontanthjælp)
Enlige uden børn	1.000 kr.	1.000 kr.
Enlige forsørgere med 1 barn	3.500 kr.	615 kr.
Enlige forsørgere med 2 børn eller flere	3.500 kr.	969 kr.
Samlevende og gifte uden børn	1.000 kr.	0 kr.
Samlevende og gifte med børn	3.500 kr.	0 kr.

Note: Kontanthjælpsatserne gælder for personer, der er fyldt 30

Kilde: BL

Over halvdelen af de berørte kontanthjælpsmodtagere – nemlig 13.000 ud af 24.000 - er enlige forsørgere, som ifølge lovforslaget også er den gruppe, som vil opleve den største reduktion i rådighedsbeløbet, nemlig i gennemsnit ca. 22.000 kr. årligt.

Som det fremgår af tabel 3, oplever de enlige forsørgere også den største forringelse af rådighedsbeløbet målt i procent, nemlig mellem 20 og 30 pct. afhængig af boligudgiften. Forringelsen vil være størst for familier i hovedstadsområdet, hvor boligerne er relativt dyrere.

Tabel 3. Årlig reduktion i rådighedsbeløb som følge af kontanthjælpsloft (excl. den særlige kommunale boligstøtte).

Familie status	Antal børn	m²	Husleje=Gennemsnit DK			Husleje for boliger i hovedstaden opført i perioden 2000-2012		
			Månedlig husleje	Årlig forringelse	Pct. af rådigheds-beløb	Mdl. husleje	Årlig forringelse	Pct. af rådigheds-beløb
Enlig	0	65	4.100 kr.	0 kr.	0 %	5.500 kr.	0 kr.	0 %
Enlig	1	75	4.500 kr.	19.200 kr.	18 %	6.300 kr.	32.000 kr.	33 %
Enlig	2	80	4.800 kr.	21.700 kr.	18 %	6.700 kr.	30.300 kr.	29 %
Par	0	75	4.500 kr.	8.100 kr.	6 %	6.300 kr.	11.300 kr.	10 %
Par	1	85	5.100 kr.	0 kr.	0 %	7.400 kr.	13.200 kr.	8 %
Par	2	90	5.400 kr.	8.800 kr.	4 %	7.900 kr.	22.300 kr.	12 %

Anm.: Beregningerne er foretaget på baggrund af den gennemsnitlige husleje i almene boliger i november 2015.

Kilde: BL

Som det også fremgår af tabel 3, er enlige kontanthjælpsmodtagere uden børn umiddelbart friholdt for kontanthjælpsloftet, hvilket skyldes, at denne gruppe i forvejen har en meget lav boligsikring, jf. tabel 2.

Ifølge lovforslaget vil kontanthjælpsloftet alligevel ramme 4.000 enlige kontanthjælpsmodtagere uden børn, hvilket således må hænge sammen med modregningen af den særlige kommunale boligstøtte, som ikke er medtaget i beregningerne i tabel 3.

Når der laves så markante forringelser af boligstøtten, som er konsekvensen af kontanthjælpsloftet, bør man efter vores opfattelse være opmærksom på, at de eksisterende beboere har disponeret bolig i forhold til gældende regler.

Samtidig må man være opmærksom på, at det oprindelige kontanthjælpsloft fra før 2012 kun omfattede personer, som havde modtaget kontanthjælp i 6 sammenhængende måneder, mens det nye loft omfatter alle kontanthjælpsmodtagere, så snart de begynder at modtage kontanthjælp.

Vi er endvidere bekymret for, at kontanthjælpsloftet vil bidrage til en yderligere segregering af boligmarkedet mellem land og by. Enlige kontanthjælpsmodtagere med børn, som efter indførelsen af det moderne kontanthjælpsloft ikke kan blive boende i deres nuværende bolig i fx hovedstadsområdet har ikke stor mulighed at finde en anden billigere bolig i deres nærområde og kan tænkes at søge mod yderområderne. Dermed kan der ske en markant "eksport" af socialt udsatte fra de store byer til yderkommunerne.

225 timers reglen

Den 225 timers-regel, som nu foreslås indført, er mere restriktiv end den time-regel, der blev afskaffet i 2011. Den gamle 225-timerregel omfattede således kun ægtepar, hvor begge var på kontanthjælp. Den nye time-regel omfatter også enlige på kontanthjælp, mens kontanthjælpsmodtagere i parfamilier, hvor den anden ikke er på kontanthjælp, fortsat friholdes.

Enlige kontanthjælpsmodtagere – både med og uden børn – er en relativ sårbar gruppe. Ifølge lovforslaget vil 225-timers reglen ramme 7.300 enlige kontanthjælpsmodtagere, som hver vil miste ca. 1.000 kr. om måneden i kontanthjælp.

I lyset af den i forvejen betydelige beskæring af boligsikringen til enlige med børn, jf. ovenfor, vil de mange enlige forsørgere, som ifølge lovforslaget også rammes af 225-timers reglen, få en endnu mere anstrengt økonomi end angivet i tabel 3.

Der ventes, som angivet i tabel 1 ovenfor, kun overraskende begrænsede dynamiske effekter af indgrebet, idet kun 650 kontanthjælpsmodtagere ventes at komme i arbejde. Den helt dominerende effekt af forslaget vil således være, at økonomien bliver væsentlig mindre i ganske mange familier.

Hvad angår de enlige kontanthjælpsmodtagere uden børn, oftest enlige mænd, rammes disse også af 225-timers reglen. Denne gruppe af kontanthjælpsmodtagere er i dag kraftigt overrepræsenteret i gruppen af hjemløse, der for 70 pct. vedkommende består af enlige kontanthjælpsmodtagere.

Enlige kontanthjælpsmodtagere uden børn er således relativt udsatte i forhold til udsættelser. Derfor må man være meget bekymret for, at kombinationen af afskaffelsen af kommunens særlige boligstøtte i forbindelse med en akut social begivenhed og af 225-timers reglen udvides til også at omfatte denne sårbare gruppe fremadrettet vil øge antallet af hjemløse kontanthjælpsmodtagere.

Bent Madsen/Frans Clemmesen

Børnerådet

Styrelsen for Arbejdsmarked
og Rekruttering
Njalsgade 72A
DK-2300 København S

08.01.2016
j.nr.3.7.27/lej/jec

Børnerådets kommentar til forslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere)

Med lovforslaget ønsker regeringen at gøre det mere attraktivt for kontanthjælpsmodtagere at tage et arbejde og samtidig sikre, at kontanthjælpsmodtagere opfylder deres rådighedsforpligtelse. Regeringen skønner således, at lovforslaget vil styrke beskæftigelsen med 700 personer, når det er indfaset.

Børnerådet mener imidlertid ikke, at beskæftigelsesgevinsten på 700 fuldtidspersoner tilnærmelsesvis står mål med de konsekvenser, lovforslaget vil få for børn, der lever i en af de mange familier, der bliver ramt af forslaget.

På den baggrund advarer Børnerådet regeringen mod at gennemføre lovforslaget.

Det nye kontanthjælpsloft og 225 timers-reglen

Kontanthjælpsloftet forventes at berøre ca. 24.100 kontanthjælpsmodtagere, hvoraf ca. 75 % er forsørgere:

- Omtrent 13.000 af dem er enlige forsørgere, og de får i gennemsnit mindsket deres rådighedsbeløb med kr. 22.200 om året svarende til kr. 1.850 pr. måned. Der er således tale om en reduktion af rådighedsbeløbet på 20-30 % alt efter størrelsen på huslejens størrelse.
- Derudover berøres ca. 5.400 samlevende forsørgere, der gennemsnitligt får mindsket deres rådighedsbeløb med kr. 2.800 pr. par om måneden.

Også forslaget om at indføre den såkaldte 225 timers-regel vil få stor betydning for de forsørgere, der rammes af reglen. I udkastet til lovforslaget nævnes det således, at 7.300 ugifte kontanthjælpsmodtagere gennemsnitligt vil miste kr. 11.500 på årsbasis. I udkastet vurderes det desuden, at 670 ægtepar vil miste kr. 162.000 om året, svarende til den ene parts kontanthjælp.

Børnerådet

Forslaget vurderer ikke, hvor stor en del af disse ugifte eller ægtepar, der er forsørgere. Det er dog en realistisk vurdering, at nogle af de forsørgere, der rammes af kontanthjælpsloftet også vil blive ramt af 225 timers reglen.

Der lægges i lovforslaget vægt på (s. 13), at kontanthjælpen og de børnerelaterede ydelser ikke beskæres. Her vil Børnerådet påpege, at det er uvæsentligt, hvilke dele af forsørgernes ydelser, der beskæres. Der er de facto tale om et lovforslag, der primært rammer forsørgere og deres børn jf. regeringens egne tal.

Børnerådet stiller sig stærkt kritisk over for det fremsatte lovforslag, der vil medføre alvorlige reduktioner af børnefamiliernes rådighedsbeløb. En sådan reduktion vil gøre livet sværere for mange børn af kontanthjælpsmodtagere. Det er dybt problematisk – ikke mindst fordi børn af kontanthjælpsmodtagere i forvejen er i fare for at opleve fattigdom i deres barndom.

Indsatsen mod fattigdom i Danmark bør prioriteres højere

Siden 2009 er de fattige i Danmark blevet fattigere. De børn, der befinder sig under fattigdomsgrænsen, lider flere materielle, sociale og kulturelle afsavn i dag, end de tidligere har gjort. Det viser undersøgelser fra SFI og UNICEF. Det er en negativ udvikling, som regeringen bør modarbejde aktivt.

Børnerådet mener, at alle børn har ret til et godt børneliv med trivsel, læring og udvikling. Med gennemførslen af dette lovforslag kommer man længere væk fra dette mål.

Børnerådet efterspørger derfor en større forståelse for de konsekvenser, et liv i fattigdom har for et barn. Børnerådet har netop offentliggjort en ny undersøgelse i rådets Børne- og Ungepanel, der viser, at børn i økonomisk trængte familier generelt trives ringere end jævnaldrende fra middelklassefamilierne og velstillede familier. De dyrker fx færre fritidsaktiviteter, har det psykisk dårligere, har en lavere livstilfredshed og er oftere ensomme ([Børneindblik 6/15](#)). Der er med andre ord stor risiko for et markant ringere børneliv med, når forældrene er økonomisk trængte.

Samtidig er der en reel risiko for, at man reproducerer den negative sociale arv hos en større gruppe af børn. Forskning har vist, at chancen for at et barn består 9. klasses afgangsprøve, falder drastisk, når barnet lever bare ét år i fattigdom. Det er allerede nu problematisk, at ca. 70 % af de fattige børn kommer fra hjem, hvor de voksnes højeste fuldførte uddannelse er grundskolen. Hvis flere forældre bliver fattige som følge af det nye kontanthjælpsloft og 225 timers-reglen, vil risikoen for at flere fattige børn ikke består 9. klasses afgangsprøve blive større. Flere børn afskæres på denne måde fra muligheden for, gennem uddannelse, at skabe et bedre voksenliv for sig selv.

Børnerådet stiller sig derfor kritisk over for dette lovforslag, fordi det ikke tager tilstrækkeligt hensyn til barnets rettigheder, særligt jf. Børnekonventionens artikel 27, der slår fast, at barnet har ret til en levestandard, der sikrer barnets fysiske, psykiske og sociale udvikling. Samtidig

Børnerådet

mener Børnerådet, at artikel 3 om barnets tarv, skal vægtes i al lovgivning, der har indflydelse på børn og unges muligheder for at leve et godt og trygt børneliv. Det er ikke rådets opfattelse, at det er sket i dette tilfælde, når mange børn potentielt hæmmes i deres udvikling og udfoldelse – i kraft af deres forældres mistede indtægt.

Fire ugers ferie til kontanthjælpsmodtagere

Hvis forslaget gennemføres, får kontanthjælpsmodtagere ret til fire ugers ferie i stedet for fem uger, og muligheden for at holde sammenhængende ferie begrænses til maksimalt to uger. I Børnerådets undersøgelser blandt børn og unge, er det gennemgående, at børnene efterspørger tid med deres forældre. Der er i forvejen for mange børn, der ikke har tilstrækkelig ferie fra deres daginstitutioner – det er et problem, som lovforslaget efter Børnerådets opfattelse vil forstærke.

Rådet mener ikke, det er rimeligt, at nogle børn får mindre ferie sammen med deres forældre, blot fordi disse børns forældre er kontanthjælpsmodtagere. Ferieloven giver lønmodtagerne ret til fem ugers ferie om året – deres børn har med andre ord mulighed for en uges ferie mere med deres forældre. Børnerådet mener ikke, der tages tilstrækkelig hensyn til børn af kontanthjælpsmodtagere, når deres rådighedsforpligtelse skærpes i den form, som lovforslaget lægger op til.

Børnerådet kan, med udgangspunkt i ovenstående, ikke tilslutte sig hverken forslaget om et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel eller fire ugers ferie til kontanthjælpsmodtagere.

Med venlig hilsen

Per Larsen
Formand for Børnerådet

Annette Juul Lund
Sekretariatschef

Den 6. januar 2016

Høringssvar vedr. udkast til forslag om ændring af lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte

Børns Vilkår fremsender hermed uopfordret høringssvar vedr. ovennævnte lovforslag.

Børns Vilkår er generelt bekymrede for de konsekvenser lovforslaget vil medføre for de berørte børn.

Børns Vilkår skal i den forbindelse bemærke, at det foreslåede loft over kontanthjælpen vil betyde, at forsørgere og enlige forsørgere, der modtager kontanthjælp, fremover får et reduceret rådighedsbeløb. Langt hovedparten af de berørte af et nyt kontanthjælpsloft er forsørgere. I forhold til de mange tusind børn, der vil opleve forringede levevilkår som følge af lovforslaget, skønnes det at være et uforholdsmæssigt lille resultat, at beskæftigelsen øges med omkring 700 fuldtidspersoner.

For en enlig forsørgere, der modtager kontanthjælp, kan reduktionen svare til 24 pct. af rådighedsbeløbet, alt efter boligudgiftens størrelse – svarende til 2.300 kr., jf. analyse fra AE-rådet af 28. november 2015, der desuden konkluderer, at der er fare for at antallet af fattige fremover vil stige som følge af de nedsatte ydelser og skærpede rådighedskrav. Børns Vilkår er i den forbindelse særligt bekymrede for, at antallet af børn, der oplever fattigdom under deres opvækst, vil stige.

På BørneTelefonen hos Børns Vilkår bliver vi kontaktet af børn, der lever med konsekvenserne af fattigdom. For nogle er fattigdom hele problemet; børn der bliver mobbet fordi de har dårlig hygiejne og gammelt tøj og som ikke er en del af fællesskabet omkring sociale aktiviteter som fx børnefødselsdage, fordi der ikke er råd til gaven, eller ikke går til fritidsaktiviteter fordi der ikke er råd til kontingent og udstyr. I andre tilfælde er fattigdommen ikke hele problemet, og barnet lider under andre svigt end manglen på penge.

Det er indlysende, at konsekvenserne af fattigdom i opvæksten kan være alvorlige og langvarige. Eksperter peger således på, at børn, der oplever fattigdom under opvæksten på den korte bane oftere trives dårligt i skolen, er udsat for mobning og oplever sig som udelukket fra fællesskabet og på den lange bane fx har lavere sandsynlighed for at gennemføre en uddannelse.

Samtidig vurderer BL, Danmarks Almene Boliger, omkring 14.000 familier vil få vanskeligere ved at fastholde deres nuværende bolig og peger på, at der har været en tæt sammenhæng mellem nedsatte ydelser og timeregler og antallet af udsættelser. Børns Vilkår vil i den forbindelse bemærke, at det kan have

store omkostninger for et barn at blive sat ud af boligen – en udsættelse er et alvorligt brud i familiens hverdag, som ifølge SFI kan medføre anbringelse af barnet, forældrenes skilsmisse og stigmatisering.

Børns Vilkår er desuden bekymret for, at de berørte børn vil miste mulighed for at deltage i sociale aktiviteter og fritidsaktiviteter, der medfører udgifter for familien.

Børns Vilkår vil opfordre til, at aftalepartierne i det mindste vil fremme tiltag, der kan afbøde konsekvenserne for de berørte børn, bl.a. i forhold til at undgå udsættelser af børnefamilier.

Afslutningsvis skal Børns Vilkår anmode om at fremtidige høringsskrivelser vedr. lovforslag mv. på Beskæftigelsesministeriets område, der har relevans for børn, også sendes til Børns Vilkår.

Med venlig hilsen

Rasmus Kjeldahl
Direktør

Ingrid Hartelius Dall
Jurist

Styrelsen for Arbejdsmarked og
Rekruttering
**Tina Holgaard Madsen, Anne
Hedegaard, Marie-Louise Outzen og
Karina Miller**
thm@star.dk, aih@star.dk, mou@star.dk,
kfm@star.dk og star@star.dk

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik m.v.

Overordnet set støtter DA regeringens lovforslag om bl.a. at indføre et kon-
tanthjælpsloft.

8. januar 2016
EES

Incitamenterne til at tage et arbejde har hidtil været for ringe for en del kon-
tanthjælpsmodtagere. Det retter lovforslaget op på. Gevinsten ved at tage et
arbejde til overenskomstmæssige lønninger vil fremover være mindst 14 kr. pr.
time. Det er en markant forbedring i forhold til den nuværende situation, hvor
visse kontanthjælpsmodtagere vil tjene ned til 1,5 kr. pr. time ved at tage et
overenskomstmæssigt job.

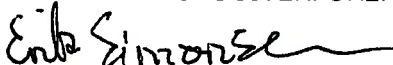
Dok ID: 73692

DA havde gerne set, at retten til ferie for kontanthjælpsmodtagere var blevet
afviklet fuldt ud, og at satsen for kontanthjælpsmodtagere med en kompeten-
cegivende uddannelse var blevet fastsat på et niveau svarende til SU.

Med lovforslaget bliver der taget et væsentligt skridt i forhold til at øge incita-
menterne til at arbejde. Der udestår dog stadig et behov for at tilpasse kon-
tanthjælpen, så vejen til arbejdsmarkedet bliver mere åben. DA vil pege på
følgende:

1. Det skal kunne betale sig at stå til rådighed fremfor ikke at være ar-
bejdsmarkedssparat. Aktivitetstillægget er en belønning for ikke at stå til
rådighed, hvorfor det bør afskaffes.
2. Kommunerne har fortsat et meget uens syn på kontanthjælpsmodtageres
mulighed for at arbejde, hvilket indebærer et stort tab af arbejdsstyrke.
3. Hjælpen til par er uforholdsmæssig høj. Par modtager dobbelt kontant-
hjælp og bliver derfor overkompenseret, da udgifterne er lavere ved at bo
sammen end leve hver for sig.
4. Sanktioner ved at sige nej til et arbejde eller ophøre selvforskyldt i det
nuværende job er for lave. Frakendelse af kontanthjælpen i tre dage er
ikke et klart nok signal om, at man har pligt til at forsørge sig selv, hvis
man kan.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Erik Simonsen

Til

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Att. Star@star.dk

Fuldmægtig Tina Holgaard Madsen (thm@star.dk)

Specialkonsulent Anne Hedegaard (aih@star.dk)

08-01-2016

Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.)

Indledning

BEDRE PSYKIATRI afgiver hermed høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte. I første omgang vil vi dog indledningsvis oplyse, at vi undrer os over, at vi ikke er orienteret om høringen (høringslisten) trods relevansen og aktualiteten for landsforeningens målgrupper. BEDRE PSYKIATRI er først gjort bekendt med høringsudkastet d. 6/1-2016, hvorfor nærværende høringssvar afspejler den korte tidshorisont.

Generelt

I dag er godt hver fjerde på kontanthjælp psykisk syg – et system som grundlæggende ikke er egnet til at tage sig af psykisk syge mennesker. Når man i den grad parkerer psykisk syge på kontanthjælp, så udsætter man dem for økonomisk stress, som ikke bringer dem tættere på en raskmelding - tværtimod. Dertil kommer, at psykisk sygdom rammer hele familien – og det betyder, at kombinationen af sygdom og økonomisk pres ofte får familiens situation til at forekomme endnu mere svær og stressende.

Samtidig er det vores opfattelse, at der både i kontanthjælpssystemet og på jobcentrene er håbløs mangel på viden om psykisk sygdom og alt for få sundhedsfaglige initiativer, som er nødvendige, hvis man har et reelt ønske om at få flere med psykiske problemer og psykiatriske diagnoser tilbage på job-sporet.

Noget der bidrager til bekymringen er manglen på ressourceforløb i kommunerne. Fra 1. januar 2013 satte regeringen en prop i tilgangen til førtidspension og i den forbindelse regnede Arbejdsmarkedsstyrelsen på at kommunerne i stedet ville oprette 14.600 ressourceforløb som erstatning for førtidspension. Men nye tal fra Arbejdsmarkedsstyrelsen viser, at kommunerne kun har oprettet 2.234 ressourceforløb hele sidste år. Dette er bekymrende, for i den optik så er og føles kontanthjælpssystemet for mange syge som en "endestation", hvor der ofte ikke er hjælp eller tiltag, der bedrer deres situation.

Der er ikke noget galt med grundvisionen om, at flere får en uddannelse og en tættere tilknytning til arbejdsmarkedet. Det kunne vi ikke være mere enige i, – men man overser helt de særlige omstændigheder, der gør sig gældende, når man skal passe ind i de nye beskæftigelsesreformer og samtidig har en depression, har OCD eller er mani-depressiv. I den forbindelse er det værd at bemærke, at kun 8 procent af kontanthjælpsmodtagerne med psykiske sygdomme rent faktisk er jobklar. Sundhedsministeriets egne tal viser, at 25 procent af de personer, som var i kontakt med behandlingspsykiatrien i 2013 var ikke-arbejdsmarkedsparede kontanthjælpsmodtagere.

BEDRE PSYKIATRI mener, at det aldrig må være de økonomiske hensyn, der vejer tungest, når der skal tages stilling til, hvad der er de mest hensigtsmæssige tiltag over for den enkelte og dennes familie/pårørende til at sikre denne et meningsfyldt og økonomisk trygt liv.

Et nyt kontanthjælpsloft

Det fremgår af lovudkastet, at der skal indføres et nyt kontanthjælpsloft. BEDRE PSYKIATRI er bekymret for, at kontanthjælpsloftet vil både få negative konsekvenser og giver utilsigtede virkninger ved en reduktion i eksistensgrundlaget for den enkelte og for mange børnefamilier. At være på kontanthjælp er ikke en ønskelig situation for nogen. Som udgangspunkt tildeles kontanthjælp som bekendt kun for personer, der har været ude for ændringer i deres forhold, f.eks. i form af sygdom, arbejdsløshed eller samlivssophør, og at ændringerne bevirker, at ansøgeren ikke har mulighed for at skaffe det nødvendige til sin egen eller familiens forsørgelse, og at behovet ikke kan dækkes gennem andre ydelser.

Lovudkastets udgangspunkt at kontanthjælpsmodtagere skal have en større økonomisk gevinst ved at tage et job til en månedsløn i den lave ende af lønskalaen, er ganske besnærende, dog vurderer BEDRE PSYKIATRI ikke, at et såkaldt økonomisk loft ikke vil skabe flere job, men derimod presse folk ud i fattigdom (herunder mindsket rådighedsbeløb) eller forværre en i forvejen svær økonomisk situation og skabe større ulighed i samfundet som helhed.

Således har flere eksperter og organisationer samstemt peget på, at loftet risikerer at skabe stor armod og parallelsamfund for mange ægtefæller, børnefamilier og true allerede ressourcetsvage personer eller pressede familiers eksistensgrundlag som følge af loftet. Kontanthjælpsmodtagere har sjældent kun arbejdsløshed som eneste udfordring. De har typisk også sociale og/eller helbredsrelaterede problemer, som ofte er psykiske sygdomme, der rækker dybt ind i den enkeltes hverdag og familieliv. Dermed er kontanthjælpsloftet ikke et effektivt middel til at øge beskæftigelsen blandt denne målgruppe.

Ved en genindførelse af kontanthjælpsloftet vurderes sikkerhedsnettet at være svækket og den økonomiske tryghed skadet for rigtig mange mennesker og deres familier, ikke mindst børnene. På sigt vil det ramme store som små, hvor selv i forvejen særligt udsatte børn risikerer at miste deres sociale fodfæste og leve under trange vilkår (Forskning viser, at op mod 1/3 af børn af psykisk syge forældre risikerer at få psykosociale problemer senere i livet). BEDRE PSYKIATRI gør opmærksom på, at trivsel i hjemmet også er betinget af netop familiers økonomiske og boligmæssige tryghed.

Indførelse af en 225 timers regel

Det fremgår af høringsudkastet, at der skal indføres en regel om, som betyder, at begge ægtefæller i et ægtepar og ugifte personer, der er berettiget til hjælp efter aktivlovens § 11 - når parret eller personen har modtaget hjælp i sammenlagt 1 år – skal dokumentere, at de har haft mindst 225 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder.

BEDRE PSYKIATRI bemærker i udkastet, at personer med en så begrænset arbejdssevne, at kommunen ud fra et konkret skøn vurderer, at de pågældende ikke vil kunne arbejde 225 timer inden for et år på det ordinære arbejdsmarked, undtages efter forslaget fra det skærpede rådighedskrav. Dog fremgår det af lovudkastet, *"at det må forventes, at en stor andel af de personer, der er vurderet som aktivitetsparate, vil være omfattet af undtagelsen."* BEDRE PSYKIATRI finder det undrende, at også gruppen af aktivitetsparate (dvs. personer, der ikke vurderes at kunne komme i arbejde inden for en kortere periode), kommer i betragtning til 225 timers reglen. BEDRE PSYKIATRI gør opmærksom på, at det vedrører en persongruppe, der ikke i dag kan påtage sig ordinært arbejde, der gør dem i stand til at forsøge sig selv inden for tre måneder pga. komplekse problemer af fx social eller helbreds-mæssig karakter.

BEDRE PSYKIATRI finder overordnet set bestemmelsen om 225 timers reglen uhensigtsmæssig og problematisk eftersom denne gruppe personer netop er i sårbar tilstand, hvis økonomiske situation risikerer

at blive voldsom forringet af kravet om 225 timers ordinær arbejde. BEDRE PSYKIATRI vurderer, at det er virkelighedsfjernt at forestille sig, at denne gruppe af – hvor der ofte forekommer psykisk sygdom - fra lovens ikrafttræden april 2016, kan indtræde på arbejdsmarkedet og finde et job – også selv om det kun er 225 timer. Man fristes til at spørge, hvilken arbejdsgiver vil ansætte personer i ordinær beskæftigelse, der har så store og komplekse problemer i bagagen – som manglende ressourcer, kompetencer og ikke mindst sygdom.

Afslutningsvis synes lovudkastet at afspejle en svækket tillid til sagsbehandlernes vurdering i kommunerne. Fremover skal kommunen ud fra et konkret skøn vurdere om personer med en allerede så begrænset arbejdsevne kan undtages efter forslaget fra det skærpede rådighedskrav, dermed risikerer man at skabe forskelligartede kommunale skønsvurderinger, hvor praksis af 225 timers reglen kan blive vilkårlig fra kommune til kommune. Dette finder BEDRE PSYKIATRI uhensigtsmæssigt.

Med venlig hilsen

BEDRE PSYKIATRI

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72 B
2300 København
Att.: Tine Holgaard Madsen og Anne Hedegaard

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
Fax: +45 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Taastrup, den 8. januar 2015
Sag 2-2015-00772 – Dok. 228637/me_dh

Danske Handicaporganisationers høringssvar til lovforslag om indførelse af nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere mv.

Danske Handicaporganisationer (DH) har modtaget ovennævnte lovforslag samt supplerende lovforslag i høring og har følgende bemærkninger hertil.

Generelle bemærkninger

DH er dybt bekymret over konsekvenserne af det samlede lovforslag, som vil medføre fattiggørelse, afsavn, eksklusion og hjemløshed. Tiltagene vil ikke være fremmende for den erklærede ambition at få flere kontanthjælpsmodtagere i beskæftigelse. DH kan ikke støtte forslaget.

DH finder generelt, at lovforslaget er kontraproduktivt i forhold til at øge beskæftigelsesandelen blandt personer med handicap. Personer med handicap er en gruppe, som er overrepræsenteret på kontanthjælp. Det viser flere undersøgelser¹, og det bekræftes også af den viden, handicaporganisationerne har om sine medlemmer. Personer med handicap er i langt mindre grad end personer uden handicap aktive på arbejdsmarkedet (42 pct. mod 77 pct.), og ledigheden er større blandt personer med handicap. Samtidig er handicaporganisationernes erfaringer, at der ikke er den nødvendige hjælp og støtte i beskæftigelsesindsatsen, som kan hjælpe ledige med handicap ind på arbejdsmarkedet. De vil derfor i højere grad end andre blive ramt af de stramninger, som lovforslaget indeholder.

DH beklager derfor også, at de foreslåede ændringer har en meget begrænset jobeffekt, hvilket ellers burde være hensigten. Det tydeliggør behovet for at adressere de strukturelle problemer i den måde, arbejdsmarkedet er indrettet på, som udgør en barriere for beskæftigelse for personer med handicap, og som ikke kan ændres med økonomiske

---

¹ <http://muskelsvindfonden.dk/media/2015/10/det-rummelige-arbejdsmarked-ringsted.pdf>

incitament for de ledige, men kun med inkluderende, beskæftigelsesrettede initiativer fra politisk side.

Det fremgår af bemærkningerne og aftaleteksten, at lovforslaget er en reaktion på en stigning i antallet af kontanthjælpsmodtagere. Baggrunden for denne stigning skal i høj grad findes i konsekvenserne af førtidspensions- og fleksjobreformen fra 2013. Det er uundgåeligt, at antallet af kontanthjælpsmodtagere vil stige, når tilgangen til førtidspension er reduceret med 2/3, som det er sket siden 2013. Stigningen skyldes således næppe manglende incitament hos den enkelte ledige, men derimod en markant forskydning af forsørgelsesgrundlag.

Efter DH's opfattelse kan målet om færre på offentlig forsørgelse, såvel midlertidig som permanent, kun løses gennem langsigtede investeringer og helhedsorienterede indsatser, som ikke kun rettes mod den enkelte ledige, men også mod at øge virksomheders incitament til inklusion på arbejdsmarkedet som helhed.

DH bemærker også generelt, at lovforslaget bygger på en antagelse om, at de ledige, hjulpet af reducerede ydelser, blot kan tage sig sammen og finde et job. Alt ansvar, og hele straffen hvis det ikke lykkes, ligger med dette lovforslag på de ledige selv. Udover, at der bør iværksættes indsatser for, at arbejdsgiverne ansætter disse ledige, skal kommunernes forpligtelser til at hjælpe de ledige tydeliggøres og beskrives helt klart i loven og i kommende bekendtgørelser, således at de ledige fx ikke sanktioneres jf. 225 timers kravet, hvis kommunen ikke har ydet den nødvendige støtte til at finde et *konkret* job.

I lyset af ovenstående finder DH det derfor også yderst uheldigt, at det med Finansloven for 2016 samtidig er vedtaget at spare 400 mio. kr. på indsatsen for netop de mest udsatte kontanthjælpsmodtagere, herunder på mentorstøtten, hvilket DH har kommenteret i høringssvar til det pågældende lovforslag.

Endelig indebærer lovforslaget et særligt problem for personer med handicap, der som følge heraf har særlige boligmæssige behov. DH's bemærkninger hertil er beskrevet mere indgående i de specifikke bemærkninger, men drejer sig overordnet set om, at kun personer som er stærkt bevægelseshæmmede og som følge heraf er anvist en bolig, vil være undtaget fra kontanthjælpsloftet. Det er en alt for snæver undtagelse, og kontanthjælpsloftet vil derfor ramme personer med handicap bredt, herunder eksempelvis mange udviklingshæmmede og hjerneskadede som er visiteret til andre boformer end botilbud efter serviceloven, typisk ældre og handicapboliger efter almenboligloven. Men også personer med handicap og særlige boligmæssige behov, som ikke er anvist bolig, vil blive ramt.

Specifikke bemærkninger

Til foreslået § 25 b, stk. 4 (ydelse omfattet af kontanthjælpsloftet)

Det fremgår af stk. 4, at boligstøtten medregnes i loftet, men med undtagelse af boligstøtte der ydes til personer omfattet af § 23 stk. 2-4 i lov om individuel boligstøtte.

Her gælder stk. 2 personer, som anvises en ældrebolig, en almen bolig eller udstøttet privat plejebolig, men som ydermere er berettiget til *boligyldelse*, hvilket imidlertid ikke omfatter kontanthjælpsmodtagere, medmindre de modtager invaliditetsydelse fra før 2003. Stk. 3 undtager personer, som er 'stærkt bevægelseshæmmede' fra at blive skåret i boligstøtten ifm. beregning af kontanthjælpsloftet.

Hvad angår stk. 4 er bestemmelsens formulering upræcis og det er uklart, hvem personkredsen omfatter, og om referencen til denne stk. 4 betyder, at den personkreds der refereres til vil være undtaget fra at blive skåret i boligstøtten som led i beregning af kontanthjælpsloftet.

I § 23 stk. 5 henvises endvidere til endnu en personkreds i § 14 stk. 6, som er personer med fysiske eller psykiske funktionsevnenedsættelser, som visiteres til en særlig bolig. En gruppe, som det også vil være nødvendigt at undtage fra at blive skåret i boligstøtten, men som uforståeligt ikke er undtaget jf. det foreliggende lovforslag. I denne bestemmelse er kravet dog ydermere, at husstandens økonomiske forhold umuliggør eller vanskeliggør betaling af husleje. Udbetaling Danmark oplyser, at de økonomiske forhold skal være så ringe, at personen har et rådighedsbeløb på maks. 2000 kr., hvori der også medregnes fx merudgifter pga. handicap efter servicelovens § 100. Denne personkreds fortolkes altså meget snævert. Ikke desto mindre ser DH ingen rimelig begrundelse for, at denne personkreds ikke undtages fra at blive skåret i boligydelsen ved beregning af kontanthjælpsloftet. I denne personkreds vil der nemlig være personer, som på grund af deres handicap er helt afhængige af at kunne blive i deres bolig, som kommunen altså har visiteret dem til.

DH læser altså lovforslaget sådan, at personer, som har et hvilket som helst handicap, ud over at være stærkt bevægelseshandicappet (jf. § 23 stk.2), og som følge deraf er anvist en bolig, herunder almen bolig, ældre eller handicapbolig, eller udstøttet privat plejebolig, vil blive skåret i boligstøtten som led i beregning af kontanthjælpsloftet. Det er dybt problematisk, at personer som er anvist en bolig på grund af et handicap, kan risikere ikke at kunne betale for deres bolig.

Denne gruppe omfatter i praksis personer, som er i målgruppen for et botilbud efter servicelovens § 108, men hvor kommunerne i stedet – bl.a. fordi det giver mulighed for bedre og mere tidssvarende boliger – har anvist dem en almen bolig opført efter almenboliglovens § 105 i en botilbudslignende indretning. Servicelovstilbuddene erstattes i

disse år i stigende grad af handicap/ældreboliger opført efter almenboligloven, bl.a. fordi almene boliger forudsætter en mindre kommunal medfinansiering end botilbud efter serviceloven, fx indregnes beboerindskud i finansieringen. Til gengæld er de almene boliger væsentligt dyrere for borgerne, og et typiske prisleje ligger mellem 6000 og 9000 kroner eksklusiv forbrug. Målgruppen for disse boliger vil være borgere med alvorlige handicap, herunder fx udviklingshæmmede, som i stadigt stigende omfang tilkendes kontanthjælp på grund af kommunernes restriktive praksis som følge af førtidspensionsreformen. Disse personer vil i en mange tilfælde ikke kunne betale den bolig, som de på grund af deres handicap er anvist, hvis de samtidig får kontanthjælp. Og det er ikke en mulighed for denne gruppe at finde en anden og billigere bolig, da boligens form og indretning udgør en væsentlig del af den støtte, hjælp og omsorg, som personen har brug for.

DH appellerer derfor til, at der sker en udvidelse af undtagelsesbestemmelserne i lovforslaget, således at personkredsen for forhøjet boligstøtte efter førnævnte § 14 stk. 6 i lov om individuel boligstøtte vil være undtaget fra at blive skåret i boligstøtten. Denne personkreds omfatter nemlig personer, som på grund af en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse er anvist en bolig, herunder ældre og handicapboliger efter almenboligloven. Samtidig er det et kriterium, at det skal være meget vanskeligt for pågældende på grund af dennes forsørgelsessituation at betale huslejen. Da denne regel blev vedtaget af Folketinget i 2009 var personer over 25 på kontant- og uddannelseshjælp ikke omfattet, men det var med den begrundelse, at de kunne opnå særlig støtte efter § 34, hvilket 'muliggør betaling af selv meget høje huslejer'². Den mulighed fjernes nu med kontanthjælpsloftet. Derfor bør de også omfattes af undtagelsen fra kontanthjælpsloftet.

Derudover mener DH ikke, at merudgifter bør medregnes i rådighedsbeløbet jf. § 14 stk. 6, sådan som Udbetaling Danmark oplyser at det sker, da det er en kompenserende ydelse som man modtager på grund af sit handicap, og ikke en forsørgelsesydelse.

DH mener supplerende, at en person, som har så omfattende psykisk eller fysisk handicap, så personen er i målgruppen for at få anvist en særlig bolig eller et botilbud, slet ikke bør være forsørget på kontanthjælp. DH mener derfor, at kommunen i disse konkrete tilfælde skal have pligt til – i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde – at revurdere forsørgelsesgrundlaget samt forelægge sagen for rehabiliteringsteamet med henblik på visitation til fleksjob eller førtidspension (som det er anført i indledningen til bemærkningerne, men dette bør skærpes).

---

² Orienteringsskrivelse fra Beskæftigelsesministeriet af 20. maj 2009

Lovforslaget vil også ramme personer med handicap, som har disponeret bolig efter de særlige behov de måtte have grundet deres handicap, men hvor de ikke nødvendigvis er anvist en bolig. Denne gruppe vil omfatte ganske bredt. Som eksempler kan nævnes blinde- og svagsynede, der kan have behov for nærhed til transport og indkøb.

Bevægelseshandicappede, fx gigtramte eller cerebral parese, som har særlige behov ift. plads og indretning og evt. hjælpemidler. Personer med psykiske og kognitive handicap for hvem nærhed til relationer og stabilitet omkring velfungerende fællesskaber kan være afgørende. Sådanne forhold skal loven indskærpe, at kommunerne undersøger og tager højde for, således at disse grupper heller ikke skæres i boligstøtten eller mulighed for særlig støtte efter § 34.

Til § 1 nr. 2 (retten til ferie)

Det fremgår, at retten til ferie reduceres fra 5 til 4 uger for modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp samt visse revalidender. DH er uforstående over for at reducere retten til ferie for de omtalte revalidender, som er i et forløb bestående af særligt tilrettelagte projekt. Det er en målgruppe, som deltager i en planlagt længerevarende aktiv beskæftigelsesindsats, og det forekommer derfor ikke relevant at skærpe rådighedskravet til dem ved at skære i ferien.

Til § 1 nr.4 (undtagelse fra skærpet rådighedskrav (225-timers reglen))

I foreslået § 13 stk. 9 fremgår det, at man vil være undtaget fra kravet om 225 timers ordinær, udstøttet beskæftigelse, hvis arbejdsevnen 'vurderes at være så begrænset, at vedkommende ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked'. Definitionen er uddybet i bemærkninger 2.2.2.8 hvoraf det fremgår, at 'det må forventes, at en stor andel af de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere' vil være omfattet af undtagelsen. Hvis intentionen er, at de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere bør undtages, bør dette indskrives direkte i lovteksten.

Det gælder for en meget stor andel af de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere, at de har både fysiske og psykiske funktionsnedsættelser. Det er dokumenteret i flere undersøgelser. Handicaporganisationernes erfaringer er da også, at personer med en lang række alvorlige og varige lidelser i dag modtager kontanthjælp, fordi det er deres eneste forsørgelsesmulighed. Stramningerne af adgang til sygedagpenge og førtidspension har desværre bidraget yderligere til denne tendens, selvom der bør være enighed om, at kontanthjælp ikke er tiltænkt som varigt forsørgelsesgrundlag for personer med kroniske eller langvarige funktionsnedsættelser og sygdomme, som rettelig burde modtage helbredsrelaterede ydelser.

I erkendelse af de faktiske forhold anerkender DH imidlertid behovet for en undtagelsesbestemmelse og foreslår derfor, at undtagelsen beskrives således, at alle som er vurderet til at være aktivitetsparat, ikke omfattes af kravet om 225 timers beskæftigelse. Denne definition vil også være den mindst bureaukratiske og mest præcise måde at afgrænse de personer, som ikke kan varetage et ordinært, udstøttet arbejde på. DH er enig i de øvrige forudsætninger vedr. personer, som ikke vil være omfattet.

Til foreslået §13 f, stk. 12 (forlængelse af 12 måneders perioden)

75 procent af alle erhvervsaktive personer med handicap arbejder på ordinære vilkår, resten i støttet beskæftigelse. Fælles er, at en del er afhængige af kompensation, støtte, hjælpemidler mv. At skabe et job til en person der har et handicap tager ofte længere tid end etablering af andre job, fordi skånehensyn og eventuelle tilpasninger og kompenserende ordninger først skal klarlægges og dernæst bevilges. DH er for det første yderst skeptisk over for, hvilke arbejdsgivere der ønsker at bruge tid på dette for en ansættelse på 6 uger. Dernæst er mange kommuner meget langsomme til at bevilge og genbevilge denne hjælp og støtte, blandt andet fordi flere forvaltninger kan være involveret i processen, eller der opstår uenighed mellem forvaltningerne om, hvem der skal visitere og betale. DH foreslår derfor, at det **indskrives i §13 f, stk. 12**, at der skal gives dispensation ift. 12 måneders perioden, såfremt endelig aftale om job afventer kommunens bevilling af kompenserende foranstaltninger, hjælpemidler mv., som borgeren har behov for for at kunne varetage jobbet. Det bør ikke ligge borgeren til last, hvis kommunens sagsbehandling er langsommelig.

Der bør endvidere gives dispensation til ledige, som afventer behandling, operation eller lignende, og som derfor ikke kan deltage i aktiviteter eller finde/varetage et arbejde. Tilsvarende, hvis man er i behandling eller medicinering, hvor denne endnu ikke er tilpasset eller justeret. Det kan i høj grad påvirke arbejdsevnen og det bør derfor sikres, at sådanne perioder dispenseres fra i opgørelsen af 12 måneders perioden. DH formoder dog, at personer i disse situationer vil være helt undtaget fra 22 timers kravet.

Endvidere skal der gives dispensation, hvis en borger med stor sandsynlighed har en skade eller lidelse, som kræver yderligere udredning for overhovedet at få klarlagt behov for og tilrettelagt handicapkompenserende ordninger. Igen formoder DH dog, at disse personer vil være helt undtaget fra 225 timers kravet.

Til § 13f stk. 16

DH er tilfreds med signalet i indledningen til bemærkningerne, hvoraf det fremgår, at kommunen skal være særligt opmærksom på at støtte borgere i at få fodfæste på arbejdsmarkedet, herunder hjælp til at finde 'mulige' arbejdsgivere, hvis de kan blive

omfattet af 225 timers kravet. Det fremgår af foreslået § 13f stk. 16, at nærmere regler om bl.a. kommunens pligt til at udsende varslingsbrev, vejlede om jobsøgning mv. udstedes af ministeren. Hertil skal DH bemærke, at hjælp til at finde 'mulige arbejdsgivere' (som anført i indledningen til bemærkningerne) ikke adskiller sig fra den opgave, jobcentre allerede i dag har, og som handicaporganisationerne oplever, ikke løses tilfredsstillende. Handicaporganisationerne erfarer ofte, at ledige med handicap ikke får den nødvendige hjælp til at finde et konkret job og tilrettelægge de nødvendige skånehensyn, og det er netop disse ting, som kan være den største barriere.

I de kommende bekendtgørelser og af bemærkningerne, foreslår DH derfor, at det fremgår klart, at jobcenteret skal hjælpe med at finde og anvise *konkrete og realistiske* job, ikke blot anvise mulige job, da dette typisk ikke vil være tilstrækkeligt for ledige med handicap. I forbindelse hermed skal jobcentre sikre bevilling af de nødvendige kompenserende foranstaltninger. Hvis dette ikke er sket, mener DH, at sanktionen ikke bør iværksættes.

Det er ligeledes vigtigt, når det gælder ledige med handicap, som kan varetage et ordinært job, og som derfor vil komme i risiko for at blive omfattet af 225 timers kravet, at kommunerne skal være særligt opmærksomme på at støtte disse ledige til at finde job *langt tidligere* i 12 måneders-perioden, fordi arbejdsgiverne generelt er mere tilbageholdende over for at ansætte personer med handicap. Denne tilbageholdenhed risikerer meget nemt at forlænge den tid, som en ledig med handicap faktisk skal bruge på at finde en arbejdsgiver i de påkrævede 6 uger. DH antager, at ledige med handicap og deraf følgende nedsat arbejdsevne *ikke* vil være omfattet af 225 timers kravet, da det alt andet lige vil tage meget længere tid at opfylde kravet og derfor stille ledige med handicap væsentligt ringere end andre.

Til bemærkningerne 2.2.2.8 (personkreds ikke omfattet af 225 timers reglen)

Det er som udgangspunkt positivt, at det er specificeret i bemærkningerne, at udsatte borgere skal have en indsats og have afklaret deres arbejdsevne og forsørgelsesgrundlag. Handicaporganisationernes oplevelse er, at kontanthjælpsmodtagere med handicap kan gå på kontanthjælp i årevis uden at få den nødvendige indsats eller afklaring. Derfor er DH glad for at det indskræpes, at kommunerne *systematisk* skal vurdere, om borgere der har 'betydelige komplekse problemer, herunder væsentlige helbredsmæssige problemer' skal møde rehabiliteringsteamet for en vurdering af, om de skal have førtidspension, fleksjob, eller ressourceforløb.

DH vil gøre opmærksom på, at denne vurdering bør omfatte personer der har betydelige komplekse problemer *og/eller* væsentlige helbredsmæssige problemer, dvs. ikke nødvendigvis begge dele. Personer med alvorlige handicap kan godt være i målgruppen for

fx fleksjob eller førtidspension, uden også at have betydelige komplekse problemer. Formuleringen foreslås derfor korrigeret en smule.

Til nr. 7 (jf. supplerende høring)

I forslag til aktivlovens § 26 stk. 11 fremgår det, at der ikke kan gives tilskud til pasning af egne børn, hvis man som ægtefælle, som følge af manglende opfyldelse af 225 timerskravet, mister retten til kontanthjælp og således ikke længere modtager offentlig forsørgelse. DH kan ikke støtte den foreslåede bestemmelse i lyset af – som anført ovenfor – at DH forventer, at ledige med handicap sammenlignet med andre ledige vil være i markant større risiko for sanktioner som følge af manglende opfyldelse af 225 timerskravet, alt andet lige.

Med venlig hilsen

Thorkild Olesen

Formand

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72A
2300 København S
Att.: Tina Holgaard Madsen
Anne Hedegaard

Toldbodgade 19 B · DK 1253 København K · T 7010 1099 · ds@socialraadgiverne.dk · www.socialraadgiverne.dk · CVR DK 6335 6018

Høringssvar: Kontanthjælpsloft og 225-timersregel

Dansk Socialrådgiverforening (DS) takker for muligheden for at afgive høringssvar på forslaget om at indføre et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel og fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere fremfor fem.

Indledende bemærkninger

DS er enige i regeringens ambition om, at få flere uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere i arbejde. DS mener dog, at de forslåede metoder i lovforslaget ikke vil have den tiltænkte beskæftigelseseffekt. De vil blot skabe mere fattigdom i målgruppen. DS vender sig derfor kraftigt i mod det foreslåede kontanthjælpsloft, 225-timersreglen samt forringelsen af retten til ferie for kontanthjælpsmodtagere.

Forslaget vil skabe øget fattigdom

Flere undersøgelser peger på, at økonomiske incitamenter har en ringe beskæftigelseseffekt overfor de mest udsatte ledige. De virker kun på den gruppe ledige, der reelt set kan respondere på dem. Størstedelen af kontanthjælpsmodtagerne er vurderet til at være aktivitetsparate (ca. 78 %). Dvs. at de har andre problemer end ledighed, eksempelvis helbredsproblemer, sociale problemer, ringe kvalifikationer mv. der gør, at de ikke kan tage et arbejde. En lavere ydelse vil ikke ændre på dette billede.

Lovforslagets største udfald vil derfor være øget fattigdom fremfor en øget beskæftigelseseffekt for størsteparten af kontanthjælpsmodtagerne. Beregninger for lovforslagets bemærkninger understøtter denne påstand.

Ifølge lovforslagets bemærkninger, skønnes kontanthjælpsloftet at ramme 24.100 fuldtidspersoner. De vil få reduceret deres boligstøtte og særlige støtte med ca. 1.450 kroner per måned. Hertil kommer, at 225 timerreglen, ifølge lovforslagets bemærkninger, med betydelig usikkerhed vil medføre, at 670 ægtepar mister gennemsnitligt ca. 162.000 kroner på årsbasis og at 7.300 ugifte fuldtidspersoner mister gennemsnitligt 11.500 kroner på årsbasis, fordi 225-timers-kravet ikke er opfyldt. Det er rigtig mange personer, der rammes økonomisk og potentielt udsættes for fattigdom.

Samtidig fremhæves det i lovforslagets bemærkninger, at forslaget om et kontanthjælpsloft, en 225-timersreglen og ret til fire ugers ferie i stedet for fem, vil styrke beskæftigelsen med ca. 700 fuldtidspersoner. Prisen for at øge arbejdsstyrken med 700 fuldtidspersoner bliver, at op mod 30.000

personer potentielt må leve under fattigdomslignende vilkår. DS mener, at dette er en al for høj pris at betale.

Øget fattigdom vil ikke få målgruppen tættere på arbejdsmarkedet. Tværtimod. Fattigdom medfører flere sociale problemer, såsom social isolation, helbredsproblemer, enorme økonomiske konsekvenser i hverdagslivet mv., som i værste fald blot vil marginalisere gruppen yderligere fra arbejdsmarkedet. Samtidig kan de øgede sociale problemer som følge af fattigdom medføre store ekstraudgifter for især kommunerne.

Hertil kommer, at børn der fremover vokser op i familier, hvor en eller begge forældre er på kontanthjælp, vil være i overhængende risiko for at vokse op i fattigdom. En sådan situation kan have alvorlige konsekvenser for børnenes liv. Flere undersøgelser peger på, at børn, der vokser op i fattigdom har dårligere kvalifikationer, lavere selvværd, lavere social netværksdannelse og generelt dårligere trivsel end børn, der vokser op under normale økonomiske vilkår. Det er en social arv, der kan sætte alvorlige spor i barnets voksentilværelse og i værste fald lede til sociale problemer, der på sigt kan koste samfundet – og den enkelte – dyrt.

Investeringer i de mest udsatte ledige

Fremfor at skære ned på denne gruppe igennem nedsatte ydelser, bør der i stedet investeres i det, vi ved virker, i forhold til at få denne gruppe tættere på arbejdsmarkedet. Der skal bl.a. investeres i 1) en velkoordineret indsats i kommunerne, 2) indsatser, der reelt set kan løse borgerens sociale, sundheds- og beskæftigelsesmæssige problemer, 3) jobåbninger og nye tiltag på arbejdsmarkedet, herunder det rummelige arbejdsmarked og 4) revalidering og god støtte til uddannelse.

DS så gerne, at regeringen i højere grad arbejdede på at iværksætte og understøtte ovenstående, da det ganske givet vil få flere kontanthjælpsmodtagere i arbejde end nedsatte ydelser og skærpede rådighedskrav.

Specifikke kommentarer: Kontanthjælpsloftet

Kontanthjælpsloftet er i praksis et loft over den maksimale boligsikring inklusive kommunernes mulighed for at yde særlig støtte til høje boligudgifter og/eller forsørgerudgifter ved en akut sociale begivenhed. Kontanthjælpsloftet betyder i praksis, at de berørte kontanthjælpsmodtagere skønnes at få reduceres deres boligstøtte og særlige støtte med 1.450 kroner per måned.

Det nye, moderne kontanthjælpsloft et langt mere restriktivt end det oprindelige kontanthjælpsloft fra før 2012, da det kun omfattede personer, som havde modtaget kontanthjælp i 6 sammenhængende måneder, mens det nye loft omfatter alle kontanthjælpsmodtagere, så snart de begynder at modtage kontanthjælp.

§ 25b, stk. 4

Af denne paragraf fremgår det, at ydelser, der indgår under loftet er integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp samt aktivitets-, barsels- og bidragstillæg med de beløb, som ville være udbetalt, hvis ydelsen ikke var

nedsat eller ophørt på baggrund af en sanktion eller manglende opfyldelse af 225-timersreglen.

Formålet med dette er, at en lavere udbetaling af hjælp på grund af sanktioner eller manglende opfyldelse af beskæftigelseskravet på 225-timer ikke skal kunne medføre, at der bliver plads under loftet til mere særlig støtte eller boligstøtte.

Dette skaber, ifølge DS, en giftig kombination mellem kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen. Der kan opstå situationer, hvor en borger både rammes af kontanthjælpsloftet ved træk i boligstøtte og særlig støtte og trækkes i ydelsen som følge af 225-timersreglen. I sådanne situationer vil der være tale om en betydelig indtægtsnedgang for den pågældende, der kan få alvorlige sociale konsekvenser.

For at formilde en sådan situation, opfordrer DS til, at et træk i ydelsen som følge af 225-timersreglen på en eller anden måde giver luft under kontanthjælpsloftet. Trækket i ydelsen som følge af 225-timersreglen behøver ikke nødvendigvis at modsvares 1:1 af særlig støtte og boligstøtte, selvom det selvfølgelig ville være mest optimalt set i DS' øjne, men en anden løsning bør også være mulig at finde.

§25c, stk. 4

Da boligstøtten er forudbetalt, og integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp samt særlig støtte er bagudbetalte, kan Udbetaling Danmark ikke altid ved udbetalingen fastslå de endelige beløb, der skal indgå i lofts-beregningen. Ifølge lovforslagets § 25c, stk. 4 og de dertilhørende lovbe-mærkninger foreslås dette løst ved, at der vil blive foretaget en foreløbig udbetaling af særlig støtte og boligstøtte, som senere kan reguleres i form af tillæg eller fratræk fra den enkeltes ydelser, når de korrekte oplysninger om vedkommendes indtægter, når kontanthjælpen udbetales, foreligger. Denne justering kan medføre, at hele boligstøtten bortfalder for den på-gældende måned.

DS vil gerne understrege, at en sådan praksis vil skabe en urimelig usik-kerhed omkring den enkelte kontanthjælpsmodtagers i forvejen spinkle økonomi. I en kontanthjælpsmodtagers ofte spinkle økonomi er der ikke nødvendigvis rum for, at en ydelse, der er bevilget foreløbigt, pludselig skal tilbagebetales. Et administrativt problem i lovens udformning løses med andre ord på bekostning af kontanthjælpsmodtageren, hvilket DS ikke fin-der rimeligt. DS opfordrer derfor kraftigt til, at der findes en anden praksis til at løse dette problem, der kan sikre økonomisk stabilitet i den enkeltes husholdning, før loven træder i kraft.

Specifikke bemærkninger: 225-timersreglen

Den 225 timers-regel, som nu foreslås indført, er mere restriktiv end den time-regel, der blev afskaffet i 2011. Den gamle 225-timersregel omfattede således kun ægtepar, hvor begge var på kontanthjælp. Den nye time-regel omfatter også enlige på kontanthjælp, mens kontanthjælpsmodtage-re i parfamilier, hvor den anden ikke er på kontanthjælp, fortsat friholdes.

§13f, stk. 9

Det foreslås i § 13f, stk. 9, at en ægtefælle eller en ugift person, hvis arbejdsevne er så begrænset, at vedkommende ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked, ikke omfattes af kravet om 225 timers ordinært arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder. DS er meget glade for, at denne mulighed foreligger i loven, da det vil være nødvendigt i en række tilfælde at foretage denne undtagelse pga. helbredsmæssige eller alvorlige sociale problemer hos den enkelte kontanthjælpsmodtager.

DS er dog bekymrede for, at personkredsen for denne undtagelse ikke defineres klart nok i selve lovteksten, og at det derfor i praksis bliver svært at forvalte undtagelsen i kommunerne. Samtidig kan det være DS' bekymring, at nogle kommuner vil underimplementere undtagelsen, da den ikke er tydelig nok defineret i selve lovteksten.

Det eneste sted, der laves en tilnærmelsesvis definition på, hvem personkredsen er, er i lovbemærkningerne. Her understeges det blandt andet, at *"Det må forventes, at en stor andel af de personer, der er vurderet aktivitetsparate, vil være omfattet af undtagelsen"*. DS er glade for denne formulering, men mener, at den skal skærpes væsentligt.

DS mener, at alle aktivitetsparate skal undtages fra 225-timersreglen, da de allerede én gang af kommunen er blevet vurderet til ikke at kunne tage et arbejde. Et skærpet rådighedskrav bør ikke kunne ændre på denne vurdering, hvorfor skelnen mellem aktivitetsparate og job- og uddannelsesparate også bør lægge til grund for vurderingen af, hvem der skal undtages fra 225-timersreglen.

For at sikre, at denne skelnen kommer til at lægge grund for vurderingen af, hvem der skal undtages for 225-timersreglen, bør der, ifølge DS, ske to ting:

- 1) Formuleringen i lovbemærkningerne skal skærpes. Ordene *"forventes"* og *"en stor andel af"* i sætningen *"Det må forventes, at en stor andel af de personer, der er vurderet aktivitetsparate, vil være omfattet af undtagelsen"* er for upræcise og bør skærpes til, at alle aktivitetsparate undtages fra 225-timersreglen.
- 2) En sådan skærpet beskrivelse af personkredsen, der kan undtages fra 225-timersreglen, bør herudover skrives direkte ind i lovtekstens § 13f, stk. 9 og ikke blot figurere i lovbemærkningerne. Alternativt skal den skærpede beskrivelse af personkredsen indskrives i vejledningen, før lovens ikrafttrædelse.

Herudover rummer lovbemærkninger også en konkretisering af, at personer under forrevaliering og revalidering samt personer, der er ved at få udarbejdet rehabiliteringsplanens forberedende del ikke omfattes af 225-timersreglen. Denne præcisering bør også indskrives direkte i lovtekstens § 13f, stk. 9 eller alternativt i vejledningen, før loven træder i kraft.

§ 13f, stk. 10

Det foreslås i § 13f, stk. 10, at perioden med hjælp i sammenlagt 1 år består af: 1) perioder med uddannelseshjælp, kontanthjælp eller integrationsydelse, 2) perioder med aktive tilbud, 3) perioder, hvor der har været fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen og 4) perioder med supplerende hjælp.

DS finder det urimeligt, at perioder, hvor der har været fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen tæller med i perioden med hjælp i sammenlagt 1 år. Her har borgeren jo netop ikke modtaget hjælp. Disse perioder bør således ikke tælle med i den samlede opgørelse. Ligeledes finder DS det urimeligt, at perioder med supplerende hjælp også tæller med i perioden med hjælp i sammenlagt 1 år. Supplerende hjælp gives i perioder, hvor borgeren sideløbende med kontanthjælpen har haft en lille arbejdsindtægt. Ved at tælle sådanne perioder med i perioden med hjælp i sammenlagt et år, skabes der, ifølge DS, en omvendt incitament struktur i forhold til resten af lovforslaget, hvor borgeren indirekte straffes for at tage et arbejde, der er kortvarigt. Disse perioder bør således heller ikke tælle med i den samlede opgørelse.

§ 13f, stk. 12,5

DS er glade for, at *"perioder, hvor den pågældendes arbejdsevne har været vurderet så begrænset, at vedkommende ikke har kunnet opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked"* ikke tæller med i perioden på 12 måneder, hvori den enkelte kontanthjælpsmodtager skal præstere 225-timers arbejde. Det er kun rimeligt.

DS er dog igen bekymrede for, at personkredsen for denne undtagelse ikke defineres klart nok i selve lovteksten, og at det derfor i praksis bliver svært at forvalte undtagelsen i kommunerne. Samtidig kan det igen være DS' bekymring, at nogle kommuner vil underimplementere undtagelsen, da den ikke er tydelig nok defineret i selve lovteksten.

I bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser står der, at der skal anvendes samme afgrænsning, som beskrevet i lovbemærkningerne til § 13f, stk. 9. DS vil således igen opfordre til, at denne afgrænsning skærpes, jf. DS' pointe under § 13f, stk. 9, samt skrives direkte ind i lovtekstens § 13f, stk. 12,5 og ikke kun fremgår af lovbemærkningerne.

§ 13f, stk. 16

Det foreslås i § 13f, stk. 16, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for kommunens pligt til at vejlede om jobsøgning mv. for personer, der kan blive omfattet af 225-timersreglen. I lovbemærkningerne står der, at *"For personer, der er i risiko for at blive omfattet af 225-timers reglen, skal kommunen desuden være særlig opmærksom på at støtte borgeren i at få fodfæste på arbejdsmarkedet, herunder sikre, at borgeren får den nødvendige hjælp til at finde mulige arbejdsgivere og søge job. I den forbindelse har kommunen mulighed for at tilbyde borgeren en særlig jobformidler, give tilbud om mentorstøtte mv."*

DS vil opfordre beskæftigelsesministeren til hurtigst muligt – og gerne inden 1. oktober 2016, hvor 225-timersreglen starter sin indfasning – at

fastsætte reglerne for kommunens pligt til at vejlede om jobsøgning for de personer, der er i risiko for at blive ramt af 225-timersreglen. Det er afgørende, at der sikres en særlig indsats for denne gruppe, hvis de reelt set skal have muligheden for at leve op til kravet om 225-timers ordinært og udstøttet arbejde, herunder at både stat og kommune forpligtes på at skabe reelle jobåbninger for denne gruppe. Det skal tydeliggøres, gerne i lovteksten, hvad kommunen reelt er forpligtet til overfor denne målgruppe.

Herudover vil DS gerne påpege, at det ikke er holdbart, at regeringen med dette lovforslag lægger op til, at kommunerne skal sætte stærkere ind med mentorstøtte overfor de personer, der er i risiko for at blive ramt af 225-timersreglen, når midlerne til mentorordningen netop er blevet kraftigt beskåret i finansloven. Det hænger ikke sammen.

§26, stk. 6

Det foreslås i § 26, stk. 6, at hvis ingen af ægtefællerne i et ægtepar, hvor begge er på kontanthjælp, opfylder betingelsen om 225-timersreglen, udbetales der fortsat hjælp til én ægtefælle. Kommunen skal vurdere, hvilken af ægtefællerne der er tættest på arbejdsmarkedet og som dermed fortsat skal have udbetalt kontanthjælp.

DS mener, at kontanthjælpen i dette tilfælde ikke bør bortfalde for den ægtefælle, der er længst fra arbejdsmarkedet. Kontanthjælpen bør derimod bortfalde for den, der er tættest på arbejdsmarkedet. I § 13f, stk. 13 fremgår det, at en ægtefælle, hvis hjælp er ophørt igen kan blive berettiget til fuld hjælp, når den pågældende dokumenterer, at han eller hun har haft mindst 225-timers ordinært og udstøttet arbejde indenfor de seneste 12 kalendermåneder.

Som § 26, stk. 6 og § 13f, stk. 13 tilsammen er udformet nu, er det altså den ægtefælle, der er længst fra arbejdsmarkedet, der skal præstere 225-timer, for at ægteparret kan opnå en situation, hvor de begge får kontanthjælp igen. Det er selvsagt sværere for den ægtefælle, der er længst for arbejdsmarkedet at opnå 225-timer end for den ægtefælle, der er tættest på arbejdsmarkedet. Derfor foreslår DS, at kontanthjælpen i dette tilfælde bortfalder for den ægtefælle, der er tættest på arbejdsmarkedet. Som lovforslaget er udformet nu, lægges der et urimeligt pres på et ægtepar i forhold til at genopnå en situation, hvor begge parter får kontanthjælp, hvilket DS ikke finder rimeligt.

I lovbemærkningerne til denne paragraf står der, at den ægtefælle, hvis kontanthjælp bortfalder, betragtes som reelt hjemmegående og skal derfor ikke stå til rådighed – og dermed heller ikke have aktive tilbud. Det er sådan set rimeligt nok, da den enkelte ikke længere modtager nogen ydelse. DS kan dog være bekymrede for borgerens situation i dette tilfælde, da personen uden ydelse kan risikere at blive "glemt" af systemet, da den ikke længere figurerer i kommunens systemer. For det første vil den selvsagt være uden indkomst, hvilket er katastrofalt nok i sig selv, men derudover kan der opstå situationer, hvor vedkommende ikke tilbydes de aktive tilbud, der netop skal få borgeren tilbage på arbejdsmarkedet.

§ 26, stk. 9

Det foreslås i § 26, stk. 9, at hvis ægtefællen, hvis hjælp er bortfaldet som følge af, at begge ægtefæller i et ægtepar på kontanthjælp ikke lever op til 225-timersreglen, igen opnår 225-timers ordinært og udstøttet arbejde og dermed igen opnår ret til kontanthjælp, bortfalder hjælpen i stedet hos den anden ægtefælle, indtil denne har præsteret 225-timer.

Dette forslag kan, ifølge DS, skabe en ond spiral, hvor det enkelte ægtepar i meget lang tid, skal leve på udelukkende én kontanthjælp med store fattigdomskonsekvenser som følge. DS foreslår derfor, at stk. 9 i § 26 bortfalder.

§ 79, stk. 3

Det foreslås i § 79, stk. 3, at der skal indbetales ATP-bidrag af den fulde uddannelseshjælp og kontanthjælp, selvom hjælpen nedsættes som følge af manglende opfyldelse af 225-timersreglen. På den måde sikres det, at personer, der i længere tid modtager nedsat ydelse som følge af 225-timersreglen ikke bliver ringere stillet end andre, når de skal have udbetalt ATP. DS er glade for, at dette sikres. Dog er det et problem, at ægtefæller, hvis kontanthjælp bortfalder som følge af 225-timersreglen, ikke længere anses som modtagere af kontanthjælp og dermed ikke vil få udbetalt ATP. Det kan have store konsekvenser for deres alderdom.

§ 34, stk. 4

Efter de gældende regler bevilges særlig støtte efter § 34 i lov om aktiv socialpolitik som en skattefri ydelse til personer med særlig høje boligudgifter og/eller forsørgerbyrde. Det er en betingelse for at modtage særlig støtte, at modtageren har været udsat for en social begivenhed.

Med § 34, stk. 4. cementerer lovforslaget, at det ikke er hensigten, at personer, som omfattes af 225-timersreglen og som derved får en nedsættelse af hjælpen, skal have beregnet en højere særlig støtte som følge af nedsættelsen. Det bliver med andre ord ikke muligt at bruge § 34 som socialfagligt redskab overfor denne personkreds.

DS vil gerne understrege, at det kan have katastrofale følger, at de redskaber, der er i loven til at understøtte udsatte borgere i særlige situationer, over en kam tages væk for denne personkreds. Der kan opstå situationer, hvor en fattigdomssituation for en person ramt af både kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen bliver så markant, at der er brug for at bevilge særlig støtte til personen for at afhjælpe den enkeltes situation (eksempelvis undgå boligudsættelse, sikre den nødvendige medicin mv.). Ved fuldstændigt at fjerne muligheden for at benytte § 34 overfor denne målgruppe, fjernes denne mulighed, hvilket er kritisabelt.

Ret til fire ugers ferie fremfor fem

Det foreslås i § 13, stk. 11 og § 54a, stk. 1, at kontanthjælpsmodtageres ferieperiode nedsættes fra 5 uger til 4 uger samt at en ferieperiode højst må vare 2 uger. De opnåede fire ugers ferie vil derfor fremover ikke kunne holdes samlet.

DS vender sig kraftigt imod denne forringelse i kontanthjælpsmodtagernes ret til ferie. Kontanthjælpsmodtagere står til rådighed for arbejdsmarkedet og har dermed brug for rådighedsfrie perioder på lige fod med andre. Forslaget vil samtidig ramme særligt kontanthjælpsmodtagernes børn, der med forslaget ikke vil få mulighed for en længerevarende, sammenhængende ferie, som det ellers anbefales af samtlige daginstitutioner mv.

Med venlig hilsen

Majbrit Berlau
Formand, Dansk Socialrådgiverforening

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72 A
2300 København S

Sendt til: star@star.dk, thm@star.dk,
aih@star.dk og jm@jm.dk

11. december 2015

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2015-112-0508
Sagsbehandler
Anders Petersen
Direkte 3319 3221

Vedrørende høring over forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.)

Ved e-mail af 8. december 2015 har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Lovforslaget giver umiddelbart Datatilsynet anledning til følgende bemærkninger:

1. Det følger af lovforslagets § 1, nr. 5, at der i lov om aktiv socialpolitik indsættes en ny § 25 d med følgende ordlyd:

”§ 25 d. Kommunen varetager opgaverne vedrørende § 25 b, stk. 1-3 og 6, og videregiver de nødvendige oplysninger til Udbetaling Danmark. Udbetaling Danmark varetager beregningen af nedsættelsen af den samlede hjælp efter § 25 b, stk. 4 og 5, og § 25 c og udbetalingen af særlig støtte, jf. § 34, stk. [6], hvorefter de nødvendige oplysninger videregives til kommunerne.”

Om nødvendigheden følger det bl.a. af punkt 2.1.2.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at:

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at videregivelsen er nødvendig som led i kommunens og Udbetaling Danmarks administration af den samlede udbetaling af hjælp, boligstøtte og særlig støtte til en person. Det er derfor ministeriets vurdering, at behandlingen kan finde sted i overensstemmelse med persondatalovens § 8.”

Datatilsynet skal i den forbindelse bemærke, at tilsynet har noteret sig, at videregivelsen af personoplysninger mellem kommunerne og Udbetaling Danmark skal ske i overensstemmelse med persondatalovens § 8, og at der således ikke er påtænkt en fravigelse af bestemmelsen.

2. Afslutningsvist skal Datatilsynet bemærke, at det følger af persondatalovens § 57, at der ved udarbejdelse af bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsfor skrifter, der har betydning for beskyttelse af privatlivet i

forbindelse med behandling af personoplysninger, skal indhentes en udtalelse fra Datatilsynet.

Kopi af dette brev sendes til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Anders Petersen

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72 A
2300 København S

Sendt til: star@star.dk, thm@star.dk,
aih@star.dk og jm@jm.dk

4. januar 2016

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2015-112-0508
Sagsbehandler
Anders Petersen
Direkte 3319 3221

Vedrørende supplerende høring over forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.)

Ved e-mail af 21. december 2015 har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering sendt en supplerende høring til ovennævnte lovforslag, og anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger hertil.

Den supplerende høring giver ikke anledning til yderligere bemærkninger. Datatilsynet kan således i det hele henvise til tilsynets høringssvar af 11. december 2015.

Kopi af dette brev er sendt til Justitsministeriet.

Med venlig hilsen

Anders Petersen

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Att: Tina Holgaard Madsen og Anne Hedgaard
Njalsgade 72 A
DK-2300 København S

Esbjerg, den 8. januar 2016

Høringskommentarer vedr. udkast til lovforslag om forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.)

I forbindelse med udsendt høring af den 8. december 2015 om ovennævnte, fremsender vi fra Det Faglige Hus følgende kommentarer:

Det Faglige Hus har forståelse for, at der skal være et incitament for ledige, jobparate kontanthjælp- og uddannelseshjælpsmodtagere, til at gå i arbejde, men vi er bekymrede for, at loftet vil ramme de svage grupper på kontant- og uddannelseshjælp, som endnu ikke har en klar diagnose, misbrugere og andre med problemer udover ledighed.

Det Nationale Forskningscenter for Velfærd har i 2006, som led i Beskæftigelsesministeriets kulegravning af kontanthjælpsområdet, lavet en gennemgribende analyse af området. Det konkluderes, at der ikke kunne påvises nogen effekter af loftet med henblik på at øge beskæftigelseschancerne på kort sigt.

Vi undrer os over, at regeringen lægger op til at genindføre en indsats, som ingen påviselig effekt har.

Det fremgår af forslag til ændring af lov om aktiv socialpolitik § 25 c, stk. 2, at nedsættelsen i boligstøtten også foretages, selvom boligstøtten ikke udbetales til den person, der modtager hjælp efter §§ 22-25.

Folketinget har i december 2014 afskaffet den gensidige forsørgerpligt for samlevende og vi undrer os derfor over, at samlevendes indtægter igen gøres afhængige af hinanden med dette lovforslag.

I lovforslagets punkt 2.2.2. konkretiseres, at personer med en så begrænset arbejdsevne, at kommunen ud fra et konkret vurdering ikke skønner, at de ville kunne arbejde 225 timer indenfor et år på det ordinære arbejdsmarked undtages efter forslaget fra det skærpede rådighedskrav.

Det Faglige Hus mener, at det er positivt at personer med begrænset arbejdsevne kan friholdes fra det skærpede rådighedskrav, men bliver nødt til at gøre opmærksom på uensartetheden i kommunernes skøn og derved sagsbehandling.

DET FAGLIGE HUS

Vore erfaringer med hovedvægten fra kontanthjælpsreformen, som trådte i kraft den 1. januar 2014 viser, at kommunerne har skønnet vidt forskelligt, når de skulle vurdere om modtagere af uddannelseshjælp var uddannelses- eller aktivitetsparate. Hvis kommunerne igen skønner så forskelligartet afhænger ydelsesstørrelsen pludselig af ens geografiske bopæl.

Vi mener, I implicit erkender, at der vil opstå problemer med kommunernes sagsbehandling, idet I allerede nu har besluttet, at Ankestyrelsen skal lave en praksisundersøgelse herom i 2017/2018. I forventer i lovforslaget, at en stor andel af de personer, der er vurderet aktivitetsparate vil være omfattet af undtagelsen. Det er for os svært at se hvorfor det ikke skulle være alle i målgruppen, men kan henhøre dette til en erkendelse af uensartetheden i kommunernes sagsbehandling.

Vores anbefaling er, at I i stedet og så hurtigt som muligt giver kommunerne nogle meget konkrete værktøjer til at kunne skønne ensartet og korrekt. Ved hvert fejlagtigt kommunalt skøn vil en person/familie blive ramt på pengepungen med yderligere sociale problemer til følge.

I forslagets punkt 2.2.2.3 er beskrevet, at hvis ingen af ægtefællerne opfylder 225 timers kravet bortfalder/reduceres hjælpen til den ægtefælle, som er længst væk fra arbejdsmarkedet, hvorfor vedkommende ikke har pligt til at være til rådighed og udnytte sine arbejdsmuligheder. Vi ser en risiko for, at en persongruppe udstødes permanent fra arbejdsmarkedet uden forsørgelse og uden reel udsigt til at kunne genindtræde på arbejdsmarkedet. Vi er bekendte med bestemmelsen i Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 75 a, men må henvise til kommunernes ukendskab og derved manglende brug af bestemmelsen.

Vi mener, forslaget om bortfald af den ene kontanthjælp til ægtepar er vidtgående, og vil få særdeles negativ indflydelse på hele familier. Hvis et ægtepar, som modtager hjælp, berettiget eller uberettiget mister retten til halvdelen af deres indtægt, er det evident, at familien herunder børn bliver hårdt ramt økonomisk og socialt med (yderligere) marginalisering til følge.

I lovforslagets punkt 2.3.2 fremgår det, at uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere samt visse revalidender, skal have begrænset deres ret til ferie fra fem til fire uger. Herudover begrænses den enkeltes ferieperiodes længde til maksimum 2 uger.

Vi mener, at den meget begrænsede økonomiske besparelse denne del af lovforslaget umiddelbart vil medføre, ikke kan opveje de menneskelige og mulige økonomiske konsekvenser, det vil få.

Begrænsningen af ferie vil medføre større ulighed, det bliver svært for målgruppen at opretholde et almindeligt liv på linje med andre. Det vil endvidere have store skadesvirkninger på børnefamiliernes muligheder, der kan blive problemer i forhold til pasning i ferieperioder, og de kan kun i begrænset omfang holde ferie sammen som familie.

Almindelige lønmodtagere har ret til 3 ugers sammenhængende ferie og mindst 5 ugers ferie pr. ferieår, qua bestemmelserne i ferieloven.

Det Faglige Hus er uforstående overfor, I vil genskabe denne ulighed ved at ændre uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere samt visse revalidenders ret til ferie.

DET FAGLIGE HUS

Vi mener ikke, at modtagere af kontant- og uddannelseshjælp er mindre påvirkelige end andre, hvorfor de har samme behov for rekreation som lønmodtagere. Vi vurderer, at forslaget på sigt kan påføre samfundet yderligere økonomiske udgifter i forhold til det besparede.

Med venlig hilsen

Tina H. Kærnsner
Socialrådgiver

Camilla Elkjær Jensen
Socialrådgiver

Lennard Thomsen
Socialrådgiver

Det Faglige Hus - John Tranums Vej 23 - 6700 Esbjerg
Dir. Tlf. 79128169 - Tlf. 7545 3577 Fax 75460600
E-mail: leth@detfagligarhus.dk - www.detfagligarhus.dk

Postadresse:

Det Faglige Hus, Postboks 512, 6701 Esbjerg

Anders Elbo

Fra: Malene G. Haarder <mgha@FOA.DK>
Sendt: 5. januar 2016 11:34
Til: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering; Tina Holgaard Madsen; Anne Hedegaard
Cc: Nanna Mørch; May-Ann Riis Pedersen; Mona Striib; Louise Drustrup Jensen
Emne: Svar på høring og supplerende høring vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodt
Vedhæftede filer: Microsoft Word - Høringsbrev december 2015.docx.pdf; Microsoft Word - Høringsbrev december II 2015.docx.pdf

FOA afgiver høringssvar sammen med LO.

Herudover har FOA følgende bemærkninger til indførelse af et nyt kontanthjælpsloft og en 225-timersregel:

- Det bør være klarere, hvornår man kan fritages fra at være omfattet af kontanthjælpsloftet:
  1. Det foreslås, at ingen aktivitetsparate skal være omfattet af lovforslaget. Det er et rent snit, der tager konsekvensen af den vurdering, som kommunen allerede har foreslået. Det ville gøre forslaget en hel del nemmere at administrere.
  2. I bemærkningerne til lovforslaget i afsnit 2.2.2.8 (side 21) uddybes det, at det er borgere med komplekse problemer, herunder helbredsmæssige problemer, der fritages, og at det må forventes, at en stor andel af de personer, der er vurderet som aktivitetsparate, vil være omfattet af undtagelsen. Det kunne rykkes op i selve lovteksten, således at den enkelte sagsbehandler på den måde bliver gjort opmærksom på, at der er undtagelser fra hovedreglen. Hvis det primært står i bemærkningerne, frygter FOA, at det vil afføde utilsigtede fejl i kommunernes administration.
  3. Derudover kunne undtagelsen foreslås udvidet med, at følgende personer er undtaget: Personer med komplekse og sammensatte problemer, sindslidelser, sygdomme, handicaps eller skader fra udsat liv.
- Som det fremstår i lovforslaget aktuelt, er formuleringerne for tynde og vage og de giver dermed landets kommuner et for stort fortolkningsrum for, hvem der kan fritages fra de nye regler. Det er bekymrende for retssikkerheden, da de foreslåede regler i vidt omfang stiller krav til en socialfaglig vurdering. En vurdering som vi jævnligt kan konstatere, at for mange kommuner har for svært ved at leve op til. Det viser den store kommunevariation fx i andelen af aktivitetsparate.
- Reglerne for kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen forekommer meget indviklede at forstå. Det udgør også et retssikkerhedsmæssigt problem. Regelforslaget bør overskueliggøres, så både kommunale sagsbehandlere og helt almindelige borgere uden særlige uddannelsesmæssige forudsætninger kan forstå de foreslåede regler.
- Forslaget til regelændringer er hæftet op på præmissen om at kontanthjælpsmodtagere skal udnytte deres arbejdsmuligheder. Fx i lovforslagets § 13 f. FOA mener, at denne retorik er yderst uheldig og sender et mistænkeliggørende signal, som er med til at hænge en udsat gruppe endnu mere ud. Det gavner ingen steder.
- Ankestyrelsen bliver med forslaget sat til at gennemføre en praksisundersøgelse af 225 timers reglen i 2017/2018. Da Ankestyrelsens praksisundersøgelser ofte bærer præg af økonomiske og politiske hensyn, bør der suppleres med en undersøgelse af, hvilke konsekvenser ordningen får for de omfattede, og om den virkelig har den effekt, som nogen hævder.

Med venlig hilsen

Malene Haarder
Socialpolitisk konsulent

FOA FAGLIG

Staunings Plads 1-3, DK 1790 København V

Direkte: +45 46 97 24 08 - Mobil: +45 40 11 63 68

Mail: mgha@foa.dk

www.foa.dk

www.facebook.com/FagOgArbejde

Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.)

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD) anerkender, at et kontanthjælpsloft og et skærpet rådighedskrav kan være et incitament til, at borgerne kommer i hel eller delvis beskæftigelse.

FSD anerkender også, at principperne i førtidspensions- og fleksjobreformen videreføres, så borgerne med komplekse problemer får afklaret deres arbejdsevne, og at der systematisk tages stilling til, om der er grundlag for at forelægge borgernes sag for rehabiliteringsteamet.

Foreningen mener dog, at der i forbindelse med nedsættelse og bortfald af ydelserne, vil opstå reelle sociale problemer, idet en stor del af borgerne ikke vil være i stand til at betale deres udgifter, samtidig med at borgerne reelt er uden muligheder for at ændre deres situation.

Der må forventes at opstå afledte problemer på boligmarkedet, da det er vanskeligt for borgerne at skaffe billigere boliger, og kommunerne vil kun i sjældne tilfælde have mulighed for at hjælpe borgerne.

Hertil kommer et øget pres på kommunernes indsats med hensyn til hjælp til udsættelsestruede lejere, ligesom det må forventes, at flere borgerne skal have deres økonomi administreret af kommunerne. Alt i alt må det forventes, at ændringerne vil medføre et øget antal henvendelser til kommunerne fra de berørte og pressede borgere.

Foreningen er opmærksom på, at visse grupper er undtaget fra kravet om 225 timers arbejde, og at kommunerne kan undtage personer med begrænset arbejdsevne efter et konkret skøn. Men det ændrer ikke på det forhold, at store grupper vil opleve en meget betydelig indkomstnedgang og dermed væsentlige ændringer i deres forhold.

Der henvises i den forbindelse til, at boligstøtte og den særlige støtte kan udgøre betydelige beløb.

For så vidt angår reduktion af ydelsen som følge af 225 timers reglen mener foreningen, at ægtefæller bliver urimeligt hårdt ramt, når de helt mister den ene ydelse. Dette synes at stride mod almindelige proportionalitetsprincipper.

Foreningen har noteret sig, at kommunerne vil blive pålagt en omfattende vejledningsforpligtelse i forbindelse med reduktion og bortfald af hjælpen.

Ligeledes har foreningen noteret sig, at der administrativt vil blive fastsat nærmere regler om kommunernes pligt til at sende varslingsbrev og vejlede om jobsøgningen til de borgere, der bliver omfattet af 225

timers kravet, og at kommunerne herunder skal gøre en særlig indsats for at hjælpe de borgere i arbejde, som er i risiko for at falde for 225 timers reglen.

Foreningen gør i den forbindelse opmærksom på, at ét er at støtte borgerene med at finde arbejdsgivere og søge job med henblik på at få fodfæste på arbejdsmarkedet, men noget andet er, om dette fører til et job på arbejdsmarkedet, hvor de ufaglærte jobs i forvejen er besat af andre grupper. Foreningen forudser derfor, at mange borgere vil forblive i en fastlåst økonomisk situation.

Foreningen er bekymret for de endog store administrative byrder kommunerne bliver pålagt i forbindelse med forslaget, og den foreslåede kompetencefordeling mellem Udbetaling Danmark og kommunerne, som indebærer mange nye arbejdsprocesser, forekommer at være unødvendig tung og desuden svært gennemskuelig for borgerne.

Afslutningsvist vil foreningen gerne kvittere for, at problemstillingen med fradrag i ressourceforløbsydelsen for feriegodtgørelse og udbetaling af ressourceforløbsydelse under ferie tilsigtes løst med lovforslaget.

Med venlig hilsen

Helle Linnet
Landsformand

Styrelsen for Arbejdsmarked og rekruttering

Njalsgade 72A

2300 København S

(fremsendes pr. mail: star@star.dk & thm@star.dk & aih@star.dk)

Nytorv 19, 3. sal
1450 København K
Telefon: 33935293
info@frivilligraadet.dk
www.frivilligraadet.dk

København den 7. januar 2016

Frivilligrådets høringssvar vedr. Lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte, j.nr 15/14322

Frivilligrådet har med skrivelse af 8. december 2015 modtaget høring over lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte, STAR's j.nr 15/14322.

Udkastet til lovforslaget indebærer indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere og mulighed for reduktion i boligydelse.

For at mennesker i udsatte positioner kan genvinde fodfæste i tilværelsen og opnå beskæftigelse, er det vigtigt, at de indgår i fællesskaber og deltager i aktiviteter på lige fod med andre. Meget små rådighedsbeløb mindsker muligheden for dette. Børn i udsatte familier har en særlig risiko for af økonomiske grunde at blive forhindret i at deltage i fritidsaktiviteter på linje med andre børn, hvilket bidrager til oplevelse af fattigdomsrelaterede afsavn.

Frivilligrådet ønsker derfor at udtrykke bekymring i forhold til det store antal personer i langvarigt kontanthjælpsforløb som berøres af de foreslåede ændringer. Herunder er Frivilligrådet særlig opmærksom på forslagens konsekvenser for børn af kontanthjælpsmodtagere og risikoen for at antallet af børn der vokser op med fattigdomsrelaterede afsavn øges. Lovforslaget skønnes således at berøre 5400 gifte/samlevende forsørgere samt 13000 enlige forsørgere. Dette bør holdes op imod at den beskæftigelsesmæssige effekt af forslaget skønnes at svare til 700 fuldtidspersoner (bemærkninger til lovforslaget side 30).

Frivilligrådet mener at loftet, optjeningsprincippet og den ny integrationsydelse tilsammen vil forøge antallet af børn som lever i fattigdom. Helt konkret oplever mange frivillige organisationer allerede oplevelsen af øget afsavn hos mange brugere, for eksempel i forbindelse med rådgivning omkring gældsstiftelse og i stigningen i antal ansøgere til julehjælp. Et mindsket rådighedsbeløb indebærer som nævnt at familiens og ikke mindst børnenes muligheder for at deltage i udadvendte aktiviteter begrænses. Stik imod hensigten kan lovforslaget indebære øget risiko for at familier fastholdes i marginalisering og afsavn, hvilket mindsker mulighed for social mobilitet og kan have negativ effekt på berørte børns livskvalitet og muligheder.

P.v.a. Frivilligrådet

Vibe Klarup Voetmann
Formand

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72A
2300 København S
Danmark
star@star.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 3269 8866
LGH@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

Att.
Tina Holgaard Madsen (thm@star.dk)
Anne Hedegaard (aih@star.dk)

DOK. NR. 15/00387-2

**HØRING VEDR. UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM
ÆNDRING AF LOV OM AKTIV SOCIALPOLITIK
OG LOV OM INDIVIDUEL BOLIGSTØTTE (INDFØRELSE
AF ET NYT KONTANTHJÆLPSLOFT,
EN 225 TIMERS REGEL, FIRE UGERS FERIE TIL
UDDANNELSES- OG KONTANTHJÆLPSMODTAGERE
M.V.)**

8. JANUAR 2016

Ved e-mail af 8. december 2015 og supplerende e-mail af 21. december 2015 har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag senest den 8. januar 2016.

Det fremgår af lovudkastets bemærkninger, at lovforslaget udmønter den "Aftale om et kontanthjælpssystem, hvor det kan betale sig at arbejde – Jobreform fase I", som regeringen (Venstre) og Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti indgik den 18. november 2015. Initiativerne i lovforslaget skal være med til at sikre, at det kan betale sig for modtagere af integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp at tage et arbejde og opfylde deres rådighedsforpligtelse. Lovforslaget indeholder blandt andet følgende elementer:

1. Et loft for ydelsen til modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp
2. Indførelse af et skærpet rådighedskrav for modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp ("225-timers regel")

Desuden indeholder udkastet en række øvrige forslag, herunder om reduktion af retten til ferie for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere samt visse revalidender fra fem til fire ugers årlig ferie og om indførelse af sanktioner ved manglende fremmøde til selvbookede samtaler hos kommunen.

Instituttet har følgende bemærkninger:

LOVFORSLAGETS FORHOLD TIL GRUNDLOVEN OG Menneskeretten bør beskrives i bemærkningerne

Det fremgår af Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet fra 2005, at regeringen i lovforslag bør redegøre for overvejelser i forhold til Grundloven og Danmarks internationale forpligtelser. Dette er senest understreget i Justitsministeriets skrivelse af 8. juli 2015 til samtlige ministerier om lovtekniske emner.

Lovforslagets formål om at skabe incitament til at arbejde ved at sætte loft over en række sociale ydelser eller skærpe kravene til at opnå bestemte sociale ydelser giver anledning til at vurdere lovforslaget i relation til Grundlovens krav om sikring af et eksistensminimum (§ 75, stk. 2) og i relation til retten til en passende levestandard, retten til social sikkerhed og sociale ydelser, som er omfattet af forskellige menneskerettighedskonventioner, som Danmark har tilsluttet sig (se nærmere nedenfor).

Bemærkningerne til lovudkastet redegør beklageligvis ikke for lovudkastets forhold til grundloven og Danmarks internationale forpligtelser.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at regeringen i lovforslagets bemærkninger redegør for forslagens forhold til Grundloven og Danmarks internationale, herunder menneskeretlige, forpligtelser

LOVFORSLAGETS KONSEKVENSER BØR VURDERES I FORHOLD TIL GRUNDLOVENS KRAV OM ET EKSISTENSMINIMUM

I forlængelse af bemærkningerne ovenfor fremgår det af Grundlovens § 75, stk. 2, at den, der ikke selv kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelse ikke påhviler nogen anden, er berettiget til hjælp af det offentlige.

Endvidere er retten til en passende levestandard og sociale ydelser omfattet af forskellige menneskerettighedskonventioner, som Danmark har tilsluttet sig, herunder blandt andet FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, artikel 9 og 11, FN's racediskriminationskonvention, artikel 5(e)(IV), FN's børnekonvention, artikel 26 og 27 og Den Europæiske Socialpagt, artikel 13. Konventionerne indeholder endvidere forbud mod usaglig og uforholdsmæssig forskelsbehandling.

Højesteret har, blandt andet i en dom fra 2012, fastslået, at bestemmelsen om offentlig hjælp i Grundlovens § 75, stk. 2, indebærer, at der er en nedre grænse for offentlige ydelser, således at et "eksistensminimum" sikres, og at man ved domstolene kan få

efterprøvet, om det minimum er opfyldt (Ugeskrift for Retsvæsen, U2012.1761H). Højesteret har i samme dom fastslået, at grundlovens krav om et eksistensminimum også gælder for udlændinge. Den nedre grænse for et eksistensminimum fandtes dog i den sag at ligge under de ydelser, sagen vedrørte, og det står fortsat ikke klart, hvor domstolene vil trække grænsen.

Under behandlingen af lovforslag L 2 (2014-2015/2), der blev vedtaget som lov nr. 1000 af 30. august 2015 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og forskellige andre love (Indførelse af en integrationsydelse, ændring af reglerne om ret til uddannelses- og kontanthjælp m.v.), medtog Udlændinge-, Integrations- og Boligministeren en række tabeller med udregning af rådighedsbeløb for personer berørt af lovforslaget i sit svar til Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget på udvalgets spørgsmål nr. 26.

Dette lovforslag indeholder satser for ydelseslofter og for den reduktion, som kan foretages i ydelserne, hvis det skærpede rådighedskrav på 225 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for det seneste år ikke opfyldes. Lovforslagets bemærkninger indeholder imidlertid ikke eksempler på udregninger til belysning af, hvordan modelscenarier for de enkelte persongrupper nærmere vil se ud efter en reduktion i ydelserne. I relation til grundlovens "eksistensminimum", vil særligt udregninger af betydningen af reducerede ydelser som følge af manglende opfyldelse af det skærpede rådighedskrav (225-timers regel) for personer på de laveste ydelser, som uddannelseshjælp og integrationsydelsen, være af betydning.

Institut for Menneskerettigheder kan på den baggrund ikke på det foreliggende grundlag vurdere, om lovforslaget vil være i strid med grundlovens § 75, stk. 2.

Endeligt bemærker Institut for Menneskerettigheder, at instituttet tidligere har henledt internationale organisationers opmærksomhed på blandt andet den tidligere gældende "starthjælp" og den indtil 1. januar 2012 gældende 225-timers regel (tidligere 450-timers regel og 300-timers regel). FN's børnekomité, FN's racediskriminationskomité, FN's komité for økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder samt Den Europæiske Komité mod Racisme og Intolerance (ECRI) har forholdt sig kritisk til starthjælpen og det forhold, at Danmark ikke har en fattigdomsgrænse. Europarådets komité for sociale rettigheder udtrykte i 2009, at de dagældende regler om starthjælp ikke var i overensstemmelse med Socialpaktens artikel 13.¹

---

¹ Se "Concluding observations of the Committee on Economic, Social and Cultural Rights" fra 14. december 2004, "Concluding observations

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at regeringen i lovforslagets bemærkninger redegør for scenarier for, hvordan en persons eller en families økonomi vil se ud med reducerede ydelser som foreslået i lovforslaget og disse scenariers overensstemmelse med grundlovens krav om et eksistensminimum.

SKÆRPET RÅDIGHEDSKRAV GIVER RISIKO FOR INDIREKTE FORSKELSBEHANDLING

Efter det foreslåede rådighedskrav, skal begge ægtefæller i et ægtepar og ugifte personer, når parret eller personen har modtaget integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp i sammenlagt et år dokumentere, at de har haft mindst 225 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder.

Instituttet bemærker i den forbindelse, at udkastet til lovforslag undtager personer fra det skærpede rådighedskrav, hvis de efter kommunens konkrete skøn har en så begrænset arbejdsevne, at de ikke vil kunne arbejde 225 timer inden for et år på det ordinære arbejdsmarked. Det er meget væsentligt, at det på denne måde anerkendes, at der vil være personer, som ikke vil kunne opfylde rådighedskravet, herunder nogle personer med kronisk sygdom, handicap eller lignende.

Instituttet bemærker dernæst, at det som nævnt følger af artikel 9 i FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, at staterne anerkender ethvert menneskes ret til social tryghed, herunder socialforsikring. Herudover indeholder konventionens artikel 2, stk. 2, et accessorisk diskriminationsforbud, idet staterne er forpligtet til at garantere, at de i konventionen anførte rettigheder gennemføres uden forskelsbehandling af nogen art i henseende til race, hudfarve, køn, sprog, religion, politisk eller anden anskuelse, national eller social herkomst, formueforhold, fødsel eller anden stilling.

FN's racediskriminationskonvention indeholder i artikel 5, e), IV), et forbud mod diskrimination på grund af race, hudfarve, afstamning eller national eller etnisk oprindelse i relation til blandt andet retten til social tryghed og sociale ydelser.

Med hensyn til rettigheder vedrørende sociale ydelser gælder endvidere det accessoriske diskriminationsforbud i artikel 14 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, jf. artikel 1 i 1.

---

of the Committee on the Elimination of Racial Discrimination" fra 19. oktober 2006, "Concluding observations of the Committee on the Rights of the Child" fra 4. februar 2011" samt Den Europæiske Komité mod Racisme og Intolerance s "Tredje rapport om Danmark – vedtaget den 16. december 2005" og Europarådets komité for sociale rettigheders "Conclusions XIX-2 (2009) (DENMARK)", januar 2010.

tillægsprotokol. Der kan herved henvises til Stec m.fl. mod Storbritanien, afgørelse af 6. juli 2005, hvori det blev fastslået, at sociale ydelser, hvad enten de er betinget af forudgående indbetaling af bidrag eller ej, er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK.

Diskriminationsforbuddene indebærer, at forskelsbehandling er ulovlig og udgør diskrimination, hvis forskelsbehandlingen er usaglig eller uproportional. Omvendt er en forskelsbehandling lovlig, hvis den er saglig og proportional. Forskelsbehandling kan komme til udtryk enten direkte eller indirekte. Indirekte forskelsbehandling foreligger, hvis en umiddelbart neutral betingelse rammer f.eks. ikke-etniske danskere hårdere end etniske danskere.

En SFI-undersøgelse fra juni 2008, "300-timers-reglen: Betydningen af 300-timers-reglen for gifte kontanthjælpsmodtagere", viste, at 95 pct. af de interviewpersoner, der i 2007 fik frakendt kontanthjælp grund af 300 timers reglen og 90 pct. af de interviewpersoner, som på grund af 300 timers reglen var i risiko for at miste kontanthjælp, ikke var født i Danmark.

På baggrund af SFI-undersøgelsen er der efter instituttets opfattelse anledning til nærmere at undersøge, om den foreslåede 225-timers regel indebærer indirekte forskelsbehandling af personer med anden etnisk oprindelse end dansk i forhold til etniske danskere, og hvis dette er tilfældet, at overveje, om forskelsbehandlingen er proportional, jf. herved FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, artikel 2, stk. 2, jf. artikel 9 og 11, og FN's racediskriminationskonvention, artikel 5, e), VI), samt Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, artikel 14, jf. artikel 1 i 1. tillægsprotokol.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at

- regeringen tilvejebringer statistiske oplysninger på området til belysning af, hvilke befolkningsgrupper der i praksis omfattes af den foreslåede 225-timers regel
- virkningerne af den foreslåede 225-timers regel overvåges, herunder om reglen rammer personer med anden etnisk oprindelse end dansk hårdere end etniske danskere.

FORHOLDET MELLEM SOCIALE YDELSER OG RETTEN TIL BOLIG BØR BESKRIVES

Retten til bolig er omfattet af retten til en passende levestandard i FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, artikel 11.²

FN's konvention om flygtninges retsstilling (flygtningekonventionen), FN's konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination (racediskriminationskonventionen), FN's konvention om afskaffelse af alle former for diskrimination mod kvinder (kvindekonventionen), FN's konvention om barnets rettigheder (børnekonventionen) og FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (handikapkonventionen) indeholder tillige bestemmelser, der i forskelligt omfang beskytter retten til bolig.³

Kontanthjælpsloftet medfører, at der reduceres i boligstøtte og særlig støtte til personer, der omfattes af loftet. Samtidig medfører det skærpede rådighedskrav, at ydelsen bliver nedsat for de personer, som ikke opfylder kravet til 225 timers ordinær beskæftigelse årligt.

Der har de senere år været fokus på, at personer på de laveste sociale ydelser har mulighed for at få og beholde en bolig, blandt andet i lyset af den stigende hjemløshed og stigningerne i antallet af udsættelser frem til 2011.

Rigsrevisionen gennemførte i 2014 en undersøgelse af myndighedernes samlede indsats over for hjemløse og undersøgte i den forbindelse udviklingen i antallet af billige boliger, som personer på de laveste overførselsindkomster har mulighed for at betale.⁴ Undersøgelsen viser et markant fald i antallet af billige boliger, der kan betales af personer med begrænset betalingsevne. SFI peger også på en sammenhæng mellem antallet af boliger, der modsvarer personer på de laveste ydelsers betalingsevne, og antallet af hjemløse.⁵

Både Rigsrevisionen og Statsrevisorerne rejste kritik af, at kommunerne ikke har sikret en passende boligmasse og dermed ikke havde kunne imødekomme de hjemløses boligbehov. Rigsrevisionen bemærkede dog, at kommunerne løbende havde gjort det daværende Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter opmærksom på dette og kritiserede

---

² Se mere i Institut for Menneskerettigheder, Retten til bolig – status 2014-2015, 2015.

³ Flygtningekonventionen artikel 21, racediskriminationskonventionen artikel 5 (e)(iii), kvindekonventionen artikel 14, stk. 2, litra h (vedr. kvinder i landområder), børnekonventionen artikel 27, stk. 3 og handikapkonventionen artikel 9 og 28.

⁴ Statsrevisorenes Beretning 22/2013 om indsatsen over for hjemløse.

⁵ SFI, Hjemløshed i Danmark 2015 – National kortlægning, side 11.

derfor ministeriet for ikke at have fulgt op på, hvordan kommunerne anvender de eksisterende ordninger til at skaffe boliger til de hjemløse, og om ordningerne er tilstrækkelige. Statsrevisorerne tilsluttede sig denne kritik.

Der er fortsat ikke fundet politiske løsninger på den grundlæggende problematik mellem stigende boligpriser og personer på de laveste ydelsers betalingsevne. Til eksempel fremførte Kommunernes Landsforening i sit høringssvar til lovforslag L 2 (2012-2015-2), der blev vedtaget som lov nr. 1000 af 30 august 2015, at indførelsen af integrationsydelsen ville gøre det vanskeligt for kommunerne at boligplacere flygtninge. Kommunernes Landsforening fremhævede i sit høringssvar, at det selv under de dagældende forsørgelsesydelse (før indførelse af integrationsydelsen) og før den store stigning i antallet af flygtninge var vanskeligt at skaffe boliger, fordi der ikke er nok billige boliger.

Der er ikke i lovforslagets bemærkninger taget stilling til, hvilken betydning forslagene om et ydelsesloft og et skærpet rådighedskrav vil få i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt personer på de laveste sociale ydelsers har mulighed for at få og beholde en bolig, og om lovændringen antages at medføre en stigning i antallet af hjemløse og/eller en stigning i antallet af udsættelser.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at regeringen i lovforslagets bemærkninger nærmere redegør for lovforslagets betydning for antallet af hjemløse og antallet af udsættelser.

Der henvises til styrelsens j.nr. 15/14322.

Med venlig hilsen

Lise Garkier Hendriksen

SPECIALKONSULENT

KL's høringssvar til lovforslag om kontanthjælpsloft og 225 timers reglen

KL har modtaget udkast til lovforslag om indførsel af kontanthjælpsloft og 225 timers reglen.

Stor risiko for stigende udsættelser

Samfundet og særligt kommunerne har en interesse i at forebygge udsættelser og efterfølgende hjælpe socialt udsatte borgere med at finde en ny bolig. En KL-undersøgelse fra foråret 2014 viste, at otte ud af ti kommuner havde store vanskeligheder med at skaffe en permanent bolig for flygtninge.

Lovforslaget skærer i boligstøtte og særlig støtte til ydelsesmodtagere med særligt høje boligudgifter og/eller mange børn. Derfor vil den største ydelsesreduktion ske for familier med høje boligudgifter og med flere børn. Mange i den gruppe vil ikke længere have råd til at bo i nuværende bolig. Hertil kommer, at mange af borgerne i denne gruppe ikke med egen hjælp vil kunne finde en billigere bolig. Det betyder, at det ofte vil være kommunens opgave at finde en anden og billigere bolig for at forhindre en udsættelse.

Da de fleste kommuner allerede nu har meget svært ved at finde billige boliger, er det urealistisk, at kommunerne vil kunne finde boliger til de borgere, som nu sættes ned i boligydelse. Særlig med forventningen om at 17.000 nye flygtninge, som skal boligplaceres i 2016, er det urealistisk i langt de fleste kommuner at kunne finde nok nye billige boliger.

Lovforslaget forventes at føre til flere udsættelser og dermed også flere hjemløse, hvilket er i strid med Regeringens egen 2020 mål på det sociale område om at nedbringe antallet af hjemløse.

Handicappede bør undtages fra kontanthjælpsloftet

Det er KL's opfattelse, at kontanthjælpsloftet har betydelige økonomiske konsekvenser for udsatte borgere herunder kontanthjælpsmodtagere med handicap. Den eneste gruppe af handicappede der er undtaget i lovforslaget er 'stærkt bevægelseshæmmede'.

KL gør opmærksom på, at kontanthjælpsloftet vil berøre personer med handicap, som har særlige boligmæssige behov, og samtidigt er på kontanthjælp.

Dato: 8. januar 2016

Sags ID: SAG-2015-05270
Dok. ID: 2133111

E-mail: BRS@kl.dk
Direkte: 3370 3450

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 6

Der er for det første tale om en målgruppe, der er anvist en almen ældre- og handicapbolig efter almenboligloven (i stedet for serviceloven) - dvs. botilbudslignende tilbud. Denne målgruppe er ikke undtaget fra at få deres boligstøtte medregnet i beregningen af kontanthjælpsloftet. Med de relativt høje huslejer i ældre- og handicapboliger er der en stor risiko for, at mange i målgruppen ikke vil kunne betale deres husleje.

For det andet vil der også være personer med handicap, som modtager kontanthjælp, og som bevidst har valgt en bestemt bolig efter deres handicap, og for hvem det vil være meget problematisk, hvis de skulle flytte. Dette gælder fx sindslidende, lettere bevægelseshandicappede, blinde og svagseende, eller personer med kognitive handicap etc. Borgere i de målgrupper kan have særlige behov, som ligger bag valget af den bolig de har. Der kan være tale om følgende:

- Blinde- og svagsynede, der bevidst har valgt en bolig med nærhed til transport og indkøb.
- Bevægelseshandicappede, fx gigtramte eller personer med cerebral parese, som har særlige behov ift. plads og indretning og evt. hjælpemidler, og har valgt en bolig med niveaufri adgang eller elevator.
- Personer med psykiske og kognitive handicap for hvem nærhed til relationer og stabilitet omkring velfungerende fællesskaber kan være afgørende.

KL gør opmærksom på, at det typisk ikke vil være muligt at finde billigere alternative boliger til denne målgruppe, hvorfor en anvisning til et andet lejemål anses for urealistisk. Manglende huslejebetaling vil typisk betyde udsættelse af lejemålet, hvilket klart er en ekstra økonomisk byrde for kommunerne.

KL foreslår, at borgere med fysiske eller psykiske funktionsevnenedsættelser, som visiteres til en særlig bolig og samtidig er på kontanthjælp skal undtages af kontanthjælpsloftet

225 timers reglen modarbejder uddannelse til unge

I dag skal uddannelsesparate og aktivitetsparate unge der modtager uddannelseshjælp ikke stå til rådighed for job (bortset fra de åbenlyst uddannelsesparate), men have fokus på at blive klar til uddannelse. Alle samtaler i jobcentret handler om uddannelse og alle indsatser der iværksættes, har sigte mod opkvalificering til uddannelse.

Ifølge lovforslaget skal der nu inddrages job i disse samtaler unge på uddannelseshjælp. Jobcentret skal gøre en særlig indsats for at hjælpe disse unge i job, så de ikke omfattes af 225-timers reglen. Dermed vil timereglen for disse unge kunne spænde ben for den uddannelsesrettede indsats og dermed medføre, at den unge fastholdes på uddannelseshjælp i længere tid, end nu hvor fokus alene er målrettet uddannelse. I den forbindelse er det værd at bemærke, at der er tale om unge, som har lang vej førend de er parate til uddannelse. Der er her tale om modsatte signaler i lovgivningen, som ikke understøtter det overordnede mål om, at unge skal uddanne sig.

KL forslår, at unge på uddannelseshjælp undtages fra 225-timers reglen. Dermed sikres fortsat fokus på uddannelse til unge uden uddannelse.

Dato: 8. januar 2016

Sags ID: SAG-2015-05270

Dok. ID: 2133111

E-mail: BRS@kl.dk

Direkte: 3370 3450

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 2 af 6

Dato: 8. januar 2016

Sags ID: SAG-2015-05270

Dok. ID: 2133111

E-mail: BRS@kl.dk

Direkte: 3370 3450

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 3 af 6

Kommunerne vil ifølge lovforslaget skulle vurdere, om den enkelte ydelsesmodtager er i stand til at tage et arbejde og derved optjene de 225 timers arbejde inden for 12 måneder. Det lægges op til, at denne vurdering skal adskille sig fra vurderingen om borgeren er job- eller aktivitetsparat. KL mener ikke, at det er hensigtsmæssigt at lave to forskellige vurderingen af jobparathed. I praksis vil det betyde, at en sagsbehandler skal sige til en borger "vi vurderer at du er aktivitetsparat, og dermed ikke i stand til inden for de næste 3 måneder at tage et job, men alligevel forventer vi, at du arbejder 225 timer inden for et år.

KL forslår derfor, at fritagelse fra 225 timers reglen følger den almindelige vurdering om jobparathed. Det vil lette administrationen og samtidig sikre en bedre dialog med borgeren.

Indførsel af nyt samleverbegreb vil skabe store udfordringer og bør derfor forenkles

Lovforslaget lægger op til, at kommunerne forud for indplacering under loftgrænsen, skal træffe afgørelse om samliv for såvel forsørgere som enlige samboende, der ikke har forsørgerpligt overfor et barn, efter den definition som fremgår af børnetilskudsloven. Der står i bemærkningerne at "Denne afgørelse foretager kommunen allerede i dag for visse personer i kontanthjælpssystemet i forbindelse med indplacering på satsen for enlige forsørgere under 30 år". Det er rigtigt, men i dag er det netop kun et spørgsmål om hvorvidt en person, der er forsørger modtager enligtilskud eller ej, som lægges til grund for afgørelsen om indplacering på rette sats. Selve afgørelsen om, hvorvidt en person må anses at være enlig forsørger i henhold til definitionen i børnetilskudsloven, afgøres af Udbetaling Danmark ved ansøgningen om tilskud.

Det vil for ikke-forsørgere være endnu vanskeligere og at fastslå samliv efter den foreslåede definition i forhold til ikke-forsørgere vil trække ganske store veksler på den kommunale administration, da det vil kræve subjektiv undersøgelse af alle sager, hvor flere bor på samme adresse og hvor ydelsesansøgeren/modtageren ikke af sig selv oplyser, at der er tale om samliv.

Set i lyset af de udfordringer, som den netop afskaffede gensidige forsørgerpligt, har givet kommunerne, vil de nye afgørelser i forbindelse med loftet uden tvivl også give anledning til at mange samlevende ikke-forsørgere vil nægte samliv og vil klage over en afgørelse om samliv – ikke mindst henset til, at forskellen for et par hvor begge er på ydelse kan være op til 5-6000,- kr. pr. md.

I den forbindelse vil alene det, at der i kommunens afgørelse henvises til en lov som alene omfatter forsørgere, give anledning til klager, da de færreste ikke-forsørgere vil kunne forstå, at deres situation skal vurderes som om de var forsørgere.

Det ville administrativt være mere hensigtsmæssigt, hvis loftet blev skruet sammen, så det ikke var et spørgsmål om, hvorvidt samboende har et samliv af ægteskabslignende karakter, men om de stordriftsfordele der er ved at flere voksne bor sammen og deler husleje, forbrugsafgifter mv.

Derved kunne kommunerne nøjes med, at slå folkeregisteroplysningerne op (objektivt grundlag). Det være en væsentlig forenkling og samtidig være mere forståelig for borgerne.

Administrative og økonomiske konsekvenser af lovforslaget

Modellen for kontanthjælpsloftet betyder, at nedsættelsen af hjælpen skal ske i såvel særlig støtte til høje boligudgifter som i boligstøtten. Samme model gjorde sig gældende ved det "gamle" kontanthjælpsloft, men den gang blev begge ydelser administreret i kommunen.

Med det nuværende opgavesplit vil loftet betyde, at to myndigheder (kommunerne og UDK) skal træffe en "fælles" afgørelse om nedsættelsen af hjælpen. Det vil give en lang række juridiske, administrative og it-tekniske udfordringer både for kommunerne og Udbetaling Danmark.

For at sikre at loftet vil kunne administreres har KL sammen med Udbetaling Danmark være i dialog med Beskæftigelsesministeriet om at ændre opgavesplittet for særlig støtte således, at administrationen af kontanthjælpsloftet samles i Udbetaling Danmark. Det betyder i første omgang, at udbetalingen (men ikke tildelingen) af særlig støtte flyttes fra kommunerne til UDK. På sigt er det aftalt, at KL, Beskæftigelsesministeriet og UDK vil arbejde på at forenkle særlig støtte med henblik på, at denne form for boligstøtte bliver en del af den "almindelige" boligstøtte. Derved vil borgere kun skulle søge om støtte til bolig hos en myndighed. KL har valgt at bakke op om denne løsning for sikre at borgerne ikke kommer i klemme i forvaltningen mellem to myndigheder. KL har dog stillet som betingelse, at kommunerne fuldt ud kompenseres for de administrative meromkostninger, som følger både af opgaveflytningen og de nye regler om kontanthjælpsloftet.

I lovforslaget lægges op til kun at afsætte 3,3 mio. kr. årligt fra 2017 til at administrere de nye regler, hvilket er meget langt fra de reelle udgifter i kommunerne og Udbetaling Danmark. Alene omkostninger til at sende ekstra breve vil være højere.

KL finder det meget utilfredsstillende, at Beskæftigelsesministeriet ikke lægger op til at vil overholde aftalen om at kompensere kommunerne for de ekstra administrative omkostninger, der er forbundet med at indføre og administrere kontanthjælpsloftet.

De nye regler om brug af e-Indkomst ved tildeling af boligstøtte betyder, at administrationen af kontanthjælpsloft vil blive meget bureaukratisk. Særligt de mange breve som borgerne vil modtage fra såvel kommunen som Udbetaling Danmark, vil for mange borgere blive oplevet som forvirrende. KL forventer, at Beskæftigelsesministeriet vil fortsætte dialogen med henblik for at forenkle administrationsmodellen og sikre en enkel og målrettet information til de berørte borgere.

Lovforslagets bemærkninger

- Side 12 – midt på siden står: "Unge hjemmeboende og udeboende under 25 år kan ikke modtage et aktivitetstillæg". Det kan de godt, hvis de får uddannelseshjælp.

Dato: 8. januar 2016

Sags ID: SAG-2015-05270

Dok. ID: 2133111

E-mail: BRS@kl.dk

Direkte: 3370 3450

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 4 af 6

- Side 19-20 – Der står at når hjælpen bortfalder betragtes ægtefællen som reelt hjemmegående. Til sidst står at der i særlige tilfælde kan ydes hjælp efter kap. 10. Det bør præciseres, hvilke situationer hjemmegående kan modtage enkelttydelser, hvis dette er muligt.
- Side 20 – afsnit 1 – Hvis den ene får voksensats som forsørger – og den anden en lavere sats – og ikke længere opfylder 225 timers reglen, så er det kun personen på voksensatsen, der får udbetalt hjælp. Det bør præciseres om, at der i denne hjælp f. eks. kan foretages fradrag efter LAS § 96 a for indtil 2 børnebidrag?
- Side 24 – 1. afsnit – henvisningen til bek. 1478 af 12. december 2013 er forkert. Det er bek. 705 af 27.05.2015.
- Side 36 – sidste linje "hvilket er betinget af, at ægteparret har haft bopæl her i riget i mindst 2 år inden for de seneste 10 år". I børnetilskudslovens § 5 a er kravet at en af forældre har haft bopæl her i riget i mindst 2 år inden for seneste 10 år. Det bør være ens.
- Side 39 - perioden på 12 kalendermåneder forlænges med perioder, hvis sygdom kan dokumenteres. I lovbemærkningerne - eller en vejledning - bør det præciseres, at perioden ikke forlænges med deltidssygemelding, fordi den pågældende stadig har mulighed for at arbejde på nedsat tid og dermed opfylde arbejdskravet på 18,75 time pr. mdr. (225:12). Hvis dette ikke er tilfældet bør tilsvarende nævnes.
- Side 39 – der står "Det er her forudsat, at perioden f.eks. kan forlænges, hvis jobcenteret har fritaget en ledig fra at stå til rådighed under et særligt målrettet uddannelsesforløb, eller hvis en ung person deltager i en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU)".

Ikke alle tilbud der gives til uddannelsesparate og aktivitetsparate unge, kan betegnes som uddannelse. En ung som har deltaget i en indsats, som jobcenteret har vurderet er nødvendig for at gøre den unge parat til uddannelse, bestående fx af særligt tilrettelagt projekt efter beskæftigelseslovens § 32, 1,2 og virksomhedspraktik vil dermed ikke kunne få forlænget perioden og vil dermed blive "straffet" for at deltage i den uddannelsesrettede indsats i stedet for at skaffe sig et job på få timer, så timekravet kunne opfyldes. Den unge som hopper ud og ind med ordinære arbejdstimer hist og pist, som umuliggør en kontinuerlig uddannelsesrettet indsats, vil derimod ikke få nedsat sin ydelse. Denne negative konsekvens bør undgås. Det ville være hensigtsmæssigt, at perioden også kunne forlænges med de perioder, hvor den unge der modtager hjælp efter LAS § 23, nr. 3-5, samt unge med aktivitets-tillæg, har deltaget i aktiviteter efter LAB med henblik på opkvalificering til uddannelse.

- Side 41 næstsidsste afsnit "personen har forsørgelsespligt over for et barn" – der bør tilføjes "der opholder sig her i landet".

Dato: 8. januar 2016

Sags ID: SAG-2015-05270

Dok. ID: 2133111

E-mail: BRS@kl.dk

Direkte: 3370 3450

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 5 af 6

- Side 44 – afsnit 8 – der henvises til "lov om boligstøtte og forskudsvis udbetaling af børnebidrag". Der findes ikke en lov af det navn, så det skal ændres.
- Side 45 – afsnit 6 – det bør her præciseres, at der ikke skal ske genberegning af særlig støtte LAS § 34, når boligstøtten efterreguleres.
- Side 51 – afsnit 8 – det sidste regneeksempel synes at tage udgangspunkt i, at kommunen indhenter oplysning om hvor meget feriegodtgørelsen var brutto. Ankestyrelsen har i 67-15 præciseret, at fradrag efter LAS § 32 sker med udgangspunkt i nettoferiebeløb for feriegodtgørelse.
- Der bør i bemærkninger præciseres ifm. 225 timers-reglen, hvad ordinære udstøttede arbejdstimer er. Er der krav til mindsteløn? Hvis ikke, hvor langt kan man gå ned i timesats? Er der udstøttet arbejde, hvis man samtidig har mentorstøtte? Det kunne med fordel understøttes med et par konkrete eksempler.
- Der bør fremgå af bemærkningerne, hvilke tilbud kommunen kan give til ægtefæller, hvis hjælpen bortfalder.
- Aktivloven, særlig støtte – der mangler i nuværende § 34, stk. 5 at tilføje integrationsydelse.
- Ikrafttrædelse § 6 stk. 3 - her står at "Stk. 3. § 3, nr. 1, og § 4, nr. 1-3, har virkning for kommunernes refusion af udgifter til tilbud, der dækker perioden fra den 1. januar 2016 og frem til lovens ikrafttræden." Virkningen vil også være efter lovens ikrafttrædelse. Derfor skal "og frem til lovens ikrafttrædelse" slettes.

Dato: 8. januar 2016

Sags ID: SAG-2015-05270

Dok. ID: 2133111

E-mail: BRS@kl.dk

Direkte: 3370 3450

Weldekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 6 af 6

Med venlig hilsen

Niels Arendt Nielsen

Brian Siggaard

Anders Elbo

Fra: LAP <lap@lap.dk>
Sendt: 7. januar 2016 19:31
Til: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Cc: Tina Holgaard Madsen; Anne Hedegaard
Emne: SV: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Att. Tina Holgaard Madsen og Anne Hedegaard

Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.)

LAP – Landsforeningen af nuværende og tidligere Psykiatribrugere takker for høringen af ovenstående lovforslag.

Vi kan i LAP fuldt ud tilslutte os og bakke op om den kritik af, de forslag og kommentarer vedrørende lovforslaget, der fremsættes i høringsvaret fra Rådet for Socialt Udsatte.

Med venlig hilsen

Karl Bach Jensen
Udviklingskonsulent i LAP
Direkte tlf.: 6314 7248. Mobil: 5152 6218
Mail: karl@lap.dk

Landsforeningen af nuværende og tidligere Psykiatribrugere
Store Glasvej 49, 5000 Odense C
Tlf.: 66194511. www.lap.dk

Fra: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering [<mailto:star@star.dk>]

Sendt: 8. december 2015 13:28

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; ast@ast.dk; pote@atp.dk; info@boligroen.dk; brd@brd.dk; dl@dklf.dk; BM Postkasse <BM@bm.dk>; fsr@fsr.dk; mail@danskeadvokater.dk; dh@handicap.dk; regioner@regioner.dk; sekretaer.retspolitik@gmail.com; ds@socialrdg.dk; dt@datatilsynet.dk; dch@dch.dk; esbjerg@detfagligehus.dk; info@ejendomsforeningen.dk; fsr@fsr.dk; foa@foa.dk; fsd@rk.dk; ole.pass@rk.dk; fifu@f-f.dk; info@frivilligraadet.dk; UIBM Hovedpostkasse <uibm@uibm.dk>; info@humanrights.dk; info@jobraadgiverne.dk; kontakt@danskeudlejere.dk; kl@kl.dk; LAP <lap@lap.dk>; llodk@llodk.dk; post@retssikkerhedens-fonden.dk; info@rigsrevisionen.dk; info@rflam.org; post@udsatte.dk; sand@sandudvalg.dk; ipos@atp.dk; ruc@ruc.dk; bl@bl.dk

Emne: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering vedlægger høringsbrev, høringsliste samt udkast til Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.)

Lovforslaget vedlægges til evt. bemærkninger, som bedes fremsendt til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering senest kl. 12.00 fredag den 8. januar 2016.

Evt. bemærkninger bedes sendt til star@star.dk samt fuldmægtig Tina Holgaard Madsen (thm@star.dk) og specialkonsulent Anne Hedegaard (aih@star.dk).

Venlig hilsen

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

**Styrelsen for
Arbejdsmarked og Rekruttering**

Njalsgade 72 A
2300 København S
Tlf: +45 72 21 74 00
Sikker e-mail: star@star.dk
Hjemmeside: www.star.dk

**Danish Agency for
Labour Market and Recruitment**

Njalsgade 72 A
DK-2300 Copenhagen S
Phone: +45 72 21 74 00
Secure e-mail: star@star.dk
Website: www.star.dk

Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail, hvis det er nødvendigt

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72A
2300 København S
Sendt pr. mail: star@star.dk, thm@star.dk og aih@star.dk

LO-sagsnr. 15-2734
FTF-sagsnr. 15-1449

Den 8. januar 2016

Høring udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.)

LO og FTF tager kraftigt afstand fra lovforslaget.

De lavere ydelser rammer især de svageste udsatte arbejdsløse og børnefamilier. Lovforslaget vil dermed bidrage til den stigende ulighed i samfundet, hvor flere børn vokser op i fattigdom, hvilket LO og FTF mener, er urimeligt.

Baggrunden for reformen, der er indgået med de øvrige borgerlige partier, er ifølge regeringen, at det bedre skal kunne betale sig at arbejde.

LO og FTF mener, at det er en fejlagtig præmis, når regeringen vurderer, at det ikke kan betale sig at arbejde med de nuværende ydelser til kontanthjælpsmodtagere. For langt størstedelen af lønmodtagerne er gevinsten ved at arbejde flere tusinde kroner om måneden.

Forskellige studier viser, at der ikke er nogen nævneværdig beskæftigelsesgevinst ved at skære i ydelserne. Der er således ikke evidens for, at konsekvenserne af lovforslaget vil være som forudsat af regeringen.

Til gengæld er en sikker konsekvens, at de berørte bliver markant fattigere med risiko for at komme endnu længere væk fra arbejdsmarkedet, når deres forsørgelsesgrundlag reduceres så voldsomt, som der her er tale om.

Med lovforslaget indføres loft over hvor meget hhv. enlige og forsørgere kan modtage i hjælp. Loftet medfører (jf. Beskæftigelsesministeriets egne beregninger), at familier – særligt familier med flere børn - mister flere tusinde kroner af det månedlige rådighedsbeløb.

Her er der tale om andre barrierer end det økonomiske incitament til at få et job. Det kræver langt mere målrettet hjælp. Derfor beklager LO og FTF, at regeringen ikke i stedet har valgt at sikre denne udsatte gruppe en bedre indsats, der hjælper dem i arbejde.

Undersøgelser fra bl.a. SFI (2015) og AE-Rådet (2014) viser, at børn, der i blot ét år vokser op i en familie med lavindkomst har større risiko for at klare sig dårligere i skolen, ikke at få en ungdomsuddannelse, at blive arbejdsløse som voksne, samt førtidspensionering.

Effekterne af lovforslaget kan derfor bl.a. medføre, at mange børn får en dårligere start på livet – og at vi i fremtiden får en langt større regning, der skal betales.

Med lovforslaget indføres endvidere en 225 timers regel, som betyder, at ægtepar på kontanthjælp begge skal have 225 timers arbejde indenfor et år. Opfyldes kravet ikke, reduceres den enes kontanthjælp. Også enlige omfattes, idet de vil få nedsat ydelse, hvis de ikke lever op til kravet. LO og FTF er særdeles kritisk overfor denne ændring, da den især vil ramme de mest udsatte arbejdsløse, som er afhængige af det "sidste" sociale sikkerhedsnet, som kontanthjælpssystemet udgør.

Endelig betyder lovforslaget, at retten til ferie for kontanthjælps- og uddannelseshjælpsmodtagere samt for visse revalidender reduceres fra 5 til 4 uger – og at en ferieperiode maksimalt kan vare 2 uger. LO og FTF er også kritisk overfor denne forringelse, da også arbejdsløse, herunder børnefamilier i lighed med personer i beskæftigelse har brug for at holde ferie.

LO og FTF har følgende specifikke bemærkninger:

- Det bør præciseres, hvornår man kan fritages fra at være omfattet af 225-timers reglen. Som det fremstår i lovforslaget, er formuleringerne for uklare. Det giver kommunerne et for stort rum for fortolkning, hvilket er bekymrende for retssikkerheden, især da det handler om borgernes forsørgelsesgrundlag. LO og FTF mener på det grundlag, at ingen aktivitetsparate skal være omfattet af lovforslaget, hvilket også vil gøre reglerne en hel del nemmere at administrere. Derudover kunne undtagelsesbestemmelsen foreslåes udvidet med personer, der har komplekse og sammensatte problemer, sindslidelse, alvorlige sygdomme og handicaps.
- Forslaget til regelændringer er hæftet op på præmissen om at kontanthjælpsmodtagere skal udnytte deres arbejdsmuligheder. Fx i lovforslagets § 13 f. LO og FTF mener, at denne retorik er yderst uheldig, da den sender et mistænkeliggørende signal, som er med til at hænge en - i forvejen udsat gruppe endnu mere ud. Det gavner ingen.
- Ankestyrelsen bliver med forslaget bedt om at gennemføre en praksisundersøgelse af 225 timers reglen i 2017/2018. LO og FTF finder, at denne bør suppleres med en undersøgelse af, hvilke konsekvenser stramningerne får for de personer, der bliver omfattet af det lavere forsørgelsesgrundlag, herunder konsekvenser for børnenes sociale liv og opvækst mv.

Med venlig hilsen

Ejner K. Holst

Næstformand i LO

Bente Sorgenfrey

Formand for FTF

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering,
Njalsgade 72A,
DK-2300 København S

Red Barnet
Save the Children Denmark

star@star.dk
thm@star.dk
Aih@star.dk

16.01.08

**HØRINGSSVAR VEDR. UDKAST TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM AKTIV
SOCIALPOLITIK OG LOV OM INDIVIDUEL BOLIGSTØTTE (INDFØRELSE AF ET
NYT KONTANTHJÆLPSLOFT, EN 225 TIMERS REGEL, FIRE UGERS FERIE TIL
UDDANNELSE OG KONTANTHJÆLPSMIDTAGERE M.V.)**

Red Barnet er desværre ikke på høringslisten, men vi har alligevel valgt at svare på høringen. Vores bemærkninger er fokuseret på flg. tre dele af lovforslaget:

- Et nyt kontanthjælpsloft
- Indførelse af 225-timers regel
- Ændring af retten til ferie for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere samt visse revalideringer

Kontanthjælpsloft

Red Barnet vurderer, at kontanthjælpsloftet vil gøre hverdagen umådeligt hårdere for mange kontanthjælpsmodtagere og deres børn, samt at kontanthjælpsloftet vil have en række u hensigtsmæssige konsekvenser for børnene.

Det fremgår af beregningerne i lovforslaget og faktaarket om kontanthjælpsloftet, at det skønnes, at 5.400 gifte/samlevende forsørgere gennemsnitligt vil få reduceret støtten med 1.200 kr. pr. måned, mens 13.000 enlige med børn gennemsnitligt vil få en reduktion af den månedlige indkomst på 1.850 kr. pr. måned. Det fremgår af Arbejderbevægelses Erhvervsråds beregninger, at en enlig forælder med ét barn med det nye kontanthjælpsloft mister 2300 kr. om måneden¹ i rådighedsbeløb.

Kontanthjælpsloftet vil således få betydning for minimum 18.400 børn og for nogle af børnene vil det betyde. At deres families rådighedsbeløb vil blive reduceret med helt op til 23,7 % om måneden.

Red Barnet finder det yderst problematisk, at rådighedsbeløbet bliver indsnævret så betydeligt. Forskning viser, at blot ét år i lavindkomst og fattigdom har stor indvirkning på børn og unges risiko for, at de får lavere karakterer ved afgangsprøver end andre eller slet ikke består niende klassen

---

¹ "De glemte fattige", Arbejderbevægelses Erhvervsråd, s. 25, 2015.

afgangseksamen. Det kan endvidere have langvarige konsekvenser for børnenes uddannelseschancer². Børnerådets nye landsdækkende undersøgelse blandt 8. klasser viser, at unge, der vurderer, at deres familie har færre penge end en 'typisk dansk familie', oftere end andre lider af hovedpine, er kedede af det, nervøse, irritable eller i dårligt humør – og de går sjældnere til fritidsaktiviteter³. Og Red Barnets undersøgelser og erfaringer viser endvidere, at fattige børn lever isoleret og bærer rundt på en tung hemmelighed, som giver dem en følelse af at være anderledes. De har ringere mulighed for at deltage i sociale aktiviteter, ferier og fritidstilbud, og mange af børnene forsøger at skjule familiens dårlige økonomi over for omverdenen.

Red Barnet finder ikke alene kontanthjælpsloftets niveau problematisk, men også selve udmøntningen af loftet i henhold til om forældre har forsørgerpligt for ét eller flere børn. Den ved lovforslaget fremsatte sats for gifte og samlevende med forsørgerpligt for ét barn er godt og vel identiske med satsen for samlevende og forsørgere, der har forsørgerpligt for to eller flere børn. Det samme forhold gør sig gældende for satsen til enlige med forsørgerpligt for henholdsvis et barn og satsen for enlige der har forsørgerpligt for to eller flere børn.

Red Barnet mener, at den foreslåede udmøntning negligerer det faktum, at flere børn giver flere udgifter, samt at de øvrige to eller flere børn i familien, også har rettigheder til en levestandard, der sikrer deres fysiske, psykiske, moralske og åndelige udvikling (Børnekonventionen, art. 27), herunder muligheden for at deltage i et sundt og inkluderende fritidsliv, ferier, sociale aktiviteter med videre.

Det faktum, at der med lovforslagets nedsatte satser ikke skelnes til, om personer underlagt kontanthjælpsloftet er forsørgere for et barn eller flere børn må ses i tæt sammenhæng med optjeningsprincippet på Børne og familiedelse, der først giver ret til fuld Børne og familiedelse efter to år, for personer der har haft bopæl eller beskæftigelse i Danmark to ud af de sidste ti år. Red Barnet må minde om, at udgifterne til børn ikke kommer i doser, men vil være de samme, uanfægtet af optjeningsprincippet. De afsavn børnene må lide i den periode, må anerkendes og tages alvorligt.

Indførelse af 225-timers regel

Det fremgår af lovforslaget beregninger, at det skønnes at ca. 670 ægtepar strukturelt mister gennemsnitligt ca. 162.000 kr. på årsbasis, når 225-timers reglen ikke er opfyldt. Det er reelt en halvering af en indtægt, der i forvejen har en lav husstandsindkomst.

Det fremgår ikke, hvor mange børn, det forventes at berøre. Det er Red Barnets vurdering, indførelsen af 225-timers reglen vil betyde en så dramatisk nedgang i familiernes økonomiske råderum, at det ikke kan undgå, at ramme børnene ekstremt hårdt, fordi det økonomiske råderum bliver så snævert, at det er svært at se, hvordan familierne skal kunne leve af det.

---

² Se f.eks. "Børn i lavindkomstfamilier", Hans Henrik Sievertsen og Christopher J. de Montgomery, SFI, København 2015 og "Fattigdom mærker børns fremtid", Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, 2014.

³ http://www.boerneaadet.dk/media/158291/BRD_Boerneindblik_Nr615_%C3%98konomi.pdf, december 2015.

Kontanthjælpsloftet og en halvering i indtægt, som 225-timers reglen reelt betyder, må derfor betinge, at regeringen bl.a. sætter alle sejl ind på at der stilles billige, sunde boliger til rådighed for familierne, da familierne ellers bliver sat i en yderst uholdbar situation.

Parallelt med indførelse af blandt andet starthjælp og loft over kontanthjælp i 00'erne, så vi et historisk højt antal udsættelser af lejeboliger. Det samlede antal børn, der oplevede udsættelse, blev således fordoblet over perioden fra omkring 700 børn i 2002 til omkring 1500 børn i 2010. Familier med ikke vestlig baggrund var umiddelbart overrepræsenterede i forhold til udsættelser. I 2010 blev i alt 902 husstande med børn berørt af en udsættelse. Over halvdelen af disse bestod af enlige mødre med børn⁴.

Red Barnet kan have en bekymring for, at historien gentager sig selv, nu hvor lignende ydelser indføres. I yderste konsekvens kan både loftet over kontanthjælp og indførelse af 225-timers reglen således presse familiernes økonomi så hårdt, at de sættes på gaden. Og vi véd, at dét er en utrolig voldsom oplevelse for børnene. At blive sat ud af boligen bliver desværre ofte begyndelsen til en længere periode med store omskiftelser og usikkerhed i børnenes liv – de vil efterfølgende opleve skoleskift, brudte sociale relationer og meget usikre boligforhold.

Red Barnet ønsker endvidere at gøre regeringen opmærksom på, at FN's Børnekomité udtrykte bekymring, da regeringen i 00'erne indførte 450-timers reglen og opfordrede regeringen til at tage tiltag for at sikre at børn, der var omfattet af reglen, ikke blev udsat for nogen form for eksklusion (CRC/C/DNK/CO/4, (53, 54), 2011).

Ændring af retten til ferie for uddannelse og kontanthjælpsmodtagere samt visse revalideringer

Det fremgår af lovforslaget, at retten til ferie for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere og revalidender ændres fra fem til fire uger.

Red Barnet har igennem vores årelange erfaringer med familieejere for de dårligst stillede børn netop set, hvor værdifuldt og resiliens-fremmende det er for børnene at få gode oplevelser sammen med deres forældre uden for de vante rammer. Vigtigheden af, at de dårligst stillede børn har lige ret til at holde ferie med deres forældre, på linje med andre børn kan ikke understreges nok. Derfor mener Red Barnet, at uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere og revalidender fortsat bør have ret til fem ugers ferie med understøttelse.

Sammenfattende må Red Barnet kraftigt advare mod vedtagelsen af lovforslag om et nyt kontanthjælpsloft og indførelse af 225-timers reglen. Med beslutningen om at afskaffe fattigdomsgrænsen bliver børnene i fattigdom tilmed nemmere usynlige. Det bliver konsekvenserne af deres økonomiske fattigdom ikke mindre af. Tværtimod bliver de større, hvis de negligeres.

Vi opfordrer til derfor til, at følgende oplysninger indgår i den videre behandling af forslaget:

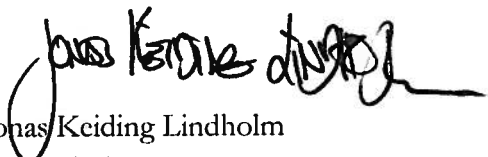
⁴ "Når Fogeden Banker på", SFI, 2012

- 1) En redegørelse for, hvordan en afvejning af hensynet til barnets tarv indgår i forslaget samt
- 2) En konsekvensberegning af forslaget virkning for børn og unge.

Spørgsmål til høringssvaret kan rettes til projektkoordinator Majbritt Borgmann på tlf. 2494 8499/
in@redbarnet.dk

Med venlig hilsen

Jonas Keiding Lindholm
Generalsekretær

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72A
2300 København S

Landgreven 4
1301 København K

Tlf. 33 92 84 00

rr@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Høring vedrørende forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte

8. januar 2016

Rigsrevisionen har med mail af 8. og 21. december 2015 modtaget STARs høring og supplerende høring om forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte.

1. kontor

J.nr.: 2015-6500-54

Vi har gennemgået de fremsendte udkast for bestemmelser om regnskab, revision samt placering af ansvar for økonomistyring. Vi har konstateret, at der ikke er ændringer af sådanne bestemmelser i udkastene.

Rigsrevisionen har på den baggrund ikke bemærkninger til udkastene.

Med venlig hilsen

Jacob Egelund Jensen
Fuldmægtig

Ligestilling, ligestilling, rehabilitering

Høringssvar

Vedrørende forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik m.v.

Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet har følgende bemærkninger til ovennævnte forslag, der indgår i Jobreform fase 1:

Kontanthjælpsloftets jobeffekt

Det fremgår af side 11 i bemærkningerne til lovforslaget, at det baseres på den mellem regeringen (Venstre), Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti indgåede aftale af 18. november 2015 om et kontanthjælpssystem, hvor det kan betale sig at arbejde. I den forbindelse indføres et nyt kontanthjælpsloft.

Vi er enige i formålet, at det skal kunne betale sig at arbejde. Det er ingen vel uenig i. Vi deler således ambitionen om at få flere kontanthjælpsmodtagere i arbejde.

Vi undrer os imidlertid over, at kontanthjælpsloftet skal gælde for såvel job- som aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere, i og med sidstnævnte tilhører en særligt udsat gruppe, eksempelvis kontanthjælpsmodtagere med psykiske problemer. Her er det ikke tilstrækkeligt at fastsætte et loft for kontanthjælpen i den tro, at det i sig selv vil motivere de pågældende til at finde et job.

Vi har med tilfredshed noteret følgende afsnit på side 12 i bemærkningerne:

Aftalepartierne lægger vægt på, at udsatte borgere skal have en indsats og afklaret deres arbejdsevne og forsørgelsesgrundlag (...). Kommunernes indsats for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere vil blive fulgt, herunder om kommunerne systematisk via rehabiliteringsteams tager stilling til ressourceforløb, fleksjob og førtidspension. For personer, der er i risiko for at blive omfattet af 225 timers reglen, skal kommunen desuden være særlig opmærksom på at støtte borgeren i at få fodfæste på arbejdsmarkedet, herunder sikre, at borgeren får den nødvendige hjælp til at finde mulige arbejdsgivere og søge job. I den forbindelse kan kommunen give borgeren tilbud om en særlig jobformidler, mentorstøtte mv."

Vi er imidlertid mindre tilfredse med, at det ikke præciseres, hvordan kommunerne aktivt og systematisk skal bistå udsatte borgere med at finde og søge *konkrete* jobs og ikke blot få anvist *mulige* jobåbninger. Dertil kommer, at det typisk kræver en større indsats at finde arbejde til mennesker med psykosociale handicap og tilrettelægge de nødvendige skånehensyn, hvilket også kan forudsætte bevilling af kompenserende foranstaltninger, jf. nærmere nedenfor.

De citerede formuleringer i bemærkningerne er pejlemærker og hensigtserklæringer, men de giver som nævnt ingen konkret anvisning på, hvilke midler kommunerne bør eller skal anvende for at fremme inklusion på arbejdsmarkedet af mennesker, der har flere problemer end ledighed. Derved sætter man både kommuner og udsatte borgere i en svær situation.

Det vil for eksempel være urimeligt at sanktionere ledige kontanthjælpsmodtagere med baggrund i reglen om 225 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder, hvis jobcentret ikke har ydet den nødvendige hjælp til at finde et konkret job.

Borgere, der har nedsat arbejdsevne, vil desuden have brug for støtte på et meget tidligt tidspunkt i 12 måneders perioden, fordi virksomheder generelt er tilbageholdende med at ansætte mennesker med handicap og specielt psykosociale handicap. Det vil derfor være udtryk for ulige behandling, såfremt disse borgere sanktioneres, fordi de ikke har været i stand til at opfylde 225 timers reglen,

Ligestilling, ligestilling, rehabilitering

idet de må forventes at skulle bruge meget længere tid på at finde et job på ordinære og udstøttede vilkår end personer, som ikke har et handicap.

Vi ved, at ledige borgere med komplekse problemer ikke blot beslutter sig for at tage et job, fordi deres forsørgelsesgrundlag forringes. De skal hjælpes individuelt og vedholdende. Vi ved også fra flere forsøg og undersøgelser, at *Individuel Planlagt job med Støtte* (IPS) er en farbar vej, når det drejer sig om at hjælpe borgere med psykosociale handicap ind på arbejdsmarkedet.

Vi mener derfor, at det med fordel vil kunne indarbejdes i kommende bekendtgørelser:

1. Hvordan kommunerne skal og bør agere, når det drejer sig om at hjælpe udsatte borgere med at finde og fastholde et konkret job.
2. Hvilke incitamentsmuligheder kommunerne kan råde over, for eksempel i form af kompenserende foranstaltninger, med henblik på at motivere virksomhederne til at ansætte udsatte borgere.

I forbindelse med vedtagelsen af finansloven for 2016 er det besluttet at spare 400 millioner kr. på indsatsen for de mest udsatte kontanthjælpsmodtagere. Det forringer mulighederne for at bevilge mentorstøtte, hvilket ellers er oplagt over for netop udsatte borgere.

Tilsvarende er det vigtigt at kunne yde de mange små og mellemstore virksomheder, der ikke har egne HR-ressourcer, og som måske ikke er vant til at ansætte mennesker med psykosociale handicap, individuel rådgivning i inklusionsprocessen, herunder vejledning i at forstå og opfylde skatnehensyn.

Hvis disse forventninger til kommunernes indsats over for ledige borgere såvel som virksomhederne ikke formaliseres i en bekendtgørelse, frygter vi, at det bliver svært at øge beskæftigelsen blandt aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.

Vores forslag skal ses i lyset af den meget begrænsede jobeffekt, nemlig ca. 700 fuldtidspersoner, som indførelsen af et nyt kontanthjælpsloft, et skærpet rådighedskrav samt et reduceret antal ferieuger skønnes at få.

Ret til ferie

Ifølge § 1, punkt 2 i lovforslaget reduceres antallet af ferieuger fra 5 til 4 uger for modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp samt revalidender.

Vi forstår ikke, at antallet af ferieuger reduceres for sidstnævnte kategori, der består af personer, som deltager i en planlagt, længerevarende aktiv beskæftigelsesindsats. Hvis hensigten med at reducere antallet af ferieuger er at bringe ledige nærmere til arbejdsmarkedet, er det ikke relevant, at den forkortede ferieperiode også skal gælde revalidender, idet de som nævnt allerede er i gang med et beskæftigelsesrettet forløb.

Det fremgår desuden af side 26 i bemærkningerne, at man ønsker at skærpe rådighedsforpligtelsen for visse revalidender, uden at de defineres nærmere. Det forekommer på den baggrund ikke rimeligt at stramme reglerne om ferie for alle typer revalidender.

Undtagelse fra 225 timers reglen

Ifølge lovforslagets § 13 f, stk. 9 vil man være undtaget fra kravet om 225 timers ordinær, udstøttet beskæftigelse, hvis arbejdslevnen vurderes at være så begrænset, at vedkommende borger ikke

Ligestilling, ligestilling, rehabilitering

kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked. Definitionen af personkredsen fremgår af afsnit 2.2.2.8. på side 22 i bemærkningerne. Her oplyses tillige, at det forventes, at en stor andel af de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere vil være omfattet af undtagelsen.

En meget stor andel af de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere har både fysiske og psykiske funktionsnedsættelser. De modtager altså ikke kun kontanthjælp, fordi de er ledige, men på grund af andre problemer end ledighed.

Mange personer med en lang række alvorlige og varige lidelser har i dag kontanthjælp som eneste forsørgelsesgrundlag. Stramningerne af adgangen til sygedagpenge og førtidspension har øget denne andel.

Vi foreslår derfor, at undtagelsen gælder alle, som vurderes at være aktivitetsparate, hvilket vil være den mindst bureaukratiske og mest præcise måde at afgrænse den personkreds, som ikke kan varetage et ordinært, udstøttet arbejde.

Forlængelse af 12 måneders perioden

Det tager som nævnt typisk længere tid at få en ledig med psykosociale handicap i beskæftigelse.

For det første kræver det en større indsats at motivere virksomhederne til at ansætte mennesker med psykiske problemer. For det andet skal der bruges tid på at definere skånehensyn og gennemføre eventuelle tilpasninger. Efterfølgende skal de tilhørende kompenserende foranstaltninger bevilges.

Ingen virksomhed vil bruge tid på alt dette for at ansætte et menneske med et psykisk handicap i 225 timer, hvilket svarer til seks arbejdsuger.

Ifølge Danske Handicaporganisationer arbejder 75 procent af alle erhvervsaktive personer med handicap på ordinære vilkår, men en del af dem er afhængige af forskellige former for støtte og hjælpemidler. Mange kommuner er imidlertid længe om at bevilge og genbevilge denne hjælp, blandt andet fordi flere forvaltninger kan være involveret.

Vi foreslår derfor, at det tilføjes i § 13 f, stk. 12 i lovforslaget, at der kan dispenseres fra 12 måneders perioden, såfremt der foreligger et udkast til ansættelsesaftale, og at ikrafttræden afventer bevilling fra den pågældende kommune af kompenserende foranstaltninger, hjælpemidler m.v. På den måde undgås det, at borgeren kommer til at undgælde for, at kommunens sagsbehandling eventuelt trækker ud.

Systematisk afklaring

Vi har noteret med tilfredshed, at det præciseres, jf. punkt 2.2.2.8. side 22 i bemærkningerne, at kommunerne *systematisk* skal tage stilling til, om borgere (modtagere af integrationsydelse eller uddannelses- eller kontanthjælp), "(...) som har betydelige komplekse problemer, herunder væsentlige helbredsmæssige problemer (...)", skal have deres sag forelagt rehabiliteringsteamet.

Vi vil imidlertid foreslå følgende mindre ændring af formuleringen:

*"(...) som har betydelige komplekse problemer **og/eller** væsentlige helbredsmæssige problemer."*

Begrundelsen for den ændrede formulering er, at mennesker med alvorlige handicap godt kan være i målgruppen for eksempelvis fleksjob eller førtidspension uden også at have betydelige komplekse problemer.

Ligestilling, ligeværdighed, rehabilitering

Eventuelle spørgsmål vedrørende høringssvaret kan rettes til undertegnede:

Søren Carøe
Næstformand
sc@rflam.org
28 11 00 20

8. januar 2016

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Att. Tina Holgaard Madsen og Anne Hedegaard

star@star.dk; thm@star.dk; aih@star.dk

**RÅDET FOR
SOCIALT
UDSATTE**

8. januar 2016

Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.)

Rådet for Socialt Udsatte takker for høringen af ovenstående lovforslag.

Lovforslaget indeholder flere ændringer, som vil få store konsekvenser for nogle af samfundets socialt udsatte grupper, der har henholdsvis kontanthjælp, uddannelseshjælp, integrationsydelse og ungeydelse som forsørgelsesgrundlag.

For så vidt angår den del af lovforslaget, som omhandler et nyt kontanthjælpsloft, har Rådet følgende bemærkninger:

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at baggrunden for forslaget om at indføre et nyt kontanthjælpsloft er en målsætning om at øge incitamentet til at tage arbejde for personer på ovenfor nævnte overførselsindkomster. Det er således rationalet, at flere kommer i arbejde, når der sættes loft over ydelsesniveauet - dvs. når der i praksis reduceres i særlig støtte til høje boligudgifter samt i den almindelige boligstøtte for de berørte grupper.

Det er en præmis, som Rådet for Socialt Udsatte generelt er kritisk overfor. Det er dokumenteret i flere sammenhænge (se blandt andet "Konsekvenser af at have de laveste sociale ydelser som forsørgelsesgrundlag" af Sociologisk Institut, Roskilde Universitet, CASA og Aalborg Universitet, 2009), at det er en illusion at tro, at økonomiske incitamenter er den afgørende faktor for, hvorvidt personer på kanten af eller langt fra arbejdsmarkedet kommer i arbejde. En hel række andre faktorer spiller ind, herunder ikke mindst den enkeltes livssituation, sociale problemer, helbredsproblemer mv. – men naturligvis også adgangen til jobs, som personer med fx sociale udfordringer rent faktisk kan løfte.

Det er Rådets opfattelse, at socialt udsatte på kanten af eller langt fra arbejdsmarkedet som oftest har et stort ønske om at kunne arbejde, men at det på det nærmeste er umuligt for socialt udsatte mennesker at få et job på det arbejdsmarked, vi har i dag. Et loft over ydelserne vil ikke ændre på dette. Og utryghed om ens forsørgelsesgrundlag er desuden efter Rådets opfattelse ikke befordrende for, at socialt udsatte kommer på fode igen.

Det er Rådets vurdering, at lovforslagets vedtagelse i uændret form vil føre til udbredelse af fattigdom, der vil komme til udtryk ved, at mange af de omfattede familier og personer fx ikke kan ernære sig rimeligt, købe ordineret medicin, opretholde en bolig eller opretholde et

minimum af social kontakt med familie og venner. På den baggrund kan Rådet ikke anbefale vedtagelsen af loven.

Ud over at stille sig kritisk overfor den grundlæggende præmis bag forslaget om et nyt kontanthjælpsloft vil Rådet fremhæve det betænkelige i, at kontanthjælpsloftet i følge lovforslaget særligt vil ramme de berørte borgeres almindelige boligstøtte samt den særlige støtte til høje boligudgifter.

I forvejen er manglen på billige boliger i Danmark en faktor, som vanskeliggør mange socialt udsattes muligheder for at komme på fode igen. Antallet af boliger, som personer på lave overførselsindkomster kan betale, er faldet kraftigt i det seneste år. Rigsrevisionen berettede i 2014, at antallet af boliger til en husleje på 3.000,- kr. eller derunder er faldet med 55 procent siden 2007, og at dette er en medvirkende årsag til, at der siden 2009 er sket en markant stigning i antallet af hjemløse – herunder en fordobling i antallet af unge hjemløse på 18-24 år, jf. SFI's hjemløsetællinger. Boligstøtten samt den særlige støtte til høje boligudgifter er et helt afgørende redskab til at afhjælpe disse negative konsekvenser af manglen på billige boliger.

Regeringens forslag om et nyt kontanthjælpsloft vil således med stor sandsynlighed føre til et øget antal udsættelser og deraf følgende hjemløshed. Det har først og fremmest menneskelige omkostninger, men det har også samfundsmæssige omkostninger på sigt, når kommunerne og staten fx skal finansiere ophold på herberger eller lignende. Rådet for Socialt Udsatte mener derfor, at der bør indføres en pligt for kommunen til at tilvejebringe en billig bolig, som den enkelte borger på kontanthjælp eller ungedyelse kan betale, såfremt de pågældende som følge af det nye kontanthjælpsloft mister hele eller dele af deres boligstøtte eller særlige støtte til høje boligudgifter. Samtidig bør der gives de rette lovgivningsmæssige rammer for kommunerne, således at de er i stand til at tilvejebringe det nødvendige antal billige boliger. Tilbuddet om en bolig, der kan finansieres af kontanthjælpen under loftet, skal gives før, hjælpen reduceres i henhold til loftet.

Det bør sikres, at flytning til en billigere bolig kan rummes inden for gældende boligstøtteregler for familier med en indkomst under kontanthjælpsloftet eller efter reduktion som følge af 225-timers reglen. Det kan være vanskeligt at finde en bolig med en lavere husleje, der ikke overstiger halvdelen af husstandsindkomsten, hvorved den ikke automatisk er berettiget til boligsikring, jf. 15 i lov om individuel boligstøtte. Flytning til en billigere bolig skal også betragtes som en forbedring af boligforholdene og berettigede til kommunalt indskudslån.

Endelig er der en række problemer i forhold til kontanthjælpsmodtagere med handicap, som har behov for en handicapegnet bolig, og dermed ikke kan flytte til en billigere bolig. Det bør sikres, at kontanthjælpsmodtagere, der som følge af handicap eller særlige sociale problemer er visiteret til en bestemt bolig, generelt er undtaget fra kontanthjælpsloftet.

For så vidt angår den del af lovforslaget, som omhandler kravet om 225-timers arbejde, har Rådet følgende bemærkninger:

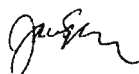
Det fremgår, at regeringen med lovforslaget vil indføre et krav om, at den enkelte modtager af de berørte overførselsindkomster skal have udført minimum 225 timers ordinært og udstøttet arbejde indenfor de seneste 12 måneder for at kunne modtage den fulde sats. Det fremgår dog også, at kravet blandt andet ikke er gældende for personer med en så begrænset arbejdsevne, at kommunen ud fra et konkret skøn vurderer, at de pågældende ikke på nuværende tidspunkt vil kunne arbejde på det ordinære arbejdsmarked.

Rådet for Socialt Udsatte bifalder ovenfor nævnte undtagelse, idet det ikke giver mening at stille krav om ordinær og udstøttet beskæftigelse for borgere, som er langt fra arbejdsmarkedet grundet fx komplekse sociale problemer mv. Rådet forslår dog, at undtagelsen specificeres, således at det fremgår af loven, at alle, som er visiteret *aktivitetsparate*, er omfattet af undtagelsen. Dette er efter Rådets vurdering det mest meningsfulde, idet denne gruppe borgere allerede én gang – jf. visitationen til at være aktivitetsparat – er vurderet til ikke at være uddannelses- eller arbejdsmarkedsparat. Det er således både unødigt bureaukratisk for myndigheden og utryghedsskabende for borgeren, hvis der skal foretages endnu en vurdering af borgerens uddannelses- eller arbejdsmarkedsparathed. Undtagelsen fra 225-timers kravet bør altså omfatte enhver, som er visiteret aktivitetsparat.

I forhold til de jobparate kontanthjælpsmodtagere kan det være relevant periodisk at sikre, at den enkelte reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet. Den store udfordring for modtagerne er imidlertid fortsat at finde et job, hvor arbejdsgiveren rent faktisk vil ansætte modtageren med de specifikke kvalifikationer og udfordringer, personen har. Det bør være jobcentrets forpligtelse at anviser et konkret job, som opfylder kravene stillet i det skærpede rådighedskrav, og hvor arbejdsgiveren vil ansætte den pågældende for minimum 225 timer i ordinært udstøttet arbejde. Det ville gøre afprøvningen af rådigheden reel frem for det nuværende lovforslag, der er en afprøvning af om, der er efterspørgsel efter medarbejdere med den enkelte kontanthjælpsmodtagers kompetenceprofil.

Med venlig hilsen

Jann Sjursen

Anders Elbo

Fra: Tina Holgaard Madsen
Sendt: 12. januar 2016 13:49
Til: Anne Hedegaard; Anne Marie Toftegaard; Birgitte Staffeldt; Yvonne Olesen
Emne: VS: Høringssvar 08012016

Fra: Ole Skou [<mailto:os@sandudvalg.dk>]
Sendt: 8. januar 2016 12:11
Til: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering; Tina Holgaard Madsen; aih@stam.dk
Cc: Ole Skou; Ask Svejstrup
Emne: Høringssvar 08012016

Styrelsen for Arbejdsmarked og
Rekruttering
07.01.2016

Att. Specialkonsulent Anne Hedegaard og fuldmægtig Tina Holm
Njalsgade 72A
2300 København S

Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.)

SAND – De Hjemløses Landsorganisation skal hermed takke for høring af det fremsendte lovforslag til høring.

Det skal bemærkes, at vort svar omfatter såvel den primære høring samt den senere tilsendte tillægshøring

Indledningsvis skal også vi bemærke, at vi ikke kan bekræfte tesen om, at hvis man gør udsatte mennesker endnu fattigere, så får de energi og fornyet erhvervsevne og der vil automatisk dukke relevante jobs op, som de kan bestride !

Vi har derimod konkret viden fra praksis om, at sådan ser virkeligheden ikke ud – tværtimod – fattigdom desillusionerer og gør mennesker handicappede i forhold til arbejdsmarkedet.

Det kontanthjælpsloft man ønsker at indføre, kan muligvis motivere enkelte familier til at være mere jobsøgende, men for gruppen af tidligere hjemløse og svært socialt udsatte, der fortrinsvis er enlige, vil det især ramme dem hårdt hvis de endelig efter

en stor indsats er kommet i egen bolig og forsøger at komme tilbage til et liv med arbejde og bolig.

Det præciseres i bemærkningerne til lovforslaget, at nedsættelsen af hjælpen først foretages fuldt ud efter §34 og herefter i boligstøtten. Huslejen i de boliger som anvises til gruppen af social udsatte ligger ofte på 4-6000 kr. mdl og for de fleste vil reduktion eller bortfald af boligtilskud betyde, at de ikke kan betale huslejen og dermed vil blive sat ud af deres boliger.

Så det er vore opfattelse at kontanthjælpsloftet vil betyde yderligere mange hjemløse på gaden

Kravet om dokumentation for 225 timers ordinært og udstøttet arbejde pr. år er i forhold til gruppen af hjemløse og svært socialt udsatte helt urimeligt og urealistisk. Der er ofte tale om mennesker som har været langt væk fra arbejdsmarkedet i mange år og tilmed mennesker med mange uløste psykosociale problemer.

Umiddelbart ser konsekvensen ud til at være, at disse mennesker fratages 1000/500 kr mdl, hvis de ikke kan komme med den nødvendige dokumentation for 225 timers arbejde - og det vil for disse mennesker der har så lidt i forvejen, være en katastrofe i det daglige.

Vigtigst er, at det arbejde, altså ordinære og udstøttede jobs, man beder dem om at tage, i virkeligheden slet ikke eksisterer for denne gruppe !!

Vi har spurgt i flere kommuner om de har mulighed for finde disse ordinære og udstøttede jobs til den gruppe de selv har vurderet som ikke job parate og alene aktivitetsparate. De kunne de ikke, så det er en ren illusion !

Derfor er det vor klare opfattelse at alle, der tidligere alene er vurderet aktivitetsparate og ikke arbejdsparate, automatisk skal være undtaget 225 timer reglen !

Vi kan så sætte pris på at kommunerne bliver anmodet om at være særligt opmærksomme personer, der er i risiko for at blive omfattet af 225 timers reglen og støtte disse borgere gennem særlige jobformidlere og mentorer. Dog må det være et krav at hvis disse jobformidlere ikke kan skaffe de nødvendige jobs, så må borgeren være undtaget fra 225 timers reglen.

Sidste pind omkring nedsættelse af feriemulighed for kontanthjælpsmodtagere fra 5-4 uger og at ferie højst må afholdes 2 uger af gangen, kan vi kun betragte som chikane, idet der hverken har økonomisk eller arbejdsmarkeds relaterede positive konsekvenser.

Den eneste positive vi kan se i forhold tesen om, "**at det skal kunne betale sig at arbejde**" er, at de heldige, der aktuelt er i arbejde, kan se og fryde sig over, hvor ringe livsvilkår børn og voksne har det, når de ikke er i stand til skaffe sig arbejde. Polemisk kunne man også omformulere indholdet til "Det skal ikke være sjovt at være fattig".

Med venlig hilsen

OLE SKOU

Cand.jur. & Soc.rdg

+45 4073 3537

Os@sandudvalg.dk

SAND –

De Hjemløses Landsorganisation

Sundholmsvej 34

2300 Københavns S

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

8. januar 2016

Ref.nr.: ATP-04-04-00255

Oplys venligst ved
henvendelse

Høring vedr. udkast til forslag om lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om individuel boligstøtte (Indførelse af et nyt kontanthjælpsloft, en 225 timers regel, fire ugers ferie til uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere m.v.)

Udbetaling Danmark
Kongens Vænge 8
3400 Hillerød
Tlf.: 70 11 12 13

Udbetaling Danmark har den 8. december 2015 modtaget udkast til ovennævnte lovforslag i høring, og vil i det følgende kommentere de konsekvenser, lovforslaget vil have på Udbetaling Danmarks administration. Pkt. 1 nedenfor indeholder overordnede betragtninger omkring kommunikation til borgeren. Pkt. 2 indeholder de systemmæssige forhold i forbindelse med implementeringen. Pkt. 3 indeholder de mere specifikke juridiske bemærkninger til lovforslaget. I pkt. 4 anføres de overordnede økonomiske betragtninger. Derudover er vedlagt et bilag til høringssvarets pkt. 1, vedrørende kommunikation til borgeren.

www.borger.dk

www.virk.dk

CVR-nr.: 33 23 62 39

Telefontid:

Mandag-torsdag: 8.00-16.00

Fredag: 8.00-15.30

Det nye kontanthjælpsloft skal ifølge lovforslaget medføre regulering i boligstøtten, som Udbetaling Danmark administrerer, og særlige støtte, som kommunerne i dag administrerer. For at samle administrationen af kontanthjælpsloftet i en myndighed lægger lovforslaget op til, at ansvaret for selve udbetalingen af den særlige støtte placeres i Udbetaling Danmark. Udbetaling Danmark vurderer, at dette er hensigtsmæssigt ud fra et administrativt synspunkt.

Indledningsvis skal det bemærkes, at administration af kontanthjælpsloftet vil tilføre en betydelig kompleksitet til Udbetaling Danmarks eksisterende administration af boligstøtten. Udbetaling Danmark skal som konsekvens af loftsadministrationen træffe et større antal afgørelser om reduktion af boligstøtte og særlig støtte. Det vil udløse en forøgelse af afgørelsesbreve og agterskrivelser til de berørte borgere. Stigningen i afgørelser giver borgeren mulighed for/anledning til at klage flere gange i løbet af et beregningsforløb, og det må forventes at medføre både flere henvendelser og klager til Udbetaling Danmarks administration, se nedenfor pkt. 1.

Det skal også indledningsvis bemærkes, at den systemmæssige implementering af kontanthjælpsloftet skal ske i Udbetaling Danmarks boligstøttesystem, der på nuværende tidspunkt er under udvikling som følge af lovimplementeringen af den automatiske genberegning af boligstøtte. For at mindske risikoen i den systemtekniske implementering af både loftsadministrationen og genberegningen vil det være nødvendigt, at Udbetaling Danmark udvikler en selvstændig systemunderstøttelse til udbetaling af særlig støtte. Dette vil indebære en del manuel behandling, ligesom det vil have andre konsekvenser, se nedenfor pkt. 2.b.

For at kunne iværksætte beregninger i henhold til kontanthjælpsloftet samt foretage udbetaling af særlig støtte pr. 1.10.2016, er Udbetaling Danmark nødt til at påbegynde analyse, design og udvikling af systemerne, inden loven er vedtaget.

Samlet set medfører den øgede kompleksitet af Udbetaling Danmarks administration betydelige implementeringsomkostninger og en væsentlig forøgelse af Udbetaling Danmarks driftsomkostninger.

Pkt. 1 Kommunikationsmæssige konsekvenser

Proceduren omkring kontanthjælpsloftet følger den eksisterende procedure for udbetaling af boligstøtte. Boligstøtten udbetales forud som en foreløbig boligstøtte, for derefter at blive genberegnet, når Udbetaling Danmark har adgang til oplysninger om husstandens faktiske indkomst via elndkomstregistret for den pågældende måned. Denne proces strækker sig, set fra borgerens synspunkt, over en periode på ca. 8 uger.

Loftmodellen kombineret med den automatiske genberegning af boligstøtten, der trådte i kraft 1. januar 2016 (elndkomstmodellen), vil medføre en væsentlig forøgelse af kommunikation til borgeren omkring loftberegningen, reduktion i boligstøtte og særlig støtte. Afgørelserne vil, for at leve op til lovgivningens krav om begrundelser for de enkelte elementer samt beregninger, blive lange og forholdsvis komplekse. Borgere med skiftende indkomster vil opleve at modtage mange afgørelser og agterskrivelser om tillæg og fratræk i boligstøtten mv.

Udbetaling Danmark forventer på denne baggrund at skulle håndtere en stor del henvendelser fra borgere, der har behov for vejledning om afgørelser og ydelser. Der ligger derfor i administrationsopgaven en tung vejledningsforpligtelse, ligesom der forventes et stort antal klager, motiveret ved manglende forståelse for reglerne.

I det vedlagte bilag beskrives kommunikationen fra Udbetaling Danmark til borgeren ved et eksempel på borgerens indtræden i loftmo-

dellen og et eksempel på løbende proces under loftmodellen. De hændelser, der er udløst af loftet, er markeret særskilt.

Pkt. 2 Systemmæssig implementering af kontanthjælpsloft og system til udbetaling af særlig støtte

Pkt. 2.a Kontanthjælpsloft

Implementering af det foreslåede kontanthjælpsloft falder tidsmæssigt sammen med flere andre store ændringer i boligstøttesystemet på grund af anden lovgivning.

Udbetaling Danmark har derfor stor opmærksomhed på og bekymring ved, at der efter lovforslaget med relativ kort frist skal implementeres et regelsæt, der kræver ret omfattende systemmæssige ombygninger og udvikling.

Specielt udvikling til håndtering af genberegning af boligstøtten på baggrund af elndkomst og efterregulering på baggrund af samme, er store ændringer i systemerne. Reglerne om genberegningen er som bekendt trådt i kraft pr. 1.1.2016, hvorfor disse endnu ikke er fuldt i drift, og der må forventes en del tilretninger til systemet over den kommende tid.

Udbetaling Danmarks opmærksomhed er derfor rettet mod at eliminere en eventuel risiko, der måtte opstå ved implementering af kontanthjælpsloftet, som følge af, at den ovennævnte implementering ikke er tilendebragt og ibrugtaget. Implementeringen af kontanthjælpsloftet kan betyde, at elementer af systemunderstøttelsen af elndkomst reglerne må udskydes, hvilket igen vil betyde en mere manuel og administrativ tungere håndtering af disse. Herudover viser den foreløbige planlægning af analyse-, design- og udviklingsfaserne vedr. kontanthjælpsloftet, at alle krav til systemerne skal være kendte senest ultimo februar 2016.

Der er desuden en højere risiko ved at implementere flere ændringer samtidig. Tillige skal opmærksomheden henledes på, at boligydelsespakken alene er udskudt, hvorfor Udbetaling Danmark forventer, at der kan komme lovændringer, der vil lægge yderligere pres på ressourcerne hos Udbetaling Danmarks leverandører og hos Udbetaling Danmark.

Slutteligt skal det nævnes at, det nuværende boligstøttesystem skal udfases og nyt system ibrugtages primo 2018.

Pkt. 2.b Systemunderstøttelse til udbetaling af særlig støtte

Udbetaling af særlig støtte skal have en selvstændig systemunderstøttelse i Udbetaling Danmark, da det ikke vil være muligt at indar-

bejde dette i det eksisterende boligstøttesystem. Det vil sige, at der skal anskaffes eller bygges et egentligt udbetalingssystem hertil. Det er en særdeles stor opgave. Derfor må Udbetaling Danmark gøre opmærksom på, at det kan blive vanskeligt at få de administrative og systemmæssige rammer på plads med det relativt korte varsel, særligt når henses til den foranderlige situation boligstøttelovgivningen befinder sig i.

En løsning der kan komme i drift inden lovens virkningsdato, vil indebære et stort element af manuel behandling, hvilket vil påvirke omkostningerne. Denne løsning vil i givet fald skulle håndtere udbetalingerne indtil implementering af et nyt boligstøttesystem i 2018.

Pkt. 2.b.1 Økonomiske betragtninger i forbindelse med overførelser af udbetaling af særlig støtte

Der er ikke på nuværende tidspunkt sket afklaring af, om, eller i hvilket omfang, overførsel af udbetaling af særlig støtte er at betragte som lovvedligehold, hvilket er afgørende for, hvilke omkostninger dette vil medføre for Udbetaling Danmark jf. nedenfor under pkt. 4.

Pkt. 3 Juridiske bemærkninger

Pkt. 3.a Systematik og terminologi

Fra den 1. januar 2016 gælder der nye regler for boligstøtte (elndkomstlovgivning). Boligstøtten skal afspejle den månedlige betalingssevne, som husstanden har. Boligstøtten består fra januar 2016 af en foreløbig boligstøtte, der udbetales forud og genberegnes i den efterfølgende måned. Genberegningen kan resultere i en justering i form af fratræk eller tillæg til en kommende måneds boligstøtte, eller resultere i, at der ikke skal foretages ændringer.

Med lovforslaget om kontanthjælpsloftet vil der blive foretaget en foreløbig beregning af frirummet under loftet, og efterfølgende en endelig beregning af månedens kontanthjælpsloft.

Af hensyn til borgeren, administrationen og implementering i IT-systemerne er det vigtigt, at der anvendes den samme terminologi, systematik og struktur som ved elndkomstlovgivningen.

Det gælder specielt systematikken omkring genberegning. Den endelige opgørelse af kontanthjælpsloftet med beregning af det endelige frirum for boligstøtte og særlig støtte, skal foretages i sammenhæng med genberegning af boligstøtten af den foregående måned.

Det betyder også, at de oplysninger, der skal være til stede for at foretage den endelige beregning af frirummet under loftet, skal være til stede den 10. i hver måned. Det lægges endvidere til grund, at en

måned kun kan genberegnes én gang. Hvis der efter genberegningen kommer nye oplysninger til den pågældende genberegnete måned, så skal måneden ikke genberegnes igen. Derimod vil oplysningerne indgå i efterreguleringen året efter. Endvidere er det vigtigt, at der ikke skal ske en genberegning af loftet ved personkredsændringer. Hvis borgeren oplyser Udbetaling Danmark om ændringer i husstandens sammensætning, og ændringen først oplyses efter, at ændringen er sket, skal Udbetaling Danmark efter den nugældende lovgivning foretage en ændring af sagen fra d. 1. i måneden efter oplysningen modtages. Herudover skal Udbetaling Danmark omberegne boligstøtten fra ændringen, og rette et krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt støtte. Vi forudsætter, at der ved opgørelse af kravet bruges husstandens korrekte loftsats, selv om denne beregning ikke er nævnt eksplicit i bestemmelsen i § 25 c.

Dermed følges systematikken og strukturen fra elndkomstlovgivningen, herunder § 8d, stk. 3, hvor der ikke skal ske genberegning ved personkredsændring. Der henvises også til L166 af 26. marts 2014 side 43, 1. spalte.

Pkt. 3.b Udbetalings Danmarks afgørelser om foreløbig reduktion af ydelser - Partshøring

Afgørelsen af borgerens indplacering på sats, efter § 25 b, stk. 1 - 3 træffes af kommunen. Kommunen videregiver oplysninger om borgerens sats til Udbetaling Danmark, der herefter skal foretage beregningen af den samlede hjælp, samt foretage eventuel reduktion af borgerens ydelser i form af boligstøtte og særlig støtte, jf. § 25 c.

Udbetaling Danmark skal på baggrund af oplysninger fra kommunen om borgerens sats træffe afgørelse om foreløbig reduktion af ydelser i form af boligstøtte og særlig støtte. Oplysningerne er til ugunst for borgeren, der ikke har kendskab til at Udbetaling Danmark vil træffe afgørelse om ydelsesreduktion på baggrund af oplysningerne. Dette vil som udgangspunkt medføre, at Udbetaling Danmark skal foretage en partshøring af borgeren, inden der kan træffes afgørelse efter § 25 c, stk. 4.

Dette vil forlænge forløbet, før borgerens loft får effekt og medføre uforholdsmæssigt mange henvendelser til borgeren. Derfor foreslår Udbetaling Danmark, at kommunen ud over borgerens indplacering på sats, i afgørelsen der sendes til borgeren, medtager oplysninger om, at kommunen vil videregive oplysningen om satsen til Udbetaling Danmark, der herefter vil anvende dem i sin behandling af sagen om eventuel reduktion af ydelserne.

Når samme borger er modtager af kontanthjælp, boligstøtte og eventuelt særlig støtte, vil borgeren, hvis ovenstående procedure følges,

ikke skulle partshøres inden Udbetaling Danmark træffer afgørelse om foreløbig nedsættelse af boligstøtte og særlig støtte.

Udbetaling Danmark foreslår, at det præciseres at kommunen sammen med afgørelse omkring satsindplacering efter bestemmelsen i § 25 b, skal oplyse borgeren om, at kommunen videregiver oplysningerne til Udbetaling Danmark, at oplysningerne vil indgå i beregningen af om borgeren modtager en samlet hjælp, der overstiger borgers sats, og eventuel reduktion af ydelser i form af boligstøtte og/eller særlig støtte. Det foreslås tillige, at det præciseres, at borgeren ikke skal partshøres inden der træffes afgørelse, hvis borgeren har modtaget disse oplysninger fra kommunen.

Hvis boligstøttemodtager derimod ikke selv er den i husstanden, der er omfattet af loftet, vil boligstøttemodtager ikke ved Udbetaling Danmarks modtagelse af oplysninger om husstandsmedlems indplacering efter § 25 b, være bekendt med, at Udbetaling Danmark har de pågældende oplysninger, der er til ugunst for borgeren. Borgeren er ej heller bekendt med, at der vil blive foretaget reduktion af dennes ydelse i form af boligstøtte. Her skal Udbetaling Danmark partshøre boligstøttemodtageren, inden der kan træffes afgørelse omkring foreløbig loftreduktion. Dette kan give tidsmæssige udfordringer, der kan betyde, at der kommer fuld udbetaling til boligstøttemodtager, fordi Udbetaling Danmark ikke kan træffe afgørelse om loftreduktion, inden der er partshørt. Loftreduktionen kan således først medtages i genberegningen. For borgeren kan det give den ulempe, at den for meget udbetalte boligstøtte skal fradrages i udbetaling af foreløbig loftreduceret boligstøtte, der udbetales efter boligstøtten er genberegnet efter Lov om individuel boligstøtte § 8 d. Herudover vil det føre til, at der ofte foretages for høje udbetalinger, når boligstøttemodtagers husstandsmedlem bliver omfattet af loftet.

Det er Udbetaling Danmarks vurdering, at denne situation kan undgås, hvis samtlige medlemmer af husstanden, der kan opleve reduktion af ydelser som følge af kommunens afgørelse om indplacering efter § 25 b, stk. 1 – 3 for et medlem i husstanden, ligeledes modtager informationer omkring den foretagne indplacering på loftsatsen. Herudover skal vedkommende borgere informeres om, at oplysningerne videregives til Udbetaling Danmark, der vil foretage en beregning af eventuel nedsættelse af ydelserne på baggrund af oplysningerne.

Pkt. 3.c Procedure omkring beregninger i forhold til loftreduktion

Den forslåede § 25 c, stk. 4 ff. omhandler den procedure, som Udbetaling Danmark skal følge i forbindelse med beregning af frirum under loftet, samt nedsættelse af den samlede hjælp såfremt denne overstiger loftsatserne. Forslaget tager udgangspunkt i en månedsmodel, hvor ydelserne indgår i den måned, de vedrører.

Pkt. 3.c.1 Først reduceres særlig støtte og herefter boligstøtte

I det følgende er foretaget en kronologisk gennemgang af de beregninger, som Udbetaling Danmark skal foretage, idet boligstøtte udbetales forud og særlig støtte udbetales bagud. Derfor beregnes frirummet under loftet foreløbigt inden udbetaling af foreløbig boligstøtte, for derefter at blive "fyldt op af" først foreløbig boligstøtte og derefter, forudsat der er yderligere frirum under loftet, af særlig støtte.

Det er Udbetaling Danmarks vurdering af denne fremgangsmåde vil være overensstemmende med bestemmelsen i § 25 c, stk. 2, idet fradraget reelt først tages i særlig støtte og derefter i boligstøtte.

Pkt. 3.c.2 Foreløbig beregning af boligstøtte reduceret af foreløbig loftberegning

Bestemmelsen i § 25 c, stk. 4 lægger op til, at beregningen af borgerens frirum samt eventuelle reduktioner af borgerens ydelser i form af særlig støtte og herefter boligstøtte, skal ske i nøje overensstemmelse med de beregninger, der ligger i den nye elndkomstmodel. Der skal således foretages en foreløbig reduktion af den foreløbige boligstøtte i henhold til bestemmelsen i § 25 c stk. 4. Dette vil i henhold til bemærkningerne ske på baggrund af borgerens loftsats, som denne er oplyst Udbetaling Danmark fra kommunen.

Om partshøring inden foreløbig loftreduktion se pkt. 3.b.

Pkt. 3.c.3 Genberegning af boligstøtte på baggrund af endelig frirumsberegning og oplysninger fra elndkomst

På baggrund af oplysningerne fra elndkomstregistret genberegnes boligstøtten midt i den følgende måned. Her kender Udbetaling Danmark oplysningerne om den faktisk udbetalte hjælp, samt eventuelle arbejdsindtægter oplyst i elndkomstregistret. Af § 25 c, stk. 5, fremgår, at Udbetaling Danmark i forbindelse med den månedlige genberegning skal foretage en ny beregning af nedsættelse af den samlede hjælp.

Bestemmelsen i § 25 c, stk. 4, 2. pkt. indeholder tillige en pligt for Udbetaling Danmark til at foretage en ny beregning af særlig støtte og boligstøtte efter den følgende måned, så snart oplysningerne foreligger. Denne beregning synes ensartet med den beregning der foretages i forbindelse med genberegningen af boligstøtte jf. § 25 c, stk. 5. Hvis den er uden selvstændigt indhold, bør den fjernes fra lovteksten.

Pkt. 3.c.4 Oplysninger til brug for genberegning af nedsættelse af den samlede hjælp (frirum under loftet)

Udbetaling Danmark skal til brug for beregningen af den samlede nedsættelse af den samlede hjælp modtage oplysninger fra kommunerne omkring borgerens samlede hjælp efter Aktivlovens § 25 b, stk. 4, herunder oplysninger om den hjælp, der ville have været udbetalt

såfremt personen ikke var omfattet af Aktivlovens § 13 g med fradrag i, nedsættelse af og ophør af hjælpen. Herudover skal Udbetaling Danmark have oplysninger omkring timefradrag eller lign., der ikke fremgår af elndkomstregistret, men som kan have indflydelse på beregning af det endelige frirum.

Borgeren skal informeres om den endelige frirumsberegning, herunder oplysningerne omkring hvilke indtægter der påvirker loftet og dermed borgers frirum. Disse oplysninger skal medtages i afgørelsen om genberegning. Det forudsættes, at der ikke skal ske partshøring inden der træffes afgørelse om endelig loftreduktion.

I forbindelse med den agterskrivelse, der udsendes til borgere, der får genberegnet boligstøtten, har borgeren 8 dage til at fremkomme med indsigelse, hvis borgeren mener, at oplysningerne omkring elndkomst er forkerte. I agterskrivelsen kan således medtages oplysninger, der ligger til grund for den endelige frirumsberegning. Borgeren vil tillige kunne klage over selve afgørelsen omkring genberegning af frirum. I de tilfælde hvor Udbetaling Danmark giver borgeren medhold i sin indsigelse, vil borger modtage to afgørelser, jf. bilaget. Udbetaling Danmark anbefaler, at den procedure, der er beskrevet her og i L 166 af 26. marts 2014 pkt. 2.3.7.2.1. også skrives ind i bemærkningerne til ændringerne i lov om aktiv socialpolitik.

Pkt. 3.c.5 Udsvingsgrænser ved genberegning og ændringer af frirum under loftet

I henhold til bestemmelsen i Lov om Individuel Boligstøtte § 8 d, foretages fra 1. januar 2016 genberegning, såfremt husstandens indtægt afviger mere end 800 kr. fra den af borgeren oplyste, og den ændrede indkomst herudover medfører, at boligstøtten ændres med mere end 200 kr. Er der tale om ændringer, der ligger under udsvingsgrænserne medtages ændringerne i efterreguleringen.

Af § 25 c, stk. 5 fremgår det, at Udbetaling Danmark skal foretage en ny beregning for nedsættelse af den samlede hjælp, når boligstøtten genberegnes for en forudgående måned på baggrund af oplysninger fra elndkomstregistret, jf. § 8 d.

Borgere vil derfor kun, som reglen er udformet i forslaget, modtage udbetalinger på grund af at frirummet ændres, hvis ændringen i husstandens indkomst overstiger 800 kr. og boligstøtten ændres med mere end 200 kr.

Resultatet er derfor, at når borgers arbejdsindtægt, der samtidig reducerer kontanthjælpen, ikke medfører udsving i husstandsindkomsten på mere end 800 kr., med den følge at boligstøtten ændres med mere end 200 kr. vil borgeren vil ikke få gavn af det øgede frirum un-

der loftet, og dermed modtage mindre end borgerens loft berettiger til. Dermed modvirker udsvingsgrænserne ved genberegning til en vis grad, at mindre udsving i indkomsten får effekt på borgerens udbetaling.

Suspenderes udsvingsgrænserne generelt i loftramte perioder vil det betyde, at også kontanthjælpsmodtagere mv. uden svingende indkomst modtager genberegningsskrivelser.

Pkt. 3.d Suspension af minimumsgrænserne for udbetaling af boligsikring og boligydelse som tilskud og lån

Bestemmelserne i Lov om individuel boligstøtte § 33 og 34 finder ikke anvendelse i forbindelse med loftramte perioder efter Lov om individuel boligstøtte § 42 a, stk. 3.

Pkt. 3.e Behov for modregningsmulighed mellem ydelserne særlig støtte og boligstøtte

Udbetaling Danmark bemærker, at det er væsentligt for smidigt at kunne foretage nedsættelse og regulering af den samlede hjælp i henhold til § 25 c, at der kan foretages modregning mellem boligstøtte og særlig støtte.

Nedenstående eksempel illustrerer en borger, der modtaget både boligstøtte og særlig støtte, og hvor frirummet under loftet ikke har ændret sig fra den foreløbige udbetaling af loftreduceret boligstøtte og loftreduceret særlig støtte, til genberegningen finder sted. Da borgeren i eksemplet nedenfor har oplyst for høj indkomst til brug for beregning af foreløbig boligstøtte, der medfører genberegning, vil denne situation finde sted hver måned.

1. 11.	15. 12.	1. 1.
Afgørelse om:	Genberegning af foreløbig boligstøtte efter	Borger modtager tillæg
Beregning af foreløbig boligstøtte 600 kr	elndkomstregister viser	til boligstøtte 300 kr
Beregning af frirum under loft 900 kr.	endelig boligstøtte 900 kr.	pga genberegning
Udbetaling af foreløbig boligstøtte 600 kr.	Beregning af frirum under loft 900 kr.	Borger skal tilbagebetale særlig støtte med 300 kr
Borger modtager 900 kr.	Loftreduktion af særlig støtte medfører at borger er berettiget til 0 kr i særlig støtte.	Udbetaling Danmark skal udbetale tillæg i boligstøtte på 300 kr
		Borger modtager fortsat samlet 900 kr

Situationen er den samme, hvor borger har oplyst for lav indkomst. Her vil Udbetaling Danmark dog alene skulle efterbetale særlig støtte, mens fratræk af for meget udbetalt boligstøtte, kan foretages i den foreløbige boligstøtte, der udbetales ved den efterfølgende måneds start.

Udbetaling Danmark foreslår, at de to ydelser kan modregnes, så Udbetaling Danmark kan undlade at fremsende en opkrævning til borger sammen med udbetalingen. En modregning må være at foretrække, da Udbetaling Danmark således blot i afgørelsen skal oplyse borger om tillæg og fratræk, og borger skal ikke ulejliges med opkrævninger. Hvis modtager af boligstøtte og særlig støtte ikke er samme husstandsmedlem, vil der ikke kunne ske modregning, og det vil derfor medføre en udbetaling til det ene husstandsmedlem og et tilbagebetalingskrav mod det andet husstandsmedlem.

Pkt. 3.f Klagebehandling

Lovgivningen omkring nedsættelse af den samlede hjælp i form af reduktion af særlig støtte og boligstøtte er kompleks. Udbetaling Danmark har erfaringer fra andre sagsområder, der viser, at borgere, der er usikre omkring bestemmelsernes betydning for netop dem, ofte klager. Des vanskeligere lovgivningen er, des sværere har borgeren ved at kvalificere sin klage, hvilket ofte medfører klager, der ikke er relateret til et bestemt element i afgørelsen. På dette grundlag skal Udbetaling Danmark foretage en fuldstændig genvurdering af det samlede sæt af afgørelser. Når afgørelsen baserer sig på oplysninger fra kommunen, vil Udbetaling Danmark ligeledes være forpligtet til at fremsende borgerens klage til kommunen, således at kommunen har mulighed for at genvurdere dennes underliggende afgørelse.

Kredsen af klageberettigede i en løbende sag kan være bred. Både den loftramte borger, boligstøttemodtager, og modtager af særlig støtte, der ikke nødvendigvis er samme person, kan have en interesse i at klage, idet afgørelserne for et husstandsmedlem indgår i afgørelserne om reduktion for et andet husstandsmedlem.

Udbetaling Danmark forventer på baggrund af dette, at modtage et stort antal klager, jf. pkt 4. Desuden forventes det, at en stor del klager skal revurderes af både Udbetaling Danmark og kommunen.

Pkt. 3.g Vejledning til borgerene ved kommunen eller Udbetaling Danmark

Udbetaling Danmark finder, at der er stort behov for vejledning til borgerne omkring de regler, der kan føre til nedsættelse eller bortfald af borgerens ydelser. Dette tillige for at forebygge klager fra borgernes side.

Af forslaget § 3 fremgår det, at borgere der modtager kontanthjælp mv. skal vejledes om virkningerne af loftet senest 1. juli 2016. Kommunerne skal efter bemærkningerne vejlede borgerne, der ansøger om kontanthjælp efter denne dato. Vejledning af personer der allerede modtager kontanthjælp mv. skal ske ved Udbetaling Danmark. Dette forekommer uhensigtsmæssigt.

Den samlede vejledning til borgere, der modtager kontanthjælp, bør foretages af kommunerne, da Udbetaling Danmark ikke har oplysninger om samtlige kontanthjælpsmodtagere, for hvem loftet er eller kan blive relevant.

Vejledning ved de løbende loftræktioner kan ske ved Udbetaling Danmark.

Pkt. 3.h. Udlevering af personfølsomme oplysninger om modtagere af kontanthjælp mv. til boligstøttemodtagere, der får reduceret ydelser pga. husstandsfællesskabet

Når Udbetaling Danmark skal begrunde en afgørelse omkring nedsettelse eller bortfald af boligstøtte, som følge af at et husstandsmedlem er omfattet af loftet, vil oplysningerne om kontanthjælpsmodtagers forhold, der begrunder afgørelsen ofte være af personfølsom karakter, jf. persondataloven § 8, stk. 1. Udbetaling Danmark vil desuagtet være nødsaget til at videregive disse oplysninger til den borger, der får reduceret sin boligstøtte, da oplysninger om husstandsmedlemmets indplacering på loftsats samt beregnet frirum under loftet, vil være oplysninger, der skal angives i afgørelsen, for at denne kan opfylde kravet om en begrundelse jf. forvaltningslovens § 22. Denne videregivelse af oplysninger anser Udbetaling Danmark som omfattet af persondatalovens § 8, stk. 2, nr. 3.

Pkt. 4. Økonomiske konsekvenser

Pkt. 4.a Antal påvirkede ydelsesmodtagere

Udbetaling Danmark har i forbindelse med modtagelsen af forslaget foretaget en foreløbig opgørelse af antallet af boligstøttemodtagere, der har modtaget kontanthjælp i november 2015. Resultatet af dette er 59.000 boligstøttemodtagere.

De 59.000 er inklusiv modtagere, der enten modtager uddannelseshjælp eller integrationsydelse. Boligstøttemodtagere, som er samboende med en kontanthjælpsmodtager mv., er ikke inkluderet. Ligeledes er modtagere af særlig støtte udeladt, idet der må forventes at være overlap mellem gruppen af boligstøttemodtagere og modtagere af særligt støtte. Disse to forudsætninger vil alt andet lige pege i retning af et højere antal borgere, som dermed bliver påvirket af kontanthjælpsloftet.

Opmærksomheden henledes på, at Udbetaling Danmark på nuværende tidspunkt ikke er bekendt med det præcise antal af berørte ydelsesmodtagere. Derfor skal det bemærkes, at dette, sammen med sagens kompleksitet, gør det nødvendigt at følge op på antallet af berørte ydelsesmodtagere herunder overlappet mellem modtagere af boligstøtte og særlig støtte.

Pkt. 4.b Driftsomkostninger

Udbetaling Danmarks driftsomkostninger bliver forøget i forbindelse med indførelsen af kontanthjælpsloftet. De faktiske omkostninger vil i høj grad afhænge af antallet af berørte ydelsesmodtagere, udformningen af det endelige lovforslag samt borgernes henvendelsesmønstre.

Det præcise antal af 'nye ydelsesmodtagere', som ikke har kendskab til ændringerne samt antallet af gengangere, er på nuværende tidspunkt ikke kendt. Der vil derfor skulle gennemføres en nærmere analyse heraf.

Pkt. 4.b.1 Henvendelser

I 4. kvartal 2016 forventes det, at en tredjedel af de berørte ydelsesmodtagere vil rette henvendelse til Udbetaling Danmark. Dette er begrundet i sagernes kompleksitet, indfasning af ordning samt den direkte reduktion af indkomsten. Efter en periode med driftsmodning forventes det, at antallet af henvendelser vil blive reduceret til 5-10 pct. Dette er baseret på nuværende og tidligere erfaringer fra administration af boligstøtte hos Udbetaling Danmark. Antallet af henvendelser skal ses i lyset af, at der forventes at være stor udskiftning i gruppen af modtagere, hvorfor det ikke vil være den samme persongruppe, som bliver berørt.

Pkt. 4.b.2 Klager

Fra oktober 2016 forventes det, at en større del af ydelsesmodtagerne vil klage over reduktion af ydelserne. Denne forventning er baseret på driftserfaringer fra boligstøtte, hvor antallet af klager, der relaterede sig til Udbetaling Danmarks afgørelser om efterregulering af boligstøtten, udgjorde ca. 2 pct. af det samlede antal afgørelser.

Efter en driftsmodningsperiode forventes det, at antallet af klager reduceres til et stabilt niveau, da det må antages, at borgerne vil opnå større kendskab til ordningen.

Pkt. 4.b.3 Breve

Ydelsesmodtagerne kommer til at modtage flere breve grundet kontanthjælpsloftet jf. bilag 1. Fordelingen mellem fysisk post og e-post vurderes at være 15/85.

Pkt. 4.c Udbetaling af særlig støtte

Der vil være omkostninger forbundet med udbetaling af særlig støtte. Disse er ikke på nuværende tidspunkt estimeret, men er under afklaring. Det tidsmæssige perspektiv giver yderligere økonomiske udfordringer, da det nye boligstøttesystem har opstart i 1. kvartal 2018, hvorfor der først kan forventes implementering af et integreret udbetalingsystem til særlig støtte i løbet af 2018. Særlig støtte vil frem til implementering blive håndteret delvist manuelt, hvilket medfører ikke uvæsentlige implementerings- og driftsomkostninger. Der er på nuværende tidspunkt ikke kendskab til det præcise antal af særlig støtte modtagere, som bliver påvirket af kontanthjælpsloftet.

Pkt. 4.d Myndighedsoverdragelse af særlig støtte (drift og IT)

Myndighedsoverdragelse af særlig støtte (drift) indebærer flytning af opgaver fra kommunerne til Udbetaling Danmark.

Myndighedsoverdragelse af særlig støtte medfører udgifter i forbindelse med opbygning af nyt IT-understøttelse til at håndtere arbejdsopgaven. Omkostningerne hertil skal estimeres.

Pkt. 4.e Implementeringsomkostninger

Der vil være yderligere omkostninger forbundet med opstart af projektet. Implementeringsomkostningerne vil indeholde omkostninger forbundet med blandt andet analyse, udvikling, uddannelsesaktiviteter og organisatorisk implementering.

Herudover vil der være projektomkostninger til udbetaling af særlig støtte, der forudsætter udvikling af systemunderstøttelse, samt opbygning af en organisatorisk enhed.

Pkt. 4.f Afledte konsekvenser for konkurrenceudsættelse af boligstøttesystemet

Administration af kontanthjælpsloftet vil stille krav til ekstra omkostninger til anskaffelsen af et nyt Boligstøttesystem, der pt. er i udbud. Anskaffelsesprojektet har indtil nu håndteret det med en overordnet beskrivelse af de krav til løsning, der er kendte i forhold til kontanthjælpsloft. Dette er dog kun på et meget overordnet niveau og indarbejdelse af kontanthjælpsloftet og håndteringen af særlig støtte, må derfor forventes at øge de samlede anskaffelsesomkostninger.

Venlig hilsen

Michel Weber

Underdirektør

Bilag; Kommunikation til borgeren

I bilaget beskrives den kommunikation, som en borger modtager, når borgerens boligstøtte bliver genberegnet, og borgeren samtidig er omfattet af kontanthjælpsloftet og modtager af særlig støtte.

Borgeren får allerede i dag en del breve med et kompliceret indhold. Når borgeren i fremtiden bliver omfattet af kontanthjælpsloftet, vil en genberegning af kontanthjælpsloftet samtidig med genberegningen af boligstøtten yderligere komplicere indholdet i brevene og samtidig give flere forhold, som borgeren skal forholde sig til.

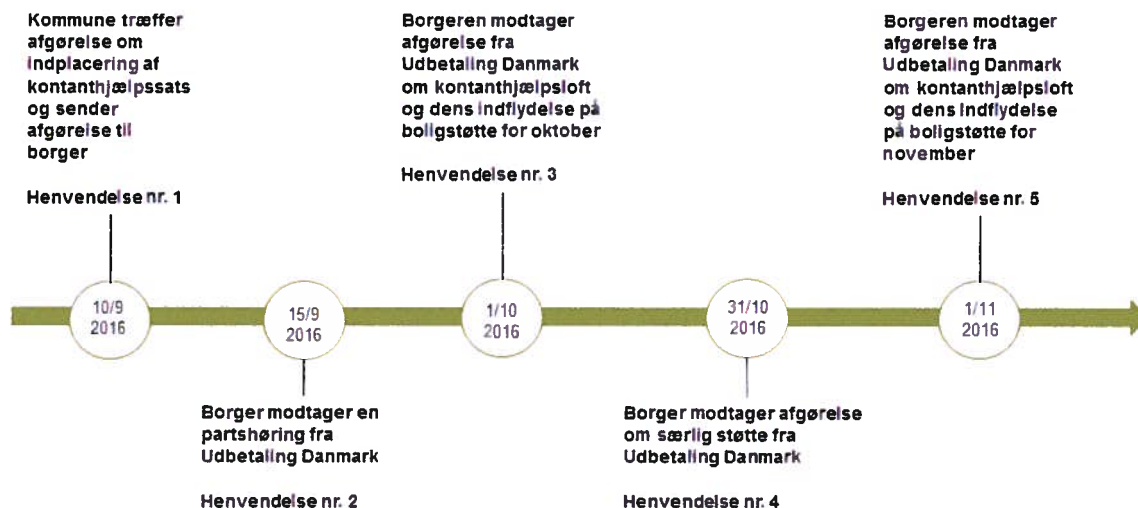
Bilaget er en uddybning af punkt 1 i høringsvaret og har til formål at forklare den kommunikation, som en borger med få nogle timers beskæftigelse vil modtage.

Punkt A; Kommunikation til borgeren ved opstart af sag

I det følgende skitseres et sagsforløb og kommunikation med én borger ved opstart af beregning af kontanthjælpsloft og særlig støtte. Det forudsættes, at borgeren allerede modtager boligstøtte.

Når borgeren allerede modtager boligstøtte, vil de henvendelser, der her er beskrevet, som udgangspunkt være nye henvendelser, og dermed yderligere kommunikation til borgeren i forhold til den kommunikation, der i dag gives til borgeren. Det skyldes, at det er nye afgørelser, der ikke vedrører den foreløbige boligstøtte. Den foreløbige boligstøtte, der er beregnet på baggrund af borgerens oplysninger, genberegnes hver måned, og borgeren får en ny afgørelse, når genberegningen har medført et fratræk eller tillæg i boligstøtten. Hvis ikke der er fratræk eller tillæg, får borgeren ikke en ny afgørelse hver måned, men får udbetalt den foreløbige boligstøtte.

Opstart af sag ved kontanthjælpsloftet

Henvendelse nr. 1:

Kommunen bevilger borgeren kontanthjælp med indplacering efter § 25b. Borgeren er også berettiget til særlig støtte, som kommunen træffer afgørelse om.

Borger modtager afgørelse fra kommunen om kontanthjælp og særlig støtte.

Henvendelse nr. 2:

Inden Udbetaling Danmark træffer afgørelse om kontanthjælpsloftet, skal borger partshøres om de oplysninger, som borgeren ikke kan forudsættes at være bekendt med, og som indgår til ugunst for borgeren.

Henvendelse nr. 3:

Kommunen har truffet afgørelse om indplacering på kontanthjælpssatsen og givet borgeren besked om, at oplysningerne er sendt til Udbetaling Danmark. Det betyder, at alle kontanthjælpsmodtagere i oktober 2016 skal have en afgørelse fra Udbetaling Danmark om kontanthjælpsloftet. For nogle borgere vil loftet medføre, at boligstøtten nedsættes, for andre vil det ikke medføre en nedsættelse af boligstøtten.

I den afgørelse, hvor borgerens boligstøtte vil blive loftr reduceret, vil der være oplysninger, som borgeren skal forholde sig til:

- den foreløbige boligstøtte for oktober måned
- den foreløbige loftr reducerede boligstøtte for oktober måned
- frirum under loftet for oktober måned

I de afgørelser, hvor borgerens boligstøtte ikke bliver loftreduceret, vil borgeren skulle forholde sig til:

- Frirum under loftet

Henvendelse nr. 4:

Den 31/10 modtager borgeren afgørelse fra Udbetaling Danmark om foreløbig loftreduceret særlig støtte for oktober måned, og får udbetalt særlig støtte. Når borgerens ydelser reduceres som følge af loftet, vil udbetalingen af den særlige støtte i mange tilfælde udgøre 0 kr.

I afgørelsen vil der være oplysninger, som borgeren skal forholde sig til:

- den særlige støtte for oktober
- den foreløbige loftreducerede særlig støtte
- frirum under loftet til særlig støtte
- oplysning om den del af loftet, der er brugt til boligstøtte

Henvendelse nr. 5:

Den 1/11 får borgeren udbetalt boligstøtte for november, og når borgerens ydelser er loftreduceret, skal borgeren have en afgørelse om den loftreducerede boligstøtte for november.

I afgørelsen vil der være oplysninger, som borgeren skal forholde sig til:

- den foreløbige boligstøtte for november måned
- den foreløbige loftreducerede boligstøtte for november måned
- frirum under loftet for november måned

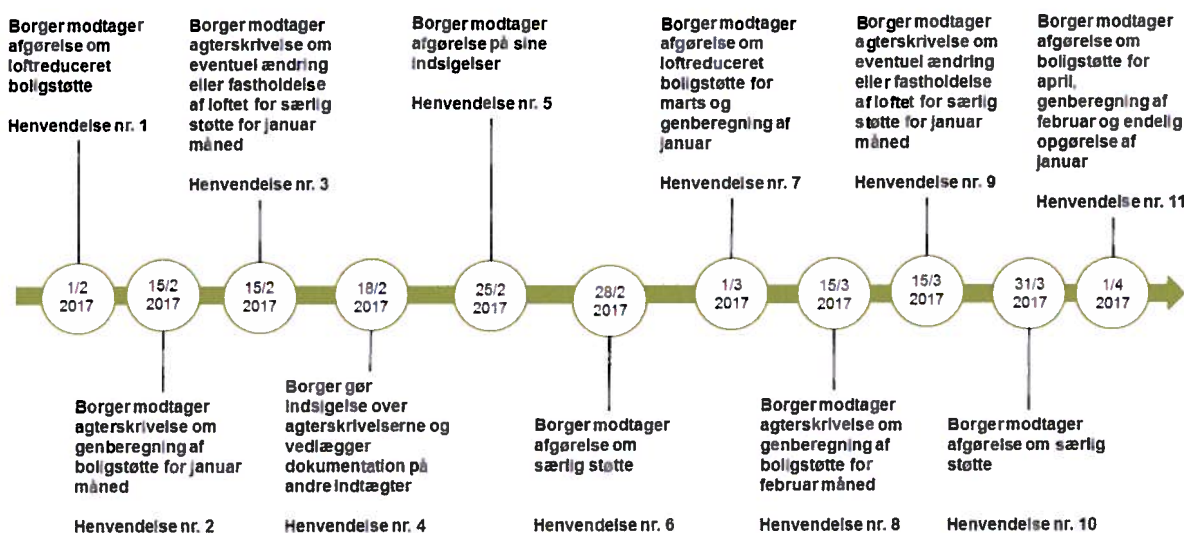
Pkt. B; Kommunikation til borgeren ved løbende af sag

I det følgende er der skitseret et sagsforløb og kommunikation med en borger, der har været omfattet af kontanthjælpsloftet i længere tid. Der vil allerede være en kommunikation mellem Udbetaling Danmark og borgeren i en løbende sag om boligstøtte. Nedenfor er vist den samlede kommunikation til borgeren. Den kommunikation, der er skrevet **med grøn skrift, udspringer af loftet**, mens den øvrige kommunikation følger af reglerne, der trådte i kraft 1. januar 2016.

Beskrivelsen nedenfor tager udgangspunkt i en boligstøttemodtager, der bor alene i boligen. Når boligstøttemodtager er kontanthjælpsmodtager og ikke har haft anden beskæftigelse som kontanthjælpsmodtager, vil borgeren ikke modtage månedlige afgørelser om genberegning af boligstøtten. Det skyldes, at der ikke har været ændringer i indkomsten, der har haft betydning for den foreløbige boligstøtte. En sådan boligstøttemodtager vil derfor som udgangspunkt kun få breve fra Udbetaling Danmark ved årsskiftet, når der træffes afgørelse om den foreløbige boligstøtte for det kommende år.

Når borgeren får reduceret boligstøtten som følge af kontanthjælpsloftet, skal borgeren hver måned have en afgørelse om reduktionen af boligstøtten som følge af kontanthjælpsloftet.

Løbende sag ved kontanthjælpsloftet

Henvendelse nr. 1:

Den 1/2 får borgeren udbetalt boligstøtte for februar, og borgeren modtager en afgørelse fra Udbetaling Danmark.

I afgørelsen vil der være følgende oplysninger, som borgeren skal forholde sig til:

- den foreløbige boligstøtte for februar måned
- den foreløbige loftreducerede boligstøtte for februar måned
- frirum under loftet for februar måned

Henvendelse nr. 2:

Borgeren modtager agterskrivelse om genberegning af boligstøtten samt om frirum under loftet for januar.

Det forudsættes, at borgeren har levet op til lovens intentioner og har haft en del timers arbejde i januar. Når arbejdsindtægten og den ændrede kontanthjælp samlet har givet en indkomstændring på mere end 800 kr. i forhold til den af borger oplyste indtægt, bliver boligstøtten for januar genberegnet.

Arbejdsindtægterne vil sammen med kontanthjælpen resultere i højere indtægter, og derfor skal der foretages et fratræk i boligstøtten. Endvidere vil arbejdsindtægten gøre frirummet under loftet større, da kontanthjælpen reduceres som følge af arbejdsindtægten.

Udbetaling Danmark skal derfor sende en agterskrivelse til borgeren med oplysning om arbejdsindtægterne, timefradrag m.v. og den indflydelse, disse oplysninger har på den foreløbige boligstøtte og på kontanthjælpsloftet.

En boligstøtte bliver hver måned genberegnet, hvis indkomsten har ændret sig med mere end ± 800 kr. Som beskrevet ovenfor vil en kontanthjælpsmodtager, der ikke har haft arbejde, som udgangspunkt ikke få genberegnet sin boligstøtte.

Når kontanthjælpsmodtageren har fået arbejde, vil der formentlig være en ændring i indkomsten på mere end 800 kr. Derfor vil disse kontanthjælpsmodtagere modtage en agterskrivelse. Hvorimod de kontanthjælpsmodtagere, der ikke har fået arbejde, ikke vil modtage en agterskrivelse, da der ikke er sket ændringer i indkomsten. Dette forudsætter dog, at udsvingsgrænsen i § 8 d forbliver uændret.

Borgeren skal i agterskrivelsen forholde sig til oplysninger om:

- Indkomstoplysninger fra eIndkomstregistret
- Beregning af den samlede hjælp

Henvendelse nr. 3:

Hvis særlig støtte er omfattet af loftet, vil borgeren modtage en agterskrivelse om, at hele eller dele af den særlige støtte ikke kommer til udbetaling grundet kontanthjælpsloftet.

Henvendelse nr. 4:

Når borgeren i dag modtager en agterskrivelse, som beskrevet i hen-

vendelse 2, så vil borgeren allerede i dag kunne komme med indsigelser over de indkomstoplysninger, der ligger til grund for genberegningen.

Med indførelsen af kontanthjælpsloftet, vil det være sandsynligt, at der vil komme flere indsigelser. Baggrunden for det er, at kommunen skal have oplysningerne om arbejde og arbejdstimer inden månedens udgang. Det betyder, at det i en del tilfælde ikke vil være de korrekte oplysninger, der er givet til kommunen, og dermed bliver genberegningen foretaget på et forkert grundlag. Endvidere vil der være en risiko for, at der ikke er sket korrekt indberetning i indkomstregistret, for de sidste dage i en måned. Det betyder også, at borgeren i flere tilfælde vil få ret i sine indsigelser.

Henvendelse nr. 5:

På baggrund af borgerens indsigelser, der nu er dokumenterede, træffer Udbetaling Danmark en ny afgørelse. I den situation sker det ved en manuel behandling i Udbetaling Danmark. Afgørelsen indeholder:

- oplysning om ændringen af genberegningen,
- oplysning om det ændrede frirum under loftet

Borgeren får samtidig oplysning om, at borgeren vil modtage en afgørelse den 1. marts, der indeholder:

- Afgørelse om fratrækket og frirummet under loftet, som det er beskrevet i agterskrivelsen den 15/2. Borgeren skal se bort fra den del af afgørelsen (fastlagt i elndkomstlovgivningen i bemærkningerne til L 166 af 26. marts 2014, pkt. 2.3.7.2.1., side 29, 2. spalte øverst)

Henvendelse nr. 6:

Borgeren modtager en afgørelse fra Udbetaling Danmark om særlig støtte for februar måned, samt oplysninger om eventuel ændret frirum for januar.

Henvendelse nr. 7:

Borgeren modtager afgørelse om genberegningen for januar måned og om den foreløbige og den loftreducerede boligstøtte for marts måned.

Borgeren skal forholde sig til følgende oplysninger:

- genberegning af den foreløbige boligstøtte for januar måned (som borgeren skal se bort fra)
- genberegning af den foreløbige loftreducerede boligstøtte for januar måned (som borgeren skal se bort fra)
- den foreløbige boligstøtte for marts måned
- den foreløbige loftreducerede boligstøtte for marts måned
- frirummet under loftet for marts måned og beregningen af den samlede hjælp for marts måned

Henvendelse nr. 8:

Borgeren modtager agterskrivelse om genberegning af boligstøtten samt frirum under loftet for februar.

Henvendelsen til borgeren er her det samme som beskrevet i henvendelse nr. 2.

Borgeren skal i agterskrivelsen forholde sig til oplysninger om:

- Indkomstoplysninger fra elndkomstregistret
- Frirum under loftet for februar

Henvendelse nr. 9:

Hvis borgerens samlede hjælp overstiger loftet, vil borgeren modtage en agterskrivelse om, at hele eller dele af den særlige støtte ikke kommer til udbetaling grundet kontanthjælpsloftet.

Det samme som der sker i henvendelse nr. 3.

Henvendelse nr. 10:

Den 31. marts sender Udbetaling Danmark afgørelse til borgeren om udbetaling af loftberegnet særlig støtte for marts måned, samt oplysninger om eventuel ændret frirum for februar.

Henvendelse nr. 11:

Den 1. april vil borgeren modtage en afgørelse om den foreløbige boligstøtte og den loftreducerede boligstøtte for april måned. Endvidere vil der blive truffet afgørelse om genberegning af den loftreducerede boligstøtte for februar måned, samt endelig opgørelse af den loftreducere genberegnete boligstøtte for januar måned.

Borgeren skal i afgørelsen forholde sig til følgende oplysninger:

- den foreløbige boligstøtte for april måned
- den foreløbige loftreducerede boligstøtte for april måned
- genberegning af februar måneds boligstøtte
- genberegning af den loftreducerede boligstøtte i februar måned
- den endelige genberegning af januar måned
- den endelige loftreducerede genberegning af januar måned

Borgeren skal dermed forholde sig til boligstøtteberegninger for 3 måneder.

Beløbene, som borgeren skal forholde sig til, kan se ud som i det følgende (fiktive tal):

Udbetaling for april måned

Oplyst til beregning af foreløbig boligstøtte:

Kontanthjælp 10.849 kr.

Foreløbig boligstøtte 3.500 kr.

Oplyst til beregning af foreløbig loftreduceret boligstøtte:

Frirum under loft 2.272 kr.

Med disse beløb vil borgeren i afgørelsen den 1. april få oplyst, at den foreløbige boligstøtte er 3.500 kr. for april måned. Når frirummet under loftet er på 2.272 kr. bliver den foreløbige boligstøtte nedsat til det beløb. Det betyder samtidig, at borgeren med udgangen af april måned vil få en afgørelse om, at der udbetales 0 kr. i særlig støtte.

Genberegning af februar måned

Der vil være en genberegning af februar måned på baggrund af den arbejdsindtægt, der har været i februar. Det vil medføre et fratræk i den foreløbige boligstøtte for april, og der vil blive skabt et større frirum under loftet for februar.

Med ovenstående fiktive tal skal borgeren forholde sig til følgende:
Oplyst til beregning af foreløbig boligstøtte:

	Oprindeligt brugt til beregning	Endelige beløb brugt til genberegning
Kontanthjælp	10.849 kr.	8.849 kr.
Arbejdsindtægt		4.000 kr.
Foreløbig boligstøtte	3.500 kr.	
Endelig boligstøtte		3.200 kr.

Oplyst til beregning af foreløbig loftreduceret boligstøtte:

Frirum under loftet	2.272 kr.	4.272 kr.
---------------------	-----------	-----------

Det betyder, at der i dette tilfælde kan udbetales op til 4.272 kr. i boligstøtte og særlig støtte for februar måned. Borgeren skal have afgørelse om, at den foreløbige boligstøtte på 3.500 kr. er nedsat til 3.200 kr.

Der kan herefter udbetales 3.200 kr. i endelig loftberegnet boligstøtte og 350 kr. i særlig støtte. Det skyldes, at frirummet under loftet er stort nok til at indeholde både boligstøtte og særlig støtte

Borgeren har fået udbetalt 2.272 kr. for februar måned. Derfor skal borgeren have efterbetalt $(3.200 - 2.272) = 928$ i boligstøtte og 350 kr. i særlig støtte, i alt 1.278 kr.

De 928 kr. bliver udbetalt sammen med den foreløbige loftreducerede boligstøtte for april måned. Dertil bliver der udbetalt den loftreducerede foreløbige boligstøtte for april måned.

Den 31. marts får borgeren udbetalt den særlige støtte på 350 kr. for februar, samt den loftreducerede særlige støtte for marts måned, som

formentlig igen er 0 kr.

Genopretning af januar måned

Når borgeren har gjort indsigelse mod agterskrivelsen i februar måned, hvor januar måned blev genberegnet, og borgerens indsigelse har medført en ændret afgørelse, så vil der i den afgørelse, der sendes den 1. april være en genopretning af januar måneds genberegning. Udbetaling Danmark vil foreslå, at bemærkningerne fra elndkomstlovgivningen i L 166 af 26. marts 2014, pkt. 2.3.7.2.1., side 29, 2. spalte skrives ind i bemærkningerne til lovforslaget om kontanthjælpsloftet.

Pkt. C; Kommunikation hvis der er flere personer i husstanden

I ovenstående eksempler med kommunikation til borgeren ved opstart af sag og ved en løbende sag er der taget udgangspunkt i én person i husstanden.

Kommunikationen til borgeren vil være væsentlig mere kompliceret, hvis der er to eller flere personer i husstanden.

Hvis boligstøttemodtageren er i arbejde og bor sammen med en kontanthjælpsmodtager, vil den loftsats, som kontanthjælpsmodtageren indplaceres på, få indflydelse på loftberegningen og boligstøtten. Boligstøttemodtageren er ikke part i den anden persons kontanthjælps-sag, og derfor kender boligstøttemodtageren ikke til den loftsats, som kontanthjælpsmodtageren indplaceres på. Udbetaling Danmark skal derfor partshøre boligstøttemodtageren om loftsatsen og oplyse om indflydelsen på loftberegningen.

Boligstøttemodtageren skal efterfølgende have afgørelse om loftreduktionens indvirkning på den del af boligstøtten, som vedrører kontanthjælpsmodtagerens "halvdel".

Det vil sige, at i eksemplerne ovenfor, kan husstanden i nogle tilfælde modtage det dobbelte antal henvendelser hver måned.

Når flere personer i husstanden skal partshøres og have afgørelse om de samme forhold, kan det kollidere med partsbegrebet i de enkelte sager. Som i eksemplet ovenfor, hvor kontanthjælpsmodtageren er omfattet af loftsreglerne og kommer med oplysninger til partshøringen, vil det vedrøre kontanthjælpsmodtagerens sag, og oplysningerne vil indgå i kontanthjælpsmodtagerens sag om kontanthjælp. Kontanthjælpsmodtageren er ikke part i boligstøttesagen. Det betyder, at det er boligstøttemodtageren, der skal give oplysningerne til boligstøttesagen, eller at kontanthjælpsmodtageren har fuldmagt fra boligstøttemodtageren til at give oplysninger på dennes vegne.

Til STAR

21. januar 2016

Ref.nr.: ATP-04-04-00255

Uddybning af høringssvar vedrørende kontanthjælpsloft

Udbetaling Danmark har i sit høringssvar af 8. januar 2016 afgivet en række bemærkninger til forslaget om et kontanthjælpsloft. Det er samlet set Udbetaling Danmarks vurdering, at det vil være muligt at implementere kontanthjælpsloftet til ikrafttrædelsestidspunktet.

Udbetaling Danmark skal dog gøre opmærksom på, at rettidig systemmæssig implementering fordrer, at Udbetaling Danmark begynder på analyser, design og udvikling af systemunderstøttelsen i januar måned 2016 for at sikre, at systemet kan være klar til oktober 2016. Det betyder også, at såfremt der sker større ændringer i lovforslaget inden 3. behandling, der ændrer modellen afgørende, skal allerede planlagte ændringer til systemet omdefinieres, hvilket kan medføre forsinkelser. Såfremt loven ikke gennemføres, vil det ikke have systemmæssige konsekvenser eller konsekvenser overfor borgerne, men alene omkostningsmæssige konsekvenser i form af tidsforbrug til analyse, design og eventuel udvikling.

Rettidig implementering af kontanthjælpsloftet forudsætter endvidere, at der ikke sker afgørende ændringer på de lovområder, der har indflydelse på kontanthjælpsloftet, og som medfører større indgreb i de administrative systemer. Hvis der overvejes yderligere ændringer til sådanne lovområder, er det nødvendigt, at der er en rimelig tidshorisont efter oktober 2016 til at implementere disse.

I høringssvaret peger Udbetaling Danmark blandt andet på de komplekse lovregler, som borgeren bliver mødt med og skal forholde sig til, samt de deraf affødte henvendelser fra Udbetaling Danmark til borgeren og fra borgeren til Udbetaling Danmark. STAR har efter høringsfristen revideret lovforslaget. Udbetaling Danmark har modtaget det reviderede lovforslag den 19. januar 2016. STAR har her imødegået en del af problemstillingerne, herunder forhold, der er peget på i høringssvaret. Udbetaling Danmark har blandt andet noteret sig, at det reviderede lovforslag har medtaget nogle ændringer, der vil lette implementeringen af kontanthjælpsloftet, fx ved borgerens udtræden fra loftet og ved satsændringer midt i månederne. Det er dog fortsat et komplekst sæt af lovregler, som borgeren kan have svært ved at forstå og sætte sig ind i.

Udbetaling Danmark er tilfreds med den konstruktive proces, der er og har været med STAR omkring løsningen af de problemstillinger, som Udbetaling Danmark har gjort opmærksom på i sit høringssvar, herunder at de juridiske problemstillinger, der blev peget på i høringssvaret, nu er medtaget i det reviderede lovforslag.

For så vidt angår de ændringer, der trådte i kraft 1. januar 2016 (elndkomstlovgivningen), vurderer Udbe-

taling Danmark, at systemet til håndtering af de nye regler vedrørende genberegning m.v. vil være klar som forudsat i lovgivningen. Der udestår på nuværende tidspunkt forsat en række systemmæssige ændringer, blandt andet i forbindelse med implementeringen af efterreguleringen, der skal være klar i 2017. Færdiggørelsen forudsætter, at der ikke sker afgørende ændringer i relevant lovgivning i indeværende år.

Implementering af IT-understøttelsen af udbetaling af særlig støtte vil skulle ske i et særskilt system, da der ikke er mulighed for at håndtere udbetalingerne i det nuværende boligstøttesystem. Selv om der forventes en vis grad af manuel håndtering, er det Udbetaling Danmarks vurdering, at dette ikke vil påvirke udbetalingerne af ydelsen eller borgerne i øvrigt.

Samlet set er det Udbetaling Danmarks vurdering, at det under de anførte forudsætninger vil være muligt at implementere kontanthjælpsloftet til ikrafttrædelsestidspunktet.